דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
באחד עם העתון

יום חמישי, י' בניסן תשמ"ז, 9 באפריל 1987 ● גליון 19089

היום 12 עמודים ● המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

● נצחון הריאל־פוליטיק / שלמה גינוסר
● „חירות" – פירצה בחזית / טדי פרויס
● משהו השתבש באל על / אריה ארד
● ב"ג והוועידה הבין־לאומית / מאיר בראלי
● והטילים עדיין מוצבים / שלמה שפיר
● בורסה וכלכלה (4–5); כל הארץ (10); ספורט (11); בידור (12)

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה'
נעלי CARRERA
25% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארדה
רק היום

היועץ הסובייטי לענייני המזרח־התיכון בתום המפגש השני עם פרס:

„ברה"מ תמשיך בשיחות עם ישראל בכל הדרגים; תהליך קידום השלום כבר החל"

יתכן ביקור משלחת מפלגת העבודה במוסקווה ● התרשמות ישראלית: בעיית המסורבים תיפתר

אלכסנדר זוטוב (מימין) וקארן ברוטנטס, הנציגים הסובייטיים למושב האינטרנציונל הסוציאליסטי, שנפגשו ברומא עם שר החוץ שמעון פרס (משמאל). (צילום: א.פ.)

מאת גדעון קיץ, שליח „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר"). – „אנו נחשוב על אפשרות של הזמנת משלחת ישראלית למוסקווה. רק מבעי הוא, שפגישות עם נציגים ישראלים יימשכו. ברה"מ מעורבת בתהליך קידום השלום במזרח התיכון, התהליך כבר החל ואנו משוחחים עם כל הצדדים. השיחות עם ישראל יימשכו בכל הדרגים. הכל הולך מהר מאוד, וגם דברים שנחשבו בבלתי־מציאותיים – עשויים לקרות".

כך אמר אתמול לסופר „דבר" היועץ לענייני המזרח התיכון של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית אלכסנדר זוטוב, לאחר המפגש השני בין המשלחת הסובייטית לשר החוץ שמעון פרס ברומא. „באנו לרומא במטרה להציג את עמדותינו בנושא המזרח התיכון, לשמוע ולהתרשם, ונדווח על מה ששמענו", אמר זוטוב.

מקורות ישראלים אמרו, כי הובהר להם, שהדיווח יימסר לדרג הגבוה ביותר, כלומר למנהיג ברה"מ למיכאיל גורבצ'וב.

לסופר „דבר" נודע גם, כי אין להוציא מכלל אפשרות כי משלחת ממפלגת העבודה, בראשות ח"כ עוזי ברעם תצא לברה"מ.

שמעון פרס ובני שיחו הסובייטים – סגן הממונה על עניינים בין־לאומיים במפלגה הקומוניסטית הסובייטית קארן בורטנטס ואלכסנדר זוטוב – השלימו אתמול כשש שעות של שיחות אינטנסיביות, מתוכן ארבע שעות במפגשים פרטיים ושעתיים במסגרת ועדת האינטרנציונל הסוציאליסטי לענייני המזרח התיכון. השיחות יימשכו בדרג של יועצים.

בשיחות אמרו הסובייטים, כי קשה לעמוד על אמינות העמדות הישראליות מתוך הפרסומים הפומביים. הצד הישראלי התרשם, שהסובייטים לא היו מצויידים במנדט להביע הסכמה לחידושים מפליגים ביחסים בין שתי המדינות.

המקורות אמרו, כי השיחות אתמול עסקו בשאלות ספציפיות בעוד ששלשום עסקו בעקרונות כלליים. באורח טבעי ההסכמה לגבי העקרונות היתה רבה יותר מאשר לגבי הצעדים הקונקרטיים.

בעוד ששלשום באו הנציגים הסובייטים לחדרו של שמעון פרס, הזמין אותם אתמול מ"מ ראש הממשלה לארוחת צהריים בסלון פרטי במלונו, שבה השתתף גם יועצו נמרוד נוביק. „פרס מיטיב להסביר את עמדותיו", אמר קארן ברוטנטס לאחר השיחות.

שלוש נקודות

שמעון פרס אמר אתמול ל„דבר": הצלחנו לעבוד באופן מסודר על הנושאים, ואני חושב שיש על מה לדבר ועם מי. העלנו שלוש נקודות – גורל יהודי ברה"מ, תהליך השלום וחידוש היחסים בין שתי המדינות. בנושא הוועידה הבין־לאומית נראה, כי הסובייטים עדיין לא גיבשו את עמדתם ואני מעריך ששיחותינו יעזרו להם בגיבוש עמדה".

פרס ציין, כי האווירה בשיחות היתה עניינית ומכובדת. „אני מעריך שלשיחות יהיה המשך", אמר פרס. „נתקלנו בפתיחות בכל התחומים, אך הסכמנו לא למסור כל פרטים על תוכן השיחות. התוכן הרבה יותר רציני ממה שהתפרסם, וזו הפעם הראשונה שהסובייטים מספרים יותר ממה שאנו מספרים להם".

אשר למחלוקת בממשלת ישראל אמר פרס: „הדיאלוג בינינו לבין

(המשך בעמ' 2)

ביקורת בליכוד על להיטות פרס לקדם ועידה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

ביקורת על להיטותו של שר החוץ שמעון פרס לקדם את נושא הוועידה הבין־לאומית נמתחה אתמול בישיבה השבועית של שרי הליכוד.

ראש הממשלה מסר לשרי מפלגתו על הדיווח שקיבל ממלא־מקומו שלשום בערב, בעקבות פגישתו הראשונה עם הנציגים הסובייטיים באינטרנציונל הסוציאליסטי. שרי הליכוד העירו, שפרס הוא הדוחף העיקרי לכינוס ועידה בין־לאומית ולא מדינות אירופה, שהנושא אינו מונח כלל על סדר־יומן.

שמיר חזר גם על עמדתו, שנתמכה על־ידי שאר השרים, שכינוס הוועידה יגרום נזק למדינת ישראל.

ביקורת נוקבת בחריפותה על שמעון פרס השמיע אתמול גם השר

(המשך בעמ' 2)

הנשיא חיים הרצוג מצביע בפני נשיא גרמניה ריכארד פון ויצזקר על לוח־זיכרון ובו שמות בני משפחת הרצוג בעת ביקור בבית הכנסת העתיק שבוורמס (ורמייזה). ראו ידיעה בעמ' 3 (צילום: א.פ.)

בפגישה חשאית עם בכירי משרד החוץ בירושלים:

מה עשתה ישראל במים הכבדים שרכשה לפני 30 שנה – התעניין השליח הנורווגי

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר"

אוסלו (מיוחד ל„דבר"). – שליח מיוחד של ממשלת נורווגיה נפגש בחשאי עם פקידים בכירים במשרד החוץ בירושלים וביקש הסברים על השימוש שעשתה ישראל במים הכבדים שרכשה בנורווגיה לפני כ־30 שנה.

שר החוץ הנורווגי, תורוואלד סטולטנברג סיפר על כך למשלחת של עתונאים מישראל שנפגשו עמו באוסלו. הביקור של הפקיד הנורווגי היה בעקבות גילוייו של מרדכי ועננו ל„סאנדיי טיימס" הלונדוני כי הכור הגרעיני בדימונה מייצר נשק גרעיני.

לאחר שאילתות בפרלמנט באוסלו הורתה הממשלה לסגן מנהל משרד החוץ, גילס דיין, שביקר לפני כחודש באופן פרטי בישראל, להיוועד בסודיות עם עמיתו הישראלי, סמנכ"ל משרד החוץ ישעיהו ענוג.

בפגישה דרשה נורווגיה לקבל הסברים על השימוש שעשתה ישראל במים הכבדים וכן דרשה להעביר את כל הפיקוח על המים הכבדים לסוכנות הבין־לאומית לאנרגיה אטומית.

ישראל רכשה מנורווגיה בין 1959 ל־1961 21 טונות של מים כבדים החיוניים לתהליך הגרעיני. בהסכם נקבע כי המים ישמשו ל„צורכי־שלום" וכי מפקחים של נורווגיה יפקחו על כך. רק פעם אחת ב־1961, ביקר בארץ מפקח מטעם ממשלת אוסלו.

שר החוץ הנורווגי אמר עוד בשיחה, כי ממשלתו מצפה לקבל הסבר רשמי מממשלת ישראל. נראה, כי ההסברים הבלתי־רשמיים ששמע הפקיד הנורווגי בארץ אינם מספקים לפי שעה את ממשלת אוסלו.

המפקח המרכז להוראת הספרות:

„השורות המדוללות של מערכת החינוך מתמלאות הרבה נשים ולא כולן חכמות"

מאת יעל פישבין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

מורות שאינן קוראות אינן יכולות לעודד קריאה אצל תלמידיהן. מערכת החינוך מתרוקנת מגברים ואת השורות המדוללות ממלאות „הרבה נשים ולא כולן חכמות". די להטות אוזן לשיחות המורות כדי להיווכח שספרים אינם מעניינים אותן, והדברים אמורים לאו דווקא בישובים נידחים.

דברים ברוח זו, טען אתמול ד"ר אברהם גרין, המפקח המרכז להוראת הספרות במשרד החינוך, בכינוס על טיפוח הקריאה שנערך במסגרת ידידי־הספרים בירושלים.

ד"ר גרין הוסיף כי הרגלי הקריאה של המורות משפיעים על הרגלי הקריאה של תלמידיהן ומורה שאינו קורא ספרים אינו יכול לתווך בין עולם הספר לילד. דבריו של גרין באו כהסבר למימצאי מחקר ראשוניים המצביעים כי כמות הקריאה בקרב שכבות ניכרות של תלמידי בית ספר עד גיל 14 הינן אפסיות.

לנוכח המימצאים, הציע גרין להקים מכון לתרבות הדיבור, הקריאה והכתיבה שיבדוק את הפרופיל התרבותי של המורים ועל יסוד המימצאים יתבנן פעולה חינוכית לטווח ארוך כדי לשפר את יכולתם של המורים.

פרופסור דינה פייטלסון הציגה בכינוס מחקר שנערך בקרב 201 משפחות, הציין מבוססות והציין טעונות־טיפוח, לפיו מול 65 ספרים לילד במשפחה מבוססת, יש במשפחה טעונת טיפוח רק 6.5 ספרים כשבחלק ניכר של המשפחות אין אפילו ספר אחד.

בכמחצית המשפחות המבוססות מתחילים לקרוא לפני הילדים בין גיל שנה לשנתיים בעוד שכששה אחוזים של המשפחות טעונות הטיפוח אין קוראים כלל לפני הילדים. המחקר מסביר מדוע רוב התלמידים הלא קוראים באים ממשפחות טעונות טיפוח וכן יש בו כדי להסביר את העובדה שהרגלי הקריאה ופערים בהבנת הנקרא נקבעים כבר בסוף כיתה ב'.

ד"ר ידיב בן אליעזר טען כלפי מומחי הקריאה, כי עידן תרבות הספר חלף מהעולם ופינה את מקומו לעידן הטלוויזיה. העתון, הספר והמורה חייבים להיות „מסולוזתים" אם רצונם לכבוש את לב הקוראים הצעירים. השפעת הטלוויזיה ניכרת בספרים לילדים בהם הטקסטים קצרים והלשון קרובה ללשון הדיבור ואילו התמונות גדולות וצבעוניות. „הטלוויזיה היא כל כך דומיננטית עד שאין יכולים להיאבק נגדה, מה שנותר הוא ללמוד וללמד איך להבין אותה" טען בן אליעזר.

בלשכת רה"מ שמיר מעריכים:

ארה"ב מעדיפה דיאלוג עם הערבים – לא ועידה

מאת כתבו המדיני של „דבר"

בלשכת ראש הממשלה יצחק שמיר, הובעה אתמול שביעות רצון מביטויי הספקנות שהשמיעו בימים האחרונים שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ ועוזרו ריצ'ארד מרפי, לגבי הוועידה הבינלאומית. על פי הערכה בלשכת רוה"מ אין הממשל האמריקאי נוטה לקבל את רעיון הוועידה והוא מסתפק בשלב זה בחידוש הדיאלוג עם העולם הערבי מבלי לאמץ את הדרישות לכינוס הוועידה.

מקורבי רוה"מ מציינים כסיפוק, כי הפקידים האמריקנים הבכירים הביעו ספקנות גלויה לגבי תועלתה ויעילותה של ועידה בינלאומית, והדגישו את ההעדפה של משא ומתן ישיר.

בלשכת ראש הממשלה מזכירים גם את מאמר המערכת שפורסם לפני ימים אחדים ב„וואשינגטון פוסט", שגם בו הובעה הסתייגות מרעיון הוועידה הבינלאומית. המאמר דוחה את קריאתו של הנשיא לשעבר ג'ימי קרטר לפעול לכינוס מהיר של ועידה כזו וקובע כי אין דחיפות במהלך זה, והכותב מלמד שמפגש שלא הוכן כראוי מזיק יותר מהעדר מפגשים בכלל. יחד עם זאת מדגיש המאמר ב„פוסט" כי הממשל חייב להשקיע אנרגיה כדי למנוע הדרדרות במזה"ת.

מדיווחים שהגיעו לירושלים על שיחותיו של חוסיין מלך ירדן עולה כי המלך נוטה לפי שעה, שלא לבוא לביקור בוואשינגטון. כבל הנראה מבקש המלך לשמוע דיווח מלא מראש ממשלתו זאיד אל־ריפאעי בטרם יחליט סופית אם להפגש עם רייגן ושולץ.

סוכנים עיראקיים בבית־הכנסת בבגדאד פוקחים עין על יהודים

מאת יוסי מלמן, סופר „דבר"

אוסלו (מיוחד ל„דבר"). – אנשי ביטחון עיראקים בבגדים אזרחיים משתתפים בטכסים ובתפילות בבית־הכנסת המרכזי בבגדאד כדי לפקח מקרוב על הקהילה היהודית שם.

הבלשים צולמו ע"י צוות הטלוויזיה הנורווגית שביקר לאחרונה בעיראק. כתב הטלוויזיה קארסטן סודייס סיפר ל„דבר", כי לאחר שסייר בחזית המלחמה בין עיראק לאיראן ביקש לצלם בבית הכנסת היהודי ונענה בחיוב.

מלווה בפקידי מימשל עיראקים הוא הורשה להשתתף בסוף חודש מארס בתפילת יום השבת בבית הכנסת. זו אחת הפעמים הנדירות בעשרים השנים האחרונות שצוות טלוויזיה כלשהו, במיוחד מהמערב, מורשה לבקר בבית הכנסת ולהיפגש עם אנשי הקהילה היהודית בעיראק.

ראשי הקהילה סיפרו לו כי אין להם נתונים מדוייקים על מספרם והקהילה מונה לדעתם בין 500 ל־2500 נפש, רובם מבוגרים ששולטים בשפה האנגלית עוד מתקופת השלטון הבריטי בעיראק.

הצוות הבחין גם במספר קטן של צעירים שפקדו את בית הכנסת. ראשי הקהילה אמרו לו: „מצבנו אינו גרוע יותר מזה של שאר תושבי עיראק, אך כמו שאר התושבים אין הם רשאים לעזוב את גבולות המדינה".

רק לאחר שובו לאוסלו לפתח את הסרט, הבחין קארסטן סודייס באנשים שאינם חובשי כיפה שהסתובבו בבית־הכנסת ופיקחו על הנעשה. לאחר בירורים הגיע למסקנה כי מדובר באנשי ביטחון. רשת הטלוויזיה הנורווגית הקרינה אמש סרט על עיראק, שבמהלכו שודר קטע בן דקה על יהודי עיראק. הכתב ציין עוד, כי אם יתבקש יהיה מוכן להעמיד את כל החומר שצילם לרשות הטלוויזיה הישראלית.

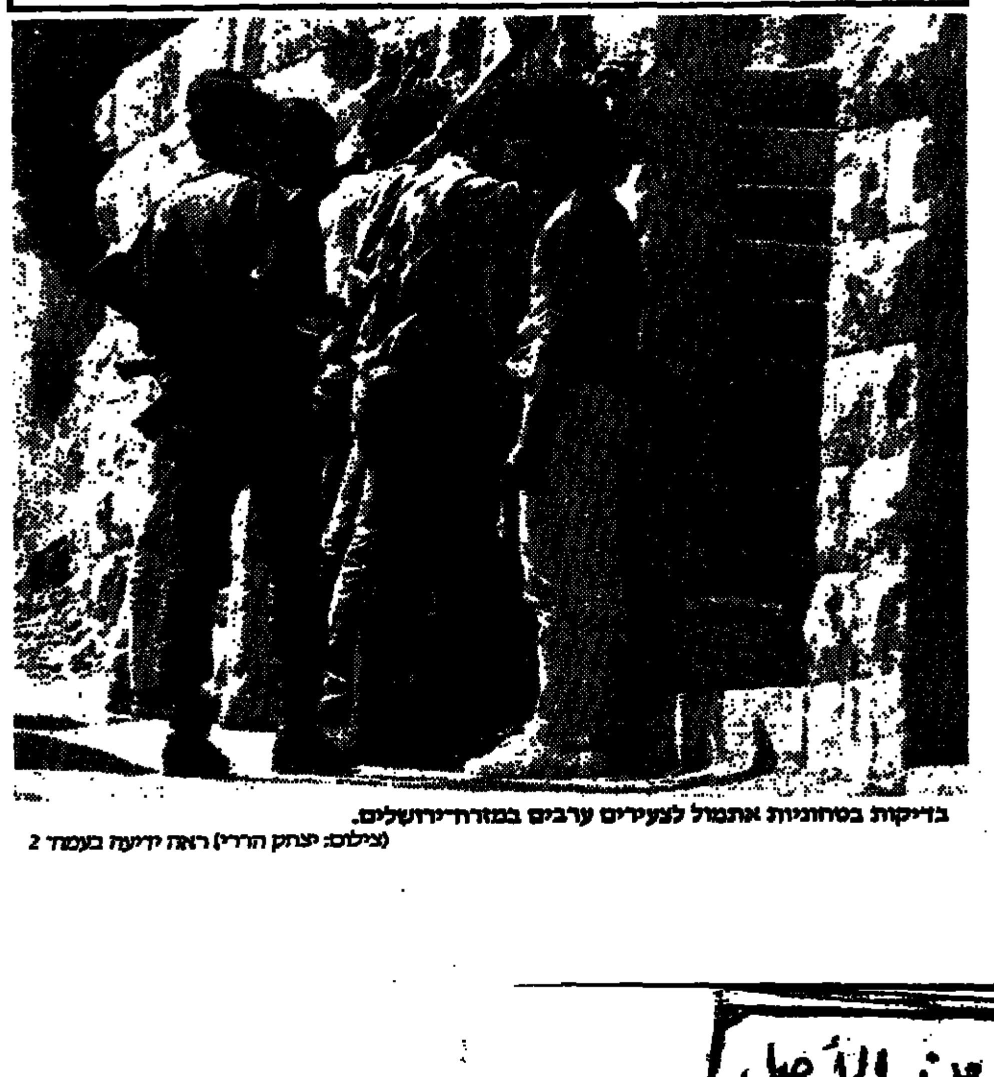

בדיקות בטחוניות אתמול לצעירים ערבים במזרח־ירושלים. (צילום: יצחק הררי) ראה ידיעה בעמוד 2

חשדנות בארה"ב נוכח המגעים עם הסובייטים

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארצות־הברית

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – ארה"ב עוקבת בחשדנות מסויימת אחר המגעים בין ישראל לברית־המועצות והחוששת כי יהיה בכך כדי לתת לסובייטים דריסת־רגל במזרח־התיכון, דבר שהאמריקאים אינם מעוניינים בו.

חוגים בוואשינגטון העריכו אתמול, כי ייתכן שהאיזכור הפתאומי שהיה שלשום בדבר האפשרות למגעים בין ארצות־הברית לדמשק לקראת שיחות בין ישראל לסוריה על עתיד רמת־הגולן, מהווים רמז לישראל, לבל תגלה עצמאות־יתר במגעים עם ברית־המועצות. בהקשר זה מיקדו חוגים אלה את תשומת־הלב לדברים שאמר אתמול מזכיר המדינה, שולץ, בהם הביע הסתייגות מעצם רעיון הוועידה הבין־לאומית. שולץ אמר עוד: „איננו חושבים שוועידה בין־לאומית כשלעצמה היא רעיון בעל סיכויים". הוא הדגיש כי רק משא־ומתן ישיר יכול להביא, על־פי אמונתו, יציבות ושלום באיזור. שולץ אמר עוד, כי בפגישותיו הקרובות במוסקווה, יעלה גם את נושא המזרח התיכון, אולם הוא טרח להדגיש כי נושא זה יהיה לאו־דווקא מרכזי, וידון במסגרת הדיון בנושאים האזוריים ויכלול גם את אפגניסטאן, ניקרגואה, קמבודיה ואנגולה.

הרב הראשי לתל־אביב מוכן לבחון נישואין אזרחיים

(ע). – „מול ההידרדרות שחלה בכל הקשור למערכת־היחסים שבינו לבינה, אולי כדאי לבחון את הנהגת הנישואין האזרחיים בארץ כי הסדר זה יכול לפתור בעיות רבות" – הרהור מפתיע זה העלה אתמול הרב חיים דוד הלוי, הרב הראשי לתל אביב־יפו, בכינוס האזורי השמיני לתורה שבעל־פה שנערך במרכז הקהילתי איחוד שיבת־ציון בתל־אביב.

הרב הלוי אמר כי חיי נישואין וגירושין על פי ההלכה תואמים ציבור המוכן לחיות לפי אותה הלכה וציבור שאינו רוצה לחיות לפיה נגרמים לו קשיים רבים כתוצאה מהמגבלות ההילכתיות הנובעות מנישואין כהלכה.

על רקעה של האווירה המתירנית הקיימת בארץ, אשר כתוצאה ממנה יכולות לצמוח בעיות של פסולי חיתון – כדאי לבחון הסדר של נישואין אזרחיים, לאותו ציבור שאינו רוצה את ההגבלה ההילכתית.

בכתב התביעה שיוגש הבוקר

בנק לאומי תובע מארנסט יפת 7.1 מיליון שקלים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בנק לאומי תובע מהמנכ"ל שלו לשעבר, ארנסט יפת, 7.1 מיליון שקלים, אשר קיבל החל מאמצע שנת 86, כמענק פרישה ופנסיה.

כך עולה מכתב התביעה שמגיש הבוקר הבנק לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב. את התביעה מגישים עורכי הדין חיים צדוק ומישאל חשין שהבנק שכר את שירותיהם לצורך העניין.

התביעה מוגשת לאחר שכל הנסיונות להגיע לפשרה עם יפת עלו בתוהו והוא סירב לוותר על הכסף או על חלק גדול ממנו.

יפת משוכנע שהוא זכאי לכל התשלומים שקיבל. הבנק מבקש מבית־המשפט לא לדאוג רק להשבת הכסף אלא גם

(המשך בעמ' 2)

הגרעון המסחרי עלה ב־73 אחוז

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

עליה גדולה בגרעון המסחרי נרשמה ברבע הראשון של השנה.

בתקופת ינואר–מארס עלה הגרעון ב־73 אחוז בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה. עליה גדולה זו בגרעון נובעת מגידול של 24.5 אחוז ביבוא ומעליה מתונה יותר בשיעור 11.5 אחוז ביצוא.

מנתונים שפרסמה אתמול הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה, כי בחודשים האחרונים התחזקה מגמת העליה בגרעון שאיפיינה את השנה שעברה. הגורם העיקרי לגידול בגרעון הוא העליה הניכרת שנרשמה ביבוא הסחורות ברבע הראשון של השנה, במיוחד בחודש מארס.

בתקופת ינואר–מארס השנה עלה הממוצע החודשי של היבוא בעשרה אחוזים לעומת שלושת החודשים הקודמים.

הגידול שנרשם ביצוא בתקופה זו הסתכם בשבעה אחוזים בלבד והוא קיזז רק חלק מהעליה ביבוא.

בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, גדל היצוא ברבע הראשון של 1987 ב־11.5 אחוז. יצוא היהלומים גדל בתקופה זו ב־25.5 אחוז, ואילו ביצוא החקלאי נרשמה ירידה של ארבעה אחוזים.

„ההסתדרות תשתתף בקליטת העולים בכל דרך אפשרית"

אמר ישראל קיסר בכינוס מועצת הקליטה ● השר צור: הבעיה – לא כסף, אלא היחס

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול, כי ההסתדרות תהיה שותפה בקליטת עליה בכל דרך אפשרית.

דברים אלה נאמרו במועצת הקליטה שהתכנסה בתל־אביב בהשתתפות שר הקליטה יעקב צור, יו"ר המחלקה לקליטה של הוועד הפועל יצחק ברקאי, ויו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן־ישראל.

מועצת הקליטה התכנסה כדי לערוך סיכום ביניים לקליטת יהודי אתיופיה ולקראת האפשרות של קליטת עשרות אלפים עולים מברית־המועצות. יעקב צור אמר כי הבעיה איננה כסף אלא אימוץ העולים ומה שהוא מכנה: „אחד מול אחד, משפחה מול משפחה". עוד אמר צור, כי בקליטת יהודי אתיופיה המימסד מסיים את תפקידו וכי עם עליית יהודי ברית־המועצות יש לדאוג לכך שההתערבות הבירוקראטית תהיה מינורית, דבר שעליו חלק קיסר.

זעם בסוכנות על שיגור שלום ואך לעודד עולים

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

זעם בצמרת הסוכנות על החלטתו של ראש המחלקה לעליה, חיים אהרון לשגר את איש הימין הקיצוני שלום ואך, לניהול מסע התעוררות לעידוד העליה בבריטניה ובשוויץ.

שלום ואך, המכהן כראש מועצת קריית־ארבע נמנה על אגף הקיצונים של „גוש אמונים". הוא מאדריכלי הקמת הקואליציה עם תנועת „כך" בקרית ארבע וממבטלי ההסכם הקואליציוני שבוטל בעקבות החלטת בג"צ.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ריפאעי בוואשינגטון: השיחות על הוועידה – התקדמות כשלעצמה

וואשינגטון (רויטר וא.ס.). – ראש ממשלת ירדן, זייד אל־ריפאעי אמר אתמול, כי רבת־עמון וואשינגטון עדיין חלוקות בדיעותיהן לגבי אופי הוועידה הבין־לאומית שאמורה לקדם את תהליך השלום במזה"ת.

"נותרה לנו עוד מלאכה רבה" אמר ריפאעי במסיבת עיתונאים בוואשינגטון, לאחר תום שני ימי דיונים עם פקידים בכירים בממשל. ריפאעי אמר, כי חילוקי הדיעות נוגעים לתפקיד הוועידה, לדפוסים שעל פיה תיפעל ולבסיס שעל פיו תכונס.

ראש ממשלת ירדן ציין עם זאת, כי עצם העובדה שמתקיימות שיחות על הוועידה הבין־לאומית מהווה כשלעצמה "התקדמות". "אנו דנים עתה בפרטים הנוגעים לוועידה ולדרכים לסייע לצדדים להשתתף בה ולהגיע להסכמה לגביה" אמר ריפאעי.

ריפאעי אמר, כי הוועידה צריכה לדון בעניינים מהותיים ולא להוות אך ורק צילום של המצב הנוכחי. הוא הוסיף ואמר, כי ירדן תיאמה את עמדתה עם סוריה. כזכור אמר שלשום עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי, כי ארה"ב קולטת איתותים מדמשק בנוגע לנכונות סוריה להיכנס למשא ומתן עם ישראל.

בתוך כך אמרו אתמול פרשנים ירדנים, כי מטרת מסע השלום של המלך חוסיין בבירות אירופה היא למנוע קבלת עמדות קשוחות במושב המועצה הלאומית הפלסטינית העתידה להתכנס ב־20 באפריל באלג'יר. כזכור, נמסר כי מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, שוקל לבטל את הסכם ההבנה המדיני עם ירדן במהלך כינוס המועצה.

בהתפתחות נוספת בעניין הוועידה הבין־לאומית הודיע אתמול מזכיר הליגה הערבית, כי בטרם תיערך ועידת שלום בין־לאומית, על מדינות ערב לכנס ועידת פיסגה כדי לגבש עמדה משותפת בוועידה הבין־לאומית.

המזכיר שאדלי קליבי אמר אמש בתוניס, כי מדינות ערב מנסות עתה לקבל איתותים ברורים מאש"ף לגבי עמדתו על הוועידה הבין־לאומית, במהלך כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית.

מקורות דיפלומטיים בבירות מסרו בתוך כך, כי המלך חוסיין פעל לחידוש הקשרים בין סוריה למארוקו במהלך ביקורו במארוקו. חוסיין ניסה לשכנע את הנשיא אסד בפגישתם האחרונה בדמשק, שביקור פרס במארוקו לא חרג מהחלטות פיסגת פאס ולא השיג שום תוצאה.

רוב האסירים הבטחוניים נענו לפניית גונדר מימון והפסיקו שביתת־הרעב

התקריות בגדה נמשכו • עוצר הוטל על מחנה הפליטים של טול־כרם

מאת [illegible], סופרי "דבר"

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, שיגר אתמול לאסירים הביטחוניים השובתים רעב בבתי־הכלא איגרת ובה הוא קורא להם לחדול משביתתם, כדי שלא יפגעו בבריאותם ויגרמו סבל מיותר לבני משפחותיהם.

בעקבות זאת הפסיקו רבים מן האסירים הביטחוניים את שביתתם ואתמול שבתו בשני בתי־כלא 900 אסירים בלבד מתוך כ־3000 בתחילת השביתה.

גונדר דוד מימון הודיע, כי שירות בתי הסוהר ימשיך לפעול בתחום רווחת האסיר, אך הדגיש, כי החיים בבתי־הסוהר הביטחוניים יתנהלו רק על פי הנוהלים, ובכל מיקרה בלי לעבור על החוק.

שמונה־עשר אסירים ביטחוניים, שחשו חולשה במהלך שביתת הרעב, הועברו לפיקוח רפואי בבית־החולים בכלא איילון שברמלה.

גונדר מימון הגיב אתמול, על הודעת מפ"ם שעל פיה נשללו זכויות האסירים הביטחוניים מאז נכנס לתפקידו. "לא נשללו כל זכויות מאסירים ביטחוניים. חייהם יתנהלו על פי הנוהלים והקפדה זו תימשך גם בעתיד".

שביתה כללית היתה אתמול במזרח ירושלים לאות הזדהות עם האסירים הביטחוניים הממשיכים בשביתת הרעב בבתי־הכלא זה היום ה־15.

7 דרוזים נעצרו בגולן

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

משמרת מרחב הגליל עצרה ביממה האחרונה שבעה תושבים דרוזים מכפרי צפון הגולן החשודים בארגון הפגנות ותהלוכות בלתי חוקיות בכפרים בתקופה האחרונה.

השבעה נעצרו בעקבות ההפגנה שנערכה בשבת לרגל חנוכת פסלו של סולטן אל־אטרש, מנהיג הדרוזים בסוריה, במג'דל שמס. השבעה חשודים כי עמדו גם מאחורי הפגנות אנטי־ישראליות שנערכו בכפרים בצפון הגולן בתקופה האחרונה. במהלך ההפגנות הונפו דגלים סורים ועל בגדי רבים מהתושבים נתפרו טלאים בצבעי דגלה של סוריה.

עוד חשודים העצורים בקריאת סיסמאות אנטי־ישראליות ופרו־סוריות ובפעילות קיצונית נגד שלטונות ישראל.

השבעה יובאו מחר לבית משפט שיחליט אם להאריך את מעצרם.

תקריות אלימות, עוצר והתנגשויות בין צה"ל ובין צעירים ערבים נמשכו אתמול בערי הגדה המערבית.

התנגשות אלימה במיוחד היתה במחנה הפליטים עסכר ליד שכם. צעירים רעולי פנים נכנסו לביה"ס ודרשו מהתלמידים להשבית את הלימודים ולצאת להפגנות. כוח צבא גדול הוזעק למקום. כ־20 צעירים נתפסו ושניים מתוכם אושפזו בביה"ח של שכם. עשרות נעצרו ונכלאו במתקן הצבאי פארעה המשמש לכליאת נערים.

עוצר הוטל בצהריים על מחנה הפליטים של טול־כרם לאחר הפגנות והבערות צמיגים. בג'נין היתה שביתה חלקית ובתקרית בין חיילים לצעירים ערביים נפצע חייל מאבן בראשו. תקריות נוספות היו בנפות רמאללה ובית־לחם ובמחנות הפליטים הסמוכים להם. בשורה של בתי ספר היו קריאות להפגנות והלימודים לא התקיימו. הממשל הישראלי סגר בצו מיוחד ביה"ס ברמאללה ואת הפוליטכניקום בחברון.

הקומנדו הסורי השלים היערכותו סביב מחנות הפליטים

אכלנו עכברושים וכלבים – סיפרו הילדים עם כניסת החיילים הסורים

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

כוח מעולה של חיילי קומנדו סוריים השלימו ביממה האחרונה את היערכותם סביב מחנות הפליטים שאתילה וברג' אל־בראג'נה שבמערב ביירות.

בליווי החיילים הסורים פונו אתמול 32 פצועים פלסטינאים במחנה שאתילה ואושפזו באחד מבתי החולים במערב ביירות. היתה זו הפעם הראשונה מאז הטילו השיעים הסגר על מחנות הפליטים בביירות בחודש אוקטובר אשתקד – שממחנה שאתילה פונו פצועים פלסטינאים. ריפא קנדי המקרית במחנה אמר אתמול כי במקום נותרו עדיין כ־100 פצועים פלסטינאים הזקוקים לטיפול רפואי דחוף.

החיילים הסוריים הקימו כ־31 נקודות פיקוח סביב מחנות שאתילה וברג' אל בארג'נה. מנקודות אלה מפקחים הסורים על יציאת מאות נשים וילדים פלסטינאים מהמחנות כדי לרכוש מזון ממערב ביירות. אולם לוחמי "אמל" הגבילו את יציאת התושבים מהמחנות לפעם אחת ביום והם מאפשרים להם להצטייד רק בכמויות מוגבלות של מזון.

כתבים לבנונים שנכנסו אתמול למחנות הפליטים יחד עם החיילים הסורים – סיפרו על מצבם הקשה. רובם נראו תשושים מפאת ההסגר המתמשך. ילדים סיפרו לכתבים כי הם אכלו בשר עכברושים וכלבים כדי להשאר בחיים. הרופא הקנדי קריס ג'יאננו, סיפר לכתבים כי הוא איבד ממשקלו 51 ק"ג בתקופת ההסגר הממושך.

רבים מתושבי המחנות נפגשו אתמול לראשונה עם בני משפחותיהם שנשארו מחוץ למחנות בחצי שנה האחרונה. אנשי מליציה שיעית אסרו על הכתבים ולכבנונים לצלם את המתרחש במחנות הפליטים. הם היכו את הצלמים והחרימו את מצלמותיהם. אולם הכתבים סיפרו, כי מחנה שאתילה נהרס ברובו מהפגזותיהם השיטתיות של אנשי "אמל". מחנה בורג' אל בארג'נה נראה אף הוא הרוס למחצה ומוזנח בגלי אשפה. תושבי המחנה סיפרו כי הם עקרו את הרצפות בבתיהם כדי לחפות את קירות הבתים בשקי חול לצורכי הגנה.

כתבים ערביים מסרו אתמול כי הנשיא אסד עצמו, קיבל את ההחלטה לכפות על אנשי "אמל" להסיר חלקית את ההסגר מעל מחנות הפליטים במערב ביירות. בתקופה האחרונה הופעל על סוריה לחץ כלל־ערבי ובין־לאומי כבד, כדי שזו תפעל להקל במצוקת הפליטים הפלסטינאים. אנשי "אמל" עדיין מונעים מהפליטים יציאה חופשית מהמחנות. הם מתנים את השלמת הסרת ההסגר בפינוי העמדות שכבשו בשעתם הפלסטינאים מידי השיעים בשלושה כפרים ממזרח לצידון.

בינתיים נמסר, כי אתמול איבטח לראשונה כוח צבאי סורי קטן שיירת אספקה ותחמושת של לוחמי "אמל" שיצאה מאיזור ביירות לדרום לבנון. זמן קצר לאחר הגעת השיירה לאזור הזהראני – חזרו החיילים הסוריים למערב ביירות. היתה זו הפעם הראשונה מאז מבצע של"ג שחיילים סוריים ירדו דרומה מאזור צידון.

"ברה"מ תמשיך בשיחות עם ישראל"

(המשך מעמ' 1)

ברה"מ מנוהל בצורה רצינית ומעניק יוקרה רבה למדינית הישראלית".

[illegible] כהן בכפר

ראש המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה, ישראל גת, שיזם את רעיון המפגש, אמר ל"דבר", כי אין הוא רואה כל פסול בכך שמפלגה בכיית לשיחות ממלכתיות. "בעקה כיצחק שמיר כיהן כשר החוץ", אמר גת, "הוא נתן כסף למפלגת העבודה לפעילות בנושאי חוץ במושב כנס של הוועדה לענייני המזרח התיכון של האינטרנציונל הסוציאליסטי. ברוקסלס, שהרבה להחליף חוקים עם פרס, הבהיר, כי "אף שאיננו מסתירים קיום לנו קשרי ידידות מסורתיים עם העם הערבי, אין לנו כל עויינות לישראל ואנו רוצים לספר את היחסים עמה. איננו תומכים במשחק הדיפלומטי באזור".

"אינני מטיל ספק ברצון ישראל בשלום", אמר הנציג הסובייטי, "אבל ישראל איננה יכולה להמשיך ולאיים על מיליוני ערבים". הוא חזר ואמר, כי ועידה בין־לאומית גמישה, שתכלול מגעים דו־צדדיים ורב־צדדיים, היא המסגרת הטובה ביותר לעזור לצד הערבי להצטרף לתהליך השלום. הוא תמה מדוע ישראל חוששת כל־כך מסיוע בין־לאומי לפתרון הסכסוך.

שמעון פרס ענה, כי ישראל חוששת משום שעליה לתת משהו ממשי תמורת הבטחות מעורפלות. "קשרים דו־צדדיים אינם אוסרים על קשרים רב־צדדיים ובמסגרת זו אנחנו רוצים לספר את יחסינו עם ברה"מ", אמר שר החוץ.

בעיית ההגירה – ראשונה

הצד הישראלי בשיחות התרשם גם, שהיה נכונות סובייטית לפתור גם את כל בעיית הגירת היהודים עוד לפני הבעיות האחרות. ברוטנטס אמר, כי מימוש הזהות התרבותית בברה"מ נובע ממגמות הפתיחות התרבותית שם.

אלכסנדר ווסוב נועד אתמול עם משלחת של בני מסורבי העליה מטעם המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, שהוזמנו על ידי פרס.

הוא אמר להם, כי יעביר את בקשותיהם לרשויות המתאימות, אך אין הוא מוסמך להשיב על בקשותיהם. עם זאת הבטיח לסייע ככל יכולתו.

הוא קיבל לפגישה נפרדת את סוניה לרנר, אשתו של המדען אלכסנדר לרנר בן ה־73, מסורב עליה מזה 16 שנים מטעמי בטחון. ווסוב אמר, כי המנהיגות הסובייטית מנסה עתה להשפיע על הדרגים הנמוכים, הממונים על עניינים אלה, לשנות את הקריטריונים שלהם.

אש"ף: נפסיק להילחם אם יסכימו ארה"ב וישראל לוועידה בינ"ל

סינגאפור (רויטר עתיים). – אש"ף הודיע אתמול כי הוא יפסיק זמנית את המלחמה נגד ישראל, אם ישראל וארה"ב יסכימו לקיום ועידת שלום בין־לאומית למזה"ת.

הודעת אש"ף נמסרה על ידי זהדי לביב טרזי, המשקיף הקבוע של הארגון באו"ם, בוועידה על הבעיה הפלסטינית המתקיימת עתה בסינגאפור בחסות האו"ם.

"אנו נימנע מלממש את זכותנו למאבק מזוין נגד מדינת הכיבוש במשך תקופה זו (התקופה שלפני הוועידה)", אמר טרזי. הוועידה בסינגאפור נפתחה ביום ב' ודיוניה נסבו על מקורות הסכסוך הערבי־ישראלי והסיכויים להשגת הסדר שלום במזה"ת.

טרזי אמר, כי פלגים שונים של אש"ף ייפגשו באלג'יר ב־20 באפריל במאמץ לפתור את חילוקי הדעות ביניהם. הוא ציין, כי חילוקי דעות אלה מתייחסים אך ורק לגישתם של הפלגים השונים להסדר השלום.

ישראל איננה מיוצגת רשמית בוועידת סינגאפור, אך השקפותיה הועלו על־ידי דוד שחם, מנהל המרכז הבין־לאומי לשלום במזה"ת שבסיסו בתל־אביב. הוא משתתף בוועידה באורח פרטי.

האוצר מקטין מקדמות המס

מאת אמנון אבוב, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

בעקבות הפעלת הרפורמה במס־הכנסה החליטו באוצר להקטין גם את מקדמות המס לשנת 1987.

השינויים שיחולו במקדמות הם, לגבי חברות:

המקדמות המחושבות לפי שנת הבסיס 1984 ולפניה לא ישתנו. במקרים שבהם בסיס המיקדמות היא שנת המס 1985 יופחתו המקדמות לחברות תעשייתיות בחמישה אחוזים ולשאר החברות עשרה אחוזים.

כאשר בסיס המקדמות היא שנת המס 1986 ישארו המקדמות של חברות תעשייתיות ללא שינוי ואילו המקדמות של החברות האחרות יופחתו בעשרה אחוזים.

לגבי יחידים:

כל המיקדמות שנקבעו על פי מחזור העסקים ושיעורן עולה על 45 אחוז יופחתו לכדי 45 אחוז מהמחזור. הקטנת המיקדמות הינה על פי תקנות בחתימת שר האוצר והן טעונות אישור ועדת הכספים של הכנסת.

סימפוזיון בטולדו על התרבות היהודית־ספרדית

טולדו (עיצ). – סימפוזיון בין־לאומי על התרבויות היהודיות־ספרדיות ייערך מטעם מועצת אירופה בעיר הספרדית טולדו.

אחת המטרות של הסימפוזיון תהיה – לקדם הקמת מרכז אוניברסיטאי לחקר התרבות היהודית בעיר זו. כידוע התגוררו בטולדו יהודים רבים עד גירוש ספרד.

בסמינר צפויה השתתפות של אינטלקטואלים רבים ומומחים לתרבות היהודית, וביניהם משה אריאל מהאוניברסיטה העברית בירושלים, רון ברקאי מאוניברסיטת תל אביב ודוברת פריינטה מן הקרן האירופית למדעים, לאמנויות ולתרבות, שבראשה עומדת סימון וייל.

את הסימפוזיון יפתח שר התרבות הספרדי חוויאר סולאנה יחד עם מזכ"ל מועצת אירופה, מרסלינו אורחה.

בנק לאומי תובע מארנסט

(המשך מעמ' 1)

לקבוע לאיזו פנסיה זכאי יפת על פי 70 אחוז מן "השכר הראוי". בית המשפט יצטרך, לפיכך, לקבוע מה הוא השכר הראוי למנכ"ל לשעבר.

על פני 14 עמודים משחזרים נציגי הבנק, בכתב התביעה, כיצד נתקבלו ההחלטות בדבר תנאי הפרישה של יפת, וכיצד קרה שבניגוד לכל כללי הפעולה של הנהלת הבנק ומועצת המנהלים זכה יפת לקבל 6.6 מיליון שקלים במענק פרישה ועוד חצי מיליון שקלים כפנסיה עד סוף חודש מארס. מדובר בסכומי ברוטו והפנסיה הופסקה החל מחודש זה.

כתב התביעה קובע, כי ההליך שקדם לתשלומים היה בניגוד לחוק ובניגוד לנוהל תקין וסביר. את יפת ייצג בהגנה עורך־דין יגאל ארנון ולא מן הנמנע שהגשת התביעה תפתיע את יפת ותלחץ עליו להגיע בכל זאת לפשרה הולמת עם הבנק.

כזכור, מתבררת כעת גם תביעה נוספת נגדו, זו של אלה יפת, אשתו לשעבר שגם היא טוענת לזכות על חלק מכספו. לא ברור אם התפתחות הדיון המשפטי תאלץ את יפת לשוב לישראל מן המפלט שמצא בניו־יורק.

עליה של 30 אחוז במכירת יינות

מאת אמנון אבוב, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

בשלושת החודשים הראשונים של השנה נרשם גידול של 30 אחוז במכירה של יינות ומשקאות אלכוהוליים מתוצרת הארץ.

כך מסר אתמול יושב ראש המכון הישראלי ליין, אורי שני, בפגישה עם כתבים כלכליים בירושלים. הגידול במכירת היינות נובע ברובו מעליה בצריכה המקומית. למרות גידול זה, ממשיכה צריכת היין בישראל להיות מן הנמוכות בעולם.

שני מסר עוד, כי בימים אלה פועל מכון־היין לקביעת תקן ישראלי ליינות. בישראל פועלים כיום שבעה יקבים גדולים ועוד כ־20 יקבים קטנים. ענף היין כולו מעסיק כ־1,500 עובדים.

קונצרט

דגש על הצד הדינאמי

מאת יהודה כהן

על הקונצרט הרביעי לסדרת "פילוקלאסיקה" של התזמורת הפילהרמונית הישראלית ניצח דוד שלון. במרכז הכובד של התוכנית היתה טוקאטה ופוגה ברה־מינור מאת באך בתזמורו המפורסם של ליאופולד סטוקובסקי, שהתכוון להפיק מן התזמורת מיצלול דומה לזה של אורגן שעבורו נכתב המקור של באך. את זה, בדיוק, הצליח המנצח להשיג.

לפני־כן ניגן משה מורביץ, מן הכנרים הראשיים של התזמורת, את הקונצ'רטו במי־מג'ור של באך, כשהוא והמנצח, בתיאום טוב מאוד, עיצבו את היצירה תוך שימת דגש לצידה הדינאמי.

סימפוניית "השעון" של היידן, הוגשה באורח משעשע בהתאם לאופיה, וכפתח התוכנית הושמעו באופן ברסים חמש קנצונות לכלי־נשיפה־של מתכת בסגנון אנטיפונאלי מאת ג'ובאני גבריאלי.

וייצמן: ללכת לבחירות

מאת מוחמד חלילה, סופר "דבר" בנצרת

"הממשלה איננה מתפקדת ולכן יש מקום ללכת לבחירות ולשאול את דעתו של העם אחרי ממשלה הוא רוצה שתוביל אותו".

דברים אלה אמר אתמול השר עזר וייצמן בפגישה עם עשרות פעילים של מפלגת העבודה במגזר הערבי שהתקיימה בבית הבראה "ספרינצק" שבנצרת.

לדעת וייצמן קיימים פערים גדולים בתפיסת הדרך לקראת השלום, כשראש הממשלה יצחק שמיר אינו מתנגד רק לועידה בין־לאומית, אלא לשלום בכלל.

מדור הטיולים השבועי
"חן המקום" יופיע בהרחבה
מחר. לקראת החג ולא היום כרגיל.

העובדים הסוציאליים עומדים להכריז ביום א' על שביתה כללית

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

מרכז איגוד העובדים הסוציאליים יתכנס ביום ראשון הקרוב ויחליט על השבתת הלשכות במחאה על הזנחת השירותים החברתיים הסוציאליים. ארבע אסיפות המחאה התקיימו אתמול בערים הגדולות, הובעה בהן מורת רוח חריפה נגד יחס הממשלה ובעיקר משרד העבודה והרווחה.

האסיפות נערכו בתל־אביב, ירושלים, באר־שבע וחיפה. בכל האסיפות היתה תמימות דעים כי המשבר הגיע לנקודת השיא וכי אין מנוס מהשבתת השירותים. העובדים מקיימים זה מספר ימים משמרות מחאה מול לשכת השר קצב בירושלים.

מזכ"ל האיגוד שרה ליברשטיין אמרה אמש, כי העובדים הסוציאליים שואבים עידוד רב מהבעת ההזדהות של המטופלים שדרשו לקחת חלק במאבק.

רוב של שני שלישים למפלגת השלטון

באופוזיציה המצרית התחזקה ההתנגדות לשלום והנטיה לדת

קאהיר (רויטר). – מפלגתו של הנשיא חוסני מובארק זכתה לרוב בתחום של שני שלישים בבחירות הכלליות במצרים, אולם בקרב האופוזיציה התחזקו המגמות הקוראות להשלטת חוק האיסלאם במצרים ולשקילה מחדש של היחסים עם ישראל.

לפי התוצאות, שספירתן עדיין לא הסתיימה, זכתה מפלגת השלטון, "המפלגה הלאומית הדמוקראטית" ב־69 עד 75 אחוז מהקולות ותיזכה ברוב של יותר משני שליש באסיפה הלאומית המונה 458 צירים.

אולם מפלגת האופוזיציה העיקרית, "מפלגת הואפד החדשה", איבדה כנראה את מקומה לטובת ברית בין סוציאליסטים, ליבראלים וקנאים מוסלמים, התובעת את החלת החוק המוסלמי, השריעה, על מצרים.

פקידים רשמיים אמרו, כי הברית בין "מפלגת העבודה הסוציאליסטית", "המפלגה הליבראלית" ו"האחים המוסלמים", האסורים על פי החוק – קיבצה כ־10 עד 15 אחוז מהקולות.

לעומת זאת מפלגת הואפד החדשה עדיין נאבקת להשגת שמונת האחוזים, הדרושים לשם הכנסת צירים לאסיפה הלאומית. אולם גם אם המפלגה תעבור את אחוז החסימה, אין ספק כי המפלגה השניה בגודלה באסיפה תהיה הברית בין הסוציאליסטים לאחים המוסלמים.

קיסר יפעל להוציא מתדיראן את העובדים הלא־מאורגנים

עובדי שיכון העובדים מאיימים לשבות

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הבטיח למספר חברי ועד העובדים בחברת "תדיראן", כי יפעל להוצאת 280 העובדים הלא־מאורגנים, המועסקים באחיזת הקשר של תדיראן, היישה שגרמה לסכסוך חמור בין העובדים לבין ההנהלה.

חברי הוועד קיימו שלשום הפגנה שקטה, שנמשכה שלוש שעות, מול ביתו של מנכ"ל תדיראן יגאל נאמן בסביון במחאה על הגשת תביעה נגדם בגובה של 40 אלף שקל בבית־המשפט המחוזי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, הודיע על תמיכתו במאבק העובדים וכן מועצת פועלי חולון. העובדים טוענים כי 200 המועסקים, על פי חוזים אישיים, מתחרים על משרות העבודה והדבר הוא בניגוד מוחלט למדיניות ההסתדרות המנהלת מאבק נגד העסקת עובדים בלתי מאורגנים במשק.

ראשי הוועד אמרו אמש, כי הם תובעים מהנהלת החברה לבטל את התביעות האישיות ואם לא ייעשה הדבר הם ינקטו בצעד דומה כלפי ההנהלה ויחריפו את מאבקם בימים הקרובים.

ועד עובדי חברת הבניה שיכון עובדים החליט שלשום בלילה, לפתוח בשביתה כללית לאחר החגים, במחאה על החלטת הוועדה המנהלת של חברת העובדים למזג את חברת שיכון עובדים עם קונצרן סולל־בונה ומפני סירובה של ההנהלה, לדון עם הוועד על קידום בדרגות. בחברה מועסקים כ־180 עובדים.

האוצר לא יגביל מבצעי האשראי ברשתות השיווק

מאת אמנון אבוב, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

לאחר מספר דיונים שהתקיימו באוצר בשבועות האחרונים בנושא הגבלת מבצעי האשראי של רשתות השיווק, החליט אתמול סגן שר האוצר עדי אמוראי שלא להתערב במבצעי האשראי.

ההחלטה נגד הגבלת המבצעים התקבלה בשל מספר סיבות, בעיקר בשל היקפו המצומצם יחסית של האשראי ופרק הזמן הקצר בו הוא ניתן.

ביקורת בליכוד על להיטות

(המשך מעמ' 1)

יצחק מודעי בכינוס של איגוד העובדים הליבראליים. לדבריו, "שר החוץ וממלא־מקום ראש הממשלה, שיכנע את הספרדים שיואילו בטובם להסכים לוועידה בין־לאומית, ובאוסלו הוא כבר עושה למען אותו עניין".

מודעי הדגיש ש"צעדי פרס אינם מתקבלים על הדעת כיוון שהוא מדבר בחוץ על נושאים שאין עליהם הסכמה לאומית. הגם יכולה להיות תופעה כזאת בממשלה, ששר חוץ ידבר בניגוד לדעת ראש הממשלה?"

בהקשר זה תקף מודעי את פעילותו של פרס לפתרון בעיית טאבה, שלא היתה מקובלת על הליכוד.

עוד אמר מודעי, שפרשת פולארד היא "המוסיפה היום דבק לממשלה ומחזיקה את השותפות" ואף ש"ייתכן שממשלת האחדות תחזיק מעמד עד אחרי חג הפסח. קשה להבין איך במתכון כזה היא יכולה להתקיים כלפי פנים וחוץ".

מזג האוויר

(עו). – מעונן חלקית וקריר יותר.

ירושלים 7–18, רמת הגולן 6–19, נהריה 11–19, צפת 7–16, נמל חיפה 11–19, טבריה 11–23, נצרת 7–19, עפולה 7–21, שומרון 8–19, הקריה ת"א 10–20, נתב"ג 9–21, יריחו 11–26, עזה 12–20, באר שבע 9–21, אילת 13–29.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

הוועידה: האם יהיה פיצוץ?
• ישעיהו בן פורת

ביקור הנשיא בעינים גרמניות
• שלמה שמגר, בון

פסח. הכנות החג, ההגדות החדשות
• שושנה חן, דב גנחובסקי

רצח בצריף האחרון
• יגאל סרנה

תחקיר־קרחת. התרופות החדשות, הסיכוי
• לאה אתגר

אהרון מאיר, עם פתיחת המשפט
• אריה אבנרי

אדם ברוך
המוזיאון הפתוח
יהודה מלצר מכבי, מכבי
שוש מיימון יעל אביב
טיים מגאזין
המטיפים והסקס

יוסף איזראליוב. דיוקן משוחזר
• נחמה דואק

מדוריהם של חיים חפר, שמעון קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, קילבר קשת, אהרון בכר וחיה ידיד.
בנוסף לתרבות, ספרות ואמנות ורב־שיח – האם ספרות בלשים, מתח והרפתקאות היא "ליגה ב'"?
• על כנס הסופרות בירושלים, מאת יונה הדרי־רמאל

השקל שלך

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הפנסיונר

סלומון לאון ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה.

בית פניציה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הפנסיונר

רובין אברהם ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה.

בית פניציה

לחברנו אברהם סגל ורעיתו
אנו משתתפים בצערכם העמוק
למותו הטראגי של חתנכם

אורי שוורץ ז"ל

ועד גימלאי מועצת פועלי תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי רמלה

הודעה בדבר שינוי תכנית מפורטת /

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "שינוי תכנית מפורטת / מס' לה/320 א' 2".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4378 חלקה 40, אזור התעשיה רמלה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי תוי בניה כדי למנוע פיצול החלקה.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2865 התשמ"ג, עמ' 234 ובעיתון בוקר דבר מתאריך: 27.3.86 ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 27.3.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף בשפה הערבית: אל אלתאור 27.3.86

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעונין לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
19.3.1987

דבר DAVAR
מאוחד עם "הדור"
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל המערכת: [illegible] ברקאי
עורך "דבר־השבוע"
טוביה מנדלסון
מנהל כללי: אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת וההנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 284241 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281062, 298032
ירושלים:
המערכת רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאוחה קומה 3
טלפון 202203 מ' 94229
חיפה: רח' הנביאים 27

טקס העברת החמץ לקראת הפסח נערך אתמול בלשכת הרבנים הראשיים לישראל (משמאל – שר האוצר, משה נסים). (צילום: יצחק הררי)

מקורות גרמניים וישראליים

ביקור הרצוג יקל על גרמניה להגביר שיתוף הפעולה ולהדק קשרים

מאת זאב מטרוסינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

ממשלת גרמניה מקבלה להגביר את שיתוף הפעולה עם ישראל ולנצל את השפעתה הבינלאומית לטובת ישראל במספר תחומים. כך אמרו אתמול, ביום השלישי לביקור הנשיא הרצוג בגרמניה, מקורות גרמניים וישראליים.

המקורות ציינו שהביקור יקל על ממשלת גרמניה להדק את הקשרים עם ישראל. והשלכות המעשיות של הביקור יתבררו בצורה ממשית רק לאחר עבודת המעקב הפוליטית בעקבות הביקור, אמרו המקורות. בין התחומים שבהם עשויים הצדדים לשאוף להדוק שיתוף הפעולה ביניהם הוא שיתוף פעולה בארצות מתפתחות. כמו כן צופים לתמיכה גרמנית בעמדות ישראליות במסגרת הקהילייה האירופית וכן בתחומים נוספים החשובים לישראל.

גם חילופי נוער בין ישראל וגרמניה עשויים לקבל תנופה נוספת הודות לביקור. מקורות גרמניים אמרו שביקור הרצוג משרת בגרמניה את מה שהוגדר כמטרות חינוכיות על־ידי הגברת המודעות הציבורית לתקופת הנאצים. בכך, עשוי הביקור גם לחזק את מעמדו של הנשיא פון ויצזקר ואת הקו המוסרי־פוליטי שלו, אמרו המקורות. לדבריהם, מגלים המארחים שביעות־רצון מהכיסוי התקשורתי הנרחב והידידותי. הביקור הוא כעת האירוע התקשורתי בגרמניה, בהא הידיעה, אמרו המקורות.

המקורות הדגישו שלא נרשמו בגרמניה ביטויי אנטישמיות לקראת הביקור ובמהלכו עד כה. מקור גרמני הצביע על כך שלביקור עשויות להיות גם השלכות שאין לחזותן מראש. על סמך נסיון העבר, הצביע המקור על כך שביקור הנשיא פון ויצזקר בארץ בשנת 1985, הביא להגברה מאסיבית של העניין בלימודי גרמנית בקנה מידה שאי־אפשר היה לחזותו מראש.

אתמול בבוקר ביקר הנשיא הרצוג בליוויו של הנשיא פון־וייצזקר בוורמס וערך ביקור בבית־הכנסת הישן שנבנה בשנת אלף ושלושים וארבע, בבית מדרשו של הרש"י ובמקווה, וכן במוזיאון יהודי ששמו "בית רש"י".

בהגיעו לאתר בית־הכנסת והמוזיאון התקבל הנשיא על ידי כמה עשרות תושבים מקומיים, קבוצת תלמידי בית ספר יסודי וכן נציגים גרמניים של ה"שגרירות הנוצרית הבינלאומית" בירושלים. חלק מהילדים אחזו בדגלוני ישראל והקבוצה נדחקה על יד בית־הכנסת לאחר כניסת הנשיא ומלוויו. כמה מהם אף הכינו נייר ועטים בתקווה לקבל מהנשיא חתימה, ורבה הייתה אכזבתם כאשר הנשיא עזב את בית־הכנסת בדלת אחרת מזו שבה נכנס.

לאחר הביקור בבית רש"י ביקר הנשיא בבית העלמין היהודי של וורמס והניח אבן על קברו של המהר"ם (שחי במאה ה־13) ונטמן לאחר מותו בוורמס.

לאחר מכן התקבל הנשיא הרצוג בעיריית וורמס על ידי ראש־העיר וילהלם נויס וראש הממשלה המחוזית של חבל הריין־פפלץ, ברנהרד פוגל. בנאומו בעירייה אמר הרצוג שמיליוני היהודים שחונכו על פרוש רש"י נרגשים מכך שוורמס של אחר המלחמה בנתה מחדש את בית המדרש הקשור, על פי המסורת, בשמו של רש"י. הרצוג גם הדגיש את חשיבותה של וורמס, שהייתה מרכז חשוב של מושבות־ישראל בימי־הביניים בהיסטוריה היהודית. וורמס הינה עיר תאומה של טבריה. בביקור העירייה המתין לנשיא איש מבוגר בבגדים של אסיר מחנה ריכוז וביקש שלום: „אסיר אושוויץ האחרון בוורמס מברך אותך". האיש הסביר שברצונו לקדם את פני הנשיא הרצוג ולא למחות נגד ביקורו.

יוסף שטראוס שוב דורש: לייצא נשק לערב־הסעודית

מאת זאב מטרוסינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ראש ממשלת בוואריה, פראנץ יוסף שטראוס, חזר על דרישתו שגרמניה תסיר חלק מההגבלות במדיניותה בנושא ייצוא הנשק לערב־הסעודית.

בעוד שמקורות ישראליים וגרמניים אמרו שאין להניח שהדרישה תפריע לביקור הנשיא הרצוג בגרמניה למרות עיתויה הרגיש, ציינו משקיפים פוליטיים שהתבטאותו של שטראוס מצביעה על נחישות דעתו להמשיך ללחוץ בנושא זה, על מנת להשיג אספקת נשק לסעודים לטווח רחוק יותר.

במאמר לבטאון מפלגתו, האיגוד הנוצרי־סוציאלי, חזר שטראוס על דרישתו, אשר העלה כבר פעמים רבות, לפיה תאמץ גרמניה מדיניות דומה למדיניותן של מדינות מערביות אחרות בנושא ייצוא נשק לערב־הסעודית במטרה לייצב את המשטר הסעודי, במידה שבה הוא זקוק לנשק לצורכי הגנה. שטראוס טען שמדיניות כזו תועיל הן לאינטרס המערבי והן לזה הישראלי.

העיתוי של מאמרו של שטראוס ראוי לציון משתי סיבות. לא זו בלבד שהדרישה הכלולה בו מועלית בעת ביקור הרצוג בגרמניה, אלא הוא גם מאשר דרישה דומה של השר לשיתוף פעולה כלכלי בין־לאומי הנס קליין. דרישת קליין פורסמה ביום א' וגרמה למבוכה לממשלת בון להבהיר שהיא דבקה במדיניותה המסויגת בנושא ייצוא נשק.

מלשכת דובר ממשלת בון נמסר לסופר „דבר" אמש, שתגובת הממשלה על הערותיו של קליין עדיין בתוקפה. עד אתמול בערב לא פירסם דובר הממשלה הודעה מיוחדת בתגובה על דברי שטראוס.

משקיפים פוליטיים ציינו, שאין להניח שהפרשה תפריע לביקור נשיא ישראל משום ששני הנשיאים חיים הרצוג וריכרד פון וייצזקר נחושים בדעתם להבטיח את הצלחת הביקור.

בבטאון „הגיל החדש":

„גידול אוכלוסיית המזדקנים בקיבוץ מחייבת היערכות"

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

„אוכלוסיית המזדקנים בקיבוץ גדלה במהירות ויש לחשוב בתנועה הקיבוצית כיצד להיערך לנושא זה כדי למלא את הצרכים. האתגר המרכזי צריך להיות בקידום הדור השני אל צורכי הזיקנה".

דברים אלה מתפרסמים בגליון האחרון של בטאון „הגיל החדש", בכתבה המוקדשת להשפעת הסביבה החברתית על ההזדקנות בקיבוץ.

„כאשר מדובר על הזדקנות בחברה הקיבוצית", נאמר בהמשך הכתבה, „עולה המחשבה, כי למעשה לא קיימת חברה, המבטיחה לחבריה זיקנה בטוחה ומאושרת יותר מאשר הקיבוץ. ואכן, בטחון סוציאלי־חברתי מובטח לחבר לכל ימי חייו. אבל, במציאות נערמים מכשולים שלהם כמה סיבות. אחת מהן נעוצה בכך, שהקיבוץ במהותו היא חברה צעירה עם אידיאלים של צעירים: התיישבות בשממה ליד הגבולות ועוד. שיכבה המזדקנת במסגרת כזאת בזקנתה, כאילו דחתה עצמה אל שולי הדרך של מגשימי האידיאל הקיבוצי".

הכתבה מסיימת בנימה אופטימית ומספרת כי בחלק מהמשקים נעשות פעולות לקירוב הצעירים להבנת הנושא באמצעות פעולות טיפוליות. כמו אחיות פיזיותרפיסטיות, מרפאים בעיסוק, עובדים סוציאליים, רכזי עבודה ומזכירי פנים. קרוב לוודאי כי הדור השלישי בקיבוץ, הגדל במשפחה מורחבת המקיפה שלושה דורות ויותר, ימצא את הגישה הטבעית אל הזיקנה ואל הדור הקשיש.

מזכ"ל המרכז החקלאי, שמחה אסף:

המושבים קורסים בגלל דחיית המלצות רביד

נחמקין: המגזר החקלאי שילם 800 מיליון ד' ריבית

מאת דוד מרשובר, סופר „דבר" לענייני חקלאות

„הסחבת, הנגרמת על־ידי האוצר בביצוע המלצות ועדת רביד לשיקום המושבים, גורמת לנזקים בלתי ניתנים לתיקון וקריסת מושבים הפכה לתופעה יומיומית. הנזקים הנגרמים הם למושבים עצמם, אך גם הבנקים, אוצר המדינה והמוסדות המיישבים יישאו במחיר הכבד", אמר אתמול מזכיר המרכז החקלאי, שמחה אסף.

ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית נסים זוילי מדגיש, כי 65 אחוזים מחוב המושבים המגיע לכדי 1.3 מיליארד שקל, נובעים מהריבית הדורסנית שנצברה מהם בשנתיים האחרונות. כל משפחה במשק המושבי חייבת בריבית חודשית בסך 25,000 שקל.

נתונים מראים, כי 580 מיליון שקל מכלל חובות המושבים נובעים מהריבית המופרזת שנקבעה לאחר מדיניות הייצוב הכלכלי ביולי 1985.

כל יום עיכוב ביישום המלצות ועדת רביד עולה למשק המושבי מיליון שקל תוספת ריבית, מחיר שהמושבים לא יוכלו לעמוד בו.

יו"ר הוועדה הבין־משרדית, גדליה גל, דרש אתמול מנגיד בנק־ישראל ביטול העלאת הריבית בשיעור אחוז אחד ולא בשיעור 0.4 אחוז, כפי שהחליט בנק ישראל.

לדבריו, הגדילה הריבית הקשה את חובות המושבים מ־500 מיליון שקל לכדי 800 מיליון שקל.

„בשנים האחרונות שילם המגזר החקלאי ריבית בסך 800 מיליון דולר שהם הרבה יותר מהמקובל בכל העולם" – אמר אמש שר החקלאות אריק נחמקין, בהופיעו לפני מזכירות המרכז החקלאי בתל־אביב.

השר נחמקין אמר עוד, כי המשק החקלאי משלם כיום ריבית בשיעור 20 אחוז מהפדיון של התוצרת החקלאית. סכום זה מקביל לעלות העבודה במגזר החקלאי. מצב כזה של תשלום ריבית הוא בלתי אפשרי, הטעים.

בהתייחסו למסקנות ועדת רביד, אמר השר נחמקין, כי „הכרחי לבצע את המסקנות על כל מרכיביהן." „רק אז נהיה בתחילת הדרך במשק המשפחתי ועדיין ישנה דרך ארוכה באשר לייצוב החקלאי".

אוקונור לא הצליח לערער אמינות מסמך טרווניקי

גם אם יורשע דמיאניוק – אין זאת אומרת שייתלה – אמר לוין לאוקונור

מאת אוריאל בן־עמי, סופר „דבר"

סנגורו של דמיאניוק, מארק אוקונור, סיים אתמול את חקירתו הנגדית של העד המומחה פרופ' וולפגאנג שפלר.

ישיבת אתמול התארכה מהרגיל והסתיימה רק בשעה 20.30 בערב, על פי הוראתו של אב בית־הדין השופט לוין, כי העד שפלר יסיים את עדותו עוד השבוע.

במשך יום אתמול ניסה מרק אוקונור למצוא את ה„קשר הסובייטי" שבין העד־ההיסטוריון שפלר, לבין העדות העלולה להרשיע את הנאשם. כזכור ניסה אוקונור לטפול על קשר זה, כביכול, גם בעדויותיהם של מריה רדיוקר והלגה גרבין, שלפיה כל האשמה נגד ג'ון דמיאניוק – איננה אלא עלילה בחסות שלטונות ברה"מ.

במהלך החקירה אתמול חקר אוקונור את העד המומחה ושאל אותו, אם נתבקש במשפטים קודמים לחוות את דעתו על האותנטיות של המסמכים.

העד שפלר השיב כי עבודה זו איננה חשובה לו כהסטוריון וכי נעדך לכך שיצטרך להציג את מקורות מסמכיו.

פרופ' שפלר אמר עוד, כי אינו זוכר אם נשאל כבר בעבר על אותנטיות של מסמכים. הוא ציין כי רק לעיתים רחוקות הועלתה טענה כזאת על זיוף כביכול של מסמכים וכי אף פעם לא היתה זו השאלה המרכזית.

אב בית־הדין הודיע לסניגור אוקונור לפני הפסקת־הצהריים, כי עליו לסיים את חקירתו הנגדית עד היום.

בתשובה לשאלה של אוקונור השיב העד שפלר כי לא נתקל בשם דמיאניוק במהלך מחקריו.

הבוקר יחקרו הסניגורים גיל ושפטל את העד ולאחר מכן תסיים התביעה את חקירתו החוזרת.

(ע). – ההיסטוריון וחוקר רדיפת הנאצים ביהודים, פרופ' וולפגאנג שפלר אמר אתמול בעדותו במשפט ג'ון דמיאניוק, כי הוא לא ביקר בארכיונו של הישראלי טוביה פרידמן במכון לחקר השואה בחיפה, כיוון שלדבריו, לא היה זקוק לכך במסגרת פעילותו רבת השנים בנושא רדיפות היהודים על ידי הנאצים.

בתשובה לשאלות נוספות, סיפר פרופ' שפלר כי הוא נטל חלק בעשרות משפטים נגד נאצים בארצות שונות. לשאלת הסניגור בכמה מהם הוא הופיע מטעם ההגנה, הבהיר העד, כי על פי החוק הגרמני מוזמן עד מומחה על ידי בית־המשפט ולא על ידי ההגנה או התביעה. אחת מהן יכולה לבקש מבית־המשפט לזמן עד מומחה, והוא אכן הוזמן פעמים אחדות על ידי ההגנה או על ידי התביעה או על ידי בית־המשפט עצמו. כן הסביר כי עד מומחה הוא בלתי תלוי ולא חשוב מאיזה צד הוא הוזמן להעיד. "ברוב המקרים ידעתי רק בדיעבד מי ביקש לזמן אותי להעיד בבית משפט", אמר.

העד שפלר נשאל, אם בעדויות שמסר במשפטים השונים, נגד פושעים נאצים, הוא התבקש להתיחס ל„מסמך טרווניקי", ולשאלה אם מסמך זה הוא אותנטי מבחינה היסטורית אם לאו.

על כך השיב, כי למיטב זכרונו, הוא לא נשאל בשום מקום לגבי „מסמך טרווניקי" ובפעם הראשונה עלה ענין מסמך זה במשפט שלילת האזרחות של ג'ון דמיאניוק בקליבלנד, ארה"ב בשנת 1981.

אשר לטענת הזיוף, כפי שהועלתה על ידי סניגוריו של דמיאניוק, אמר העד, כי אינו זוכר משפטים נגד הנאצים, בהם הועלתה טענת זיוף של מיסמכים, כגון „מיסמך טרווניקי".

בתשובה לשאלה סיפר פרופ' שפלר, כי הוא שימש בין היתר כעד מומחה במשפטו של מפקד מחנה טרבלינקה פרנץ שטנגל. שם, היה עליו למסור מידע בעיקר על מספר האנשים שנרצחו במחנה ההשמדה ועל מקור המידע שאסף בנושא הזה.

הסניגור: האם מסרת שם עדות גם לגבי מיסמכים הקשורים להעברת אנשים מטרווניקי לטרבלינקה או להיפך?

העד: במשפטו של שטנגל לא עלה הנושא הזה וכן לא הובאו מיסמכים בעניין זה. לעומת זאת, סיפר, כי מסר מידע לגבי מספר היהודים שהועברו ברכבות לטרבלינקה, זאת כדי להבהיר לבית המשפט כמה אנשים ובאיזה מועדים הם נרצחו שם. בנושא זה אסף מיסמכים ממקורות רבים, כולל בגרמנית, באידיש ועוד.

הצהרה נרגשת של הסניגור אוקונור על תפקידו „להציל את דמיאניוק מתלייה", עוררה ביום אתמול תגובה תקיפה של אב בית־הדין השופט דב לוין, שאמר, כי „איש לא קבע, שאם הנאשם יורשע הוא ייתלה".

חילופי הדברים אירעו בחקירה הנגדית כאשר הסניגור ניסה ללחוץ על עד התביעה פרופ' שפלר ולרמוז בעקיפין כאילו עדותו עשויה להיות מכריעה לגבי גורלו של דמיאניוק.

הנושא התמקד סביב מסמך טרווניקי. הסניגור שאל את העד, על סמך מה אמר בעדותו במשפטו של דמיאניוק בקליבלנד ב־1981, כי יש לו הרגשה שעוד מסמך דומה לזה מצוי בארכיונים בברה"מ.

על כך השיב פרופ' שפלר, כי כבר במשפט סבידרסקי בשנת 1971, ולאחר מכן במשפט דמיאניוק בקליבלנד ועתה במשפטו בירושלים, היה משוכנע והינו משוכנע שאם תיערך בדיקה נוספת יימצאו מסמכים נוספים הדומים ל„מסמך טרווניקי" – שהוא תעודת שרות של איוואן דמיאניוק במחנה זה. „ההנחה שלי, כי ישנם מסמכים נוספים בברה"מ, מבוססת על העובדה שבארצות מסויימות, כמו ברה"מ ואחרות, לא יודעים כלל מה יש להם שם בארכיונים".

כאן התערב הסניגור והטיח כלפי העד: „אם אתה מודיע לי זאת, הרי מתפקידי להודיע לך, לא עשית דבר כדי לקבוע את האותנטיות של מסמך טרווניקי. אני הרי צריך להציל אדם אשר נטען כי הוא הוא איוואן גרוזני מטרבלינקה, ואדם זה היושב כאן, גורלו עלול להיחרץ, אם הוא יועמד לתלייה או לא – ולך, אדוני, יש חלק נכבד בכך".

כאן התערב מיד אב בית־הדין והודיע כי אינו מוכן לקבל הצהרות כאלה, לא של העד ולא של הסניגוריה. „איש לא קבע, שאם הנאשם יורשע הוא ייתלה", הבהיר השופט לוין, „איש לא אמר זאת, קודם כל צריך לקבוע אם יש כאן עבירה אם לאו. ואם תקבע העבירה והוא יורשע, הרי יש טיעונים לעונש. מכל מקום, איני מוכן לשמוע כאן הצהרות מהסוג הזה ואני מורה לסניגור להמשיך בשאלותיו בחקירה הנגדית".

ואכן, החקירה הנגדית חזרה למסלול השגרתי של שאלות, אשר התמקדו סביב מסמך טרווניקי ושאלות הזהות של אנשי המחנה.

המדינה נגד דמיאניוק — אוריאל בן־עמי

ג'ון ג'וניור ירד מן הדוכן

גם ג'ון ג'וניור התעייף מן המסמכים ואינו יושב עוד מאחורי אביו הנאשם. מארק אוקונור הסניגור מבקש להוכיח כי העד־המומחה, הפרופ' שפלר, לא עורך את מחקריו ההסטוריים כראוי. הוא רומז שהפרופ'־ההסטוריון, לא התעקש להוכיח את אמיתות מסמכיו ואת הקשר ביניהם.

הפרופ' שפלר מודה שלא נשאל גם בעבר על האותנטיות של המסמכים. בתוך כך הוא משיב לאוקונור כי לא הסתייע מעולם במחקריו של טוביה פרידמן ואף לא נפגש איתו.

אוקונור מבקש להוכיח שגם הפרופ' שפלר, הסטוריון־מומחה למסמך טרווניקי – אינו אלא עוד חלק מן ה„קשר הסובייטי" נגד הנאשם. ברגע של חולשה מועד אוקונור בלשונו ואומר לפרופ' שפלר כי עדותו עשויה לעלות לנאשם בחייו.

השופט דב לוין קוטע מיד את האמירה הזאת בהסתייגות: הנאשם עדיין לא מוצא להורג, בינתיים הוא רק נאשם ועוד לא אשם. אוקונור נראה מותש אתמול. הוא שכח – כנראה מעייפות – את גינוניו המפורסמים כמו „תודה רבה כבודו" או „תודה לבית־המשפט המכובד שליסודני רבות" ואת שאר דברי הכימשין שהרעיף על בית המשפט, בשעה שזה גוף בו. אוקונור שב והתעקש על אותנטיות המסמכים, אך עדיין לא הוכיח שאלה אכן מזוייפים כטענתו.

עד לשלב הזה, הוא מבקש לחזק את הספק באשר לזהות הנאשם האמיתית ו„מסמך טרווניקי" – האמור להצביע מעבר לכל ספק שזהו אכן „איוואן האיום".

אוקונור לא מספק לפי שעה חומר להוכחת ספקותיו. גם נסיונו לקעקע את אמינות מחקריו של פרופ' שפלר, אינו עולה יפה. הפרופסור אמנם אינו מספק אותו בתשובותיו ואף משיב שמעולם לא בחקר על אמיתותם של המסמכים, אך אין בכך כדי להוכיח את ההיפך.

הפרופ' שפלר, כזכור, אמר שתהיה זו סנסציה עולמית אם מסמך טרווניקי יתגלה כמזויף. אוקונור ממתין לסנסציה הזאת יחד עם הנאשם, המפוהק לפי שעה באופן לא ברור.

ארה"ב מנפחת שערוריית הריגול בשגרירות כדי לפגוע בביקור שולץ – טוענים בקרמלין

פקידים אמריקאים: הסיכוי הטוב ביותר – להגיע להסכם על פינוי הטילים לטווח ביניים מאירופה

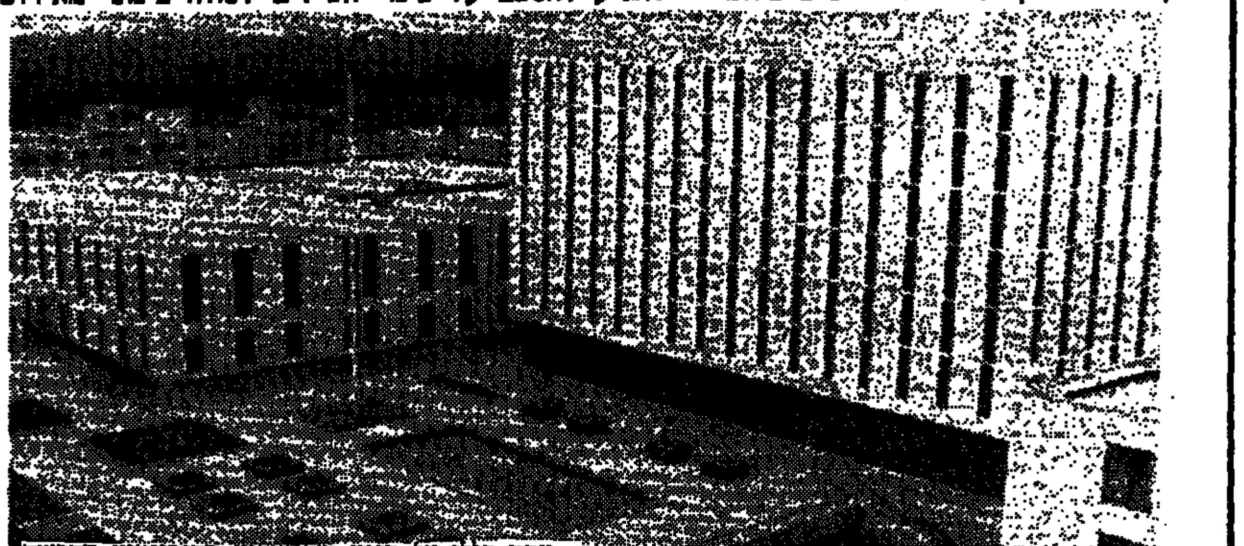

מבט כללי על בניין השגרירות הסובייטית החדשה בוואשינגטון. הנשיא רייגן הודיע, כי לא יאופשר לסובייטים להיכנס לשגרירותם החדשה, עד שלא יובטח כי השגרירות האמריקאית החדשה במוסקווה נקייה ממכשירי האזנה. (צילום: א.פ.)

וואשינגטון (עיר וא.פ.). – פקידים אמריקאים מקווים כי תושג התקדמות בעניין הפיקוח על הנשק הגרעיני בביקורו הקרוב של שר־החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ במוסקווה. מהקרמלין נשמעו לעומת זאת העריכות, כי ארה"ב מנפחת את שערוריית הריגול בשגרירותה במוסקווה במטרה לפגוע בביקורו של שולץ.

הפקידים האמריקאים מאמינים, כי הסיכוי הטוב ביותר הוא להגיע להסכם בנוגע לפינוי הטילים לטווח ביניים מאדמת אירופה. אפשר שעסקה זו תושלם כבר בעת פגישותיו של שולץ עם עמיתו הסובייטי אדוארד שוורדנאדזה, שייפתחו ביום ג', ויסתיימו ביום ה'.

„אני חש כי העמדה הסובייטית פתוחה למשא ומתן", אמר פקיד אמריקאי שביקש להישאר בעילום שם. „גם בעמדתנו יש מקום לפשרה בעת משא ומתן". עם זאת הביעו פקידים ספקות לגבי תוצאות שיחותיו של שולץ בנושאים אחרים. נמסר, כי ייעשה מאמץ להשיג התקדמות גם בשאלת הגבלת הניסויים הגרעיניים ובשאלות כלי הנשק האסטרטגיים והכימיים. אולם כאמור בארה"ב לא צופים התקדמות רבה בנושאים אלה.

בתוך כך תקף אתמול בחריפות סגן שר החוץ הסובייטי את הנשיא רונאלד רייגן בנוגע להצהרותיו האחרונות בקשר לשערוריית „הריגול המיני" בשגרירות ארה"ב במוסקווה. סגן השר ולאדימיר פטרובסקי אמר, כי הצהרותיו של רייגן נועדו לשם „הרעלת האווירה" לקראת פגישותיו של שולץ במוסקווה.

„אפשר שכמה אנשים בוואשינגטון אינם שבעי רצון מהאפשרות לשיפור יחסי ארה"ב־ברה"מ", אמר פטרובסקי. הנשיא רייגן אמר כזכור, כי ברה"מ שתלה ככל הנראה מכשירי האזנה בתחום השגרירות האמריקאית החדשה במוסקווה וכי צוות השגרירות לא יעבור למבנה החדש עד אשר יובטח כי הוא נקי ממכשירי האזנה ומעקב.

„האמריקאים מנסים ליצור פסיכוזה במטרה להרעיל את האווירה לקראת השיחות האמריקאיות־סובייטיות", אמר סגן השר בהכחישו את טענות ארה"ב לגבי נסיונה של ארצו להגיח מתקני ריגול בתחום השגרירות האמריקאית, תוך ניצול קצינות ק.ג.ב. שפיתו חיילי נחתים אמריקאים.

מנכ"ל התעשייה האווירית, משה קרת:

הלביא הבטיח לתעשיה האווירית חוזים בהיקף 100 מיליון דולרים

(ע). – „הלביא" כבר הבטיח לתעשייה האווירית חוזים בסך של כמעט 100 מיליון דולר בתצורת תוכנות ותת־מערכות שניתנות לשיווק. על יסוד הידע והנסיון שנרכש בקידום הפרוייקט" – אמר אתמול משה קרת, מנכ"ל התעשייה האווירית, לתא עורכי העיתונות של אגודת העיתונאים.

קרת דחה בצורה נמרצת ביותר גירסאות שפורסמו בעיתונות, לפיהן הוליכה התעשייה האווירית שולל גורמים ממשלתיים על־ידי הערכות אופטימיות ביחס לעלות הפרוייקט וציין שהחלפות כביכול, מדו"ח מבקר המדינה בנושא זה, אינן אלא „שקר וכזב".

באומרו שעלות ה„לביא" – המטוס עצמו, בלי הוצאות הפיתוח לפי מחירי 1987 היא 17 מיליון דולר, טען קרת, כי עלות הפרוייקט גדלה כי נוספו לו משימות בהתאם לדרישת המערכת הצבאית.

„הפסקת תוכנית הלביא", תביא בעקבותיה לפיטורי כ־4000 – 4500 עובדים מקצועיים שלא ימצאו תעסוקה הולמת בישראל והתוצאות עלולות להיות הרסניות, באשר ליכולת הטכנולוגית של המדינה", אמר קרת.

במהלך הסיור עקבו עורכי העיתונות אחר תהליך שיגורו של האב־טיפוס השני של המטוס לטיסת מבחן שניה. מנכ"ל התעשייה האווירית ציין, כי במהלך שנת התקציב האחרונה שנסתיימה ב־31 במארס 1987, הסתכמו מכירות המפעל ב־1.1 מיליארד דולר, מתוך כך 650 מיליון דולר ליצוא.

סא"ל צ. מפרוייקט מטוס ה„לביא" גילה ביום ד', כי כל המערכות האלקטרוניות של ה„לביא", למעט שתיים מהן, מיוצרות בישראל.

ראש מינהלת ה„לביא" במשרד הבטחון תת־אלוף מנחם עיני אמר, כי המערכות המתוחכמות במטוס מאפשרות טיסה ושיגור ידי מבלי שהטייס יצטרך לשנות את מצב גופו או להסיר עיניו מיעד הטיסה.

תא"ל עיני אמר, כי בדור הזה אין מדברים על מטוסי קרב הטסים גבוה יותר או מהר יותר, אלא על כושר תמרון טוב יותר.

תא"ל עיני הסביר, כי ישנם השואלים במה מהר וכמה גבוה יכול ה„לביא" לטוס. הוא הוסיף, כי בעבר מטוס שטס מהר יותר וגבוה יותר, היה משוכלל יותר. כיום פני הדברים שונים, מטוס פ־16, למשל, טס פחות מהר ממטוסי הפנטום או המיראז' ומגיע למהירות של 1.6 מאך בלבד.

קולק מקבל מרבין עותק ראשון של המילון. (צילום: יצחק הררי)

גם זה ביריד הספרים:

מילון עברי־ערבי של קהיליית המודיעין יצא לאור – אחרי עשר שנות הכנה

(ע). – מילון עברי־ערבי המצוי בשימוש קהיליית המודיעין הישראלי, יצא לאור והוצג בפני שר הבטחון, יצחק רבין, ביריד הספרים הבינלאומי, הנערך בימים אלו בירושלים.

העותק הראשון של המילון, פרי מחקר ואיסוף של שנים בכל זרועות קהיליית המודיעין הישראלית, נמסר לידי ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, בטקס חגיגי, בהשתתפות שר הבטחון יצחק רבין וכן העורך הראשי של הספר אברהם שרוני והדובר צה"ל תת־אלוף אפרים לפיד.

המילון שהוצג הוא הגדול מסוגו במספר הערכים שהוא מקיף. את רעיון הוצאת המילון העברי־ערבי במתכונת אחידה, לאחר שהיה שנים רבות בשימוש חיל המודיעין, הגה ראש אמ"ן לשעבר, האלוף במילואים שלמה גזית, כבר בשנת 1977. עשר שנים נמשכה עבודת האיסוף להשלמת המילון. המילון מבוסס על סקירת ספרות ערבית בת זמננו, מונחי לשון קלאסיים ערביים ומונחים צבאיים שנלקחו ממלונו של אל"מ במילואים עזרא מני.

המטרות העיקריות שעמדו בפני עורכי המילון הן שתיים – האחת, לערוך מילון שימושי לכל מי שנצרך בפרוש מלים ערביות והשנייה – והעיקרית – לתת בידי העוסקים בשפה הערבית מילון ערכני, רחב ושימושי, המשקף את המהפכה שעברה השפה הערבית בשנים האחרונות.

עקיבא לוינסקי – מועמד התק"ם ליו"ר הסוכנות

מאת סופר „דבר"

מזכירות התק"ם והפורום הפוליטי המצומצם החליטו לפני כמה ימים להמליץ על עקיבא לוינסקי, גזבר הסוכנות, כמועמד מטעם מפלגת העבודה לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית והתנועה הציונית.

המלצה זו תובא לפני „הפורום הבוחר" של התק"ם, מרכז התק"ם. בימים האחרונים הגיעו לאהרון ידלין, מזכ"ל התק"ם, תמיכה של ראשי ערים, מועצות מקומיות ואזוריות בצפון הארץ למועמדותו של עקיבא לוינסקי. בקבוצה זו נמצאים ראש עיריית נתניה – חיים לבב, ראשי עיריית עכו – אלי דה קסטרו, ראש עיריית נצרת־עילית, מנחם אריאב, מזכיר מועצת פועלי עפולה – יעקב אבימור ועוד.

דנמארק אישרה מינוי עמוס גנור לשגריר

מאת עלי בוק, סופר „דבר" בדנמארק

קופנהאגן (מיוחד ל„דבר"). – דנמארק נתנה את אישורה למינויו של שגריר ישראלי חדש. השגריר החדש, שייכנס לתפקידו בחודש יוני הקרוב הוא עמוס גנור, יליד הארץ בן 56.

גנור, בוגר בית־ספר לכלכלה בתל־אביב ומדעי המדינה במונטריאול, כיהן כסגן קונסול ישראל.

בין היתר שירת גם בתפקידים שונים בגאנה, שוודיה, ליבריה ובקונסוליה הכללית בניו־יורק. כמו כן שירת במשרד החוץ בירושלים כעובד במחלקת אסיה, מנהל מחלקת העובדים ומנהל מחלקת אירופה.

דרישה לחקור התפרעות השוטרים בהפגנת הסטודנטים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

יורן ספיר, מנהל המחלקה לסטודנטים בהסתדרות, שיגר אתמול מכתב תלונה לשר המשטרה, חיים בר־לב, ובו הוא מבקש ממנו לחקור שימוש מוגזם בכוח ושלא לצורך על ידי המשטרה בעת הפגנת הסטודנטים שנערכה ב־5 באפריל השנה במגרש הרוסים בירושלים.

ספיר טוען, כי אף שההפגנה היתה לא חוקית, היא התנהלה בסדר מופתי ובלי כל גילויי אלימות מצד הסטודנטים. „השוטרים עטו על הסטודנטים וחבטו באלות על ראשי הסטודנטים עד זוב דם".

ספיר מבקש מהשר שתיפתח חקירה משטרתית בעניין זה, כדי להעמיד לדין את האשמים בהתפרעות מקרב השוטרים.

כתב העת „SWORD", מוסר:

„נמר" – מטוס קרב חדש של התעשייה האווירית

בכרמיאל הושלמו מערכות אב־טיפוס למטוסי ה־F־16 החדישים

מאת דני גוב, סופרו הצבאי של „דבר"

התעשייה האווירית מפתחת מטוס קרב־הפצצה חדש המכונה „נמר". המטוס החדש יהיה שילוב של כמה מערכות: גוף המטוס יהיה זה של מטוס ה„כפיר" הקיים בחיל האוויר, המנוע יהיה מנוע מתוצרת צרפתית מטוס „אטנדר" ואילו האוויוניקה (מערכת האלקטרוניקה והמחשוב) תהיה זו של מטוס ה„לביא".

לפי התוכניות יימכר ה„נמר" למדינות שיכולתן הכספית מוגבלת, מכך ניתן להסיק שמחירו לא יהיה גבוה. כך מוסר כתב העת לענייני צבא ובטחון „SWORD", בגיליון שיראה אור בימים אלה.

המטוס החדש מצוי בשלבי תכנון ופיתוח ובבדיקות סימולציה הוכיח המטוס החדש שביצועיו טובים מאלה של מטוס ה„כפיר" הקיים אך פחותים מאלה של ה„לביא".

ה„נמר" מצוי כיום בשלב של תכנון בלבד ואנשי השיווק של התעשייה האווירית הראו את התכניות והמפרטים הטכניים לנציגים של כמה חברות זרות.

קיים סיכוי סביר שדגם של ה„נמר" יוצג בסלון האוויר, „איר־אקספו", בסינגפור.

בניית מערכות ל־F־16 בכרמיאל

יוסי ליבוביץ', סופר „דבר" בגליל המערבי, מדווח:

בניית אב טיפוס של מערכות גלגל ומעצור עבור מטוסי אף־16 חדישים, הושלמה בימים אלו במפעל „מתל"ם" בכרמיאל השייך ל„כור־תעשיות".

המערכת נבנתה בעזרת טכנולוגיה מתקדמת שנרכשה מהחברה האמריקאית „לוראל" (לשעבר גודייר). המערכת מיועדת למטוסי האף־16 החדישים שיסופקו בעתיד הקרוב לחיל האוויר הישראלי.

הטכנולוגיה החדישה מאפשרת למתל"ם להשתלב בשוק יצרני מערכות תעופה מתקדמות וייתכן כי מערכות דומות יסופקו גם למטוס „לביא".

هكذا من الأصل

مكان الأصل

מגמה מעורבת עם נטיה לירידות

ירידת הריבית והמעבר לקרנות מסמלים שוק חיובי

מאת שמואל רוזנבלום

יום המסחר האחרון היה בחזקת הפתעה לסוחרי ומקורבי הבורסה שציפו לעליות שערים נאות, ובדיעבד התגלה מסחר מעורב עם נטיה לירידות שערים. לאורך הקו הבורסאי בזירות המסחר בלט מוכר או מוכרים גדולים יחסית שפעלו בעיתוי ספציפי מול תחזית אופטימית. כל האגרקטורים השונים מובילים בעצם, כנראה, לשוק מניות חיובי עד סוער בזמן הקרוב. ירידת הריבית, בצירוף כמות הכסף הנזיל המחפש כתובת להשקעה סבירה, בלווי יציאות כספיות גדולות של כ־130 מליון ש"ח בשבוע וחצי האחרונים. אין ספק שבמניות רבות רמות השערים גבוהות למדי, ריאקציה שלילית במניות אלה, במידה ותגיע, עשויה להפתיע את פעילי השוק שכן עוצמתה עשויה להיות קטנה בהרבה מהצפוי, ולאחריה עשויות לבוא עליות שערים נאות ומתמשכות. ראוי לזכור שאלטרנטיבות ההשקעה האחרות בשוק ההון אינן מלהיבות ולפיכך זרימת הכספים לבורסה עשויה לקבל תאוצה נוספת.

תהליך המימוש בבורסה קיים בעצם באופן יומיומי שוטף, המוכרים מוצאים מולם קונים גדולים הנכנסים לחגיגה הבורסאית וחוזר חלילה במפגשים קבועים. מקורבי ופרשני הבורסה מעריכים שמגמת מסחר מעורבת המשיך לשרור בבורסה עד לחג הפסח ולאחריו תיתכנה עליות שערים נאות תוך פעילות ערה.

פירסום נתונים מחברות

חברות בורסאיות רבות פירסמו באחרונה מאזנים נאים והטבות מופלגות. נתונים אלה לא הביאו לעליות שערים כצפוי, נראה שמוכרים גדולים קיימים במניות שעשו דרך משמעותית כלפי מעלה, לפני ההודעות לבורסה. במניות מסוג קרור, מחסני ערובה, ספנות הספקה ואגרין קיימים מוכרים הגורמים ירידות שערים חדות, חרף מאזנים והודעות בורסאיות. אותם מוכרים אינם פועלים בפיקציות, כיוון שהם הורסים את המומנטום הטמון לחיוב בהודעות הבורסאיות. אין ספק, שמניות מסויימות שלגביהן פורסמו נתונים סבירים עשויות לאחר „העלמות" המוכרים הגדולים לעלות בחזרה. בסופו של עניין צריך לזכור שחל שיפור במצב החברה ולא נסיגה. המכצאות המוכרים הגדולים בשוק תפריע כנראה זמנית. אתמול הופסק המסחר במניות שנהר וטרומאסבסט, בשתיהן ניתנו הודעות מהותיות על שיפור ניכר אפשרי בפעילותן. ההשקעה במניות אלו נראית כטובה יותר מבעבר.

שינויי שער במסחר – מניות כבדות

עליות שערים נרשמו בבנקאיות שבהסדר, איגוד +0.7%, מזרחי +0.8%, כלל +0.6%. קרנות מסויימות המוגדרות כמוסות מניות דהיינו שבאפשרותן להשקיע באופן גמיש ופתוח מוגדר, החלו באחרונה לרכוש מעט בנקאיות כתהליך לפיקדונות הפק"מ. ירידת הריבית במשק עשויה אף היא לתרום להמשך עניין מסויים בבנקאיות. במניות הכבדות שררה מגמת יציבות. אורדים עלתה ב־4.9% בביקוש קטן יחסית. אפריקה עלתה ב־4.1% לאחר עיסקה גדולה מחוץ לבורסה שבוצעה באחרונה. מניות פולגת 1 המשיכו בעלית שער של 5.2% לאור ציפיות לפירסום מאזן נאה במיוחד. ביקושים ועליות נרשמו במניות החברה לישראל על רקע הנתונים הכספיים הנאים שדווחו החברה לבורסה. היצע של 660 ע.נ. במניות עלית נקלט ללא שינוי במחזור גדול של 4077 ע.נ. מניות כלל אלקטרוניקה עלו ב־5.2% לאחר תרדמה מלווה בשתיקה ארוכה. ביקושים המשיכו להרשם במניות הפטרוכימיים המתעוררות אף הן מתרדמת חורף עמוקה. ביקושים ועליות נרשמו במניות ואופציות החברה הכלכלית לירושלים.

שינויי שער בקלילות – תנודות חדות

מניות עפר וסלע החלו להתעורר, ביקוש של כ־17500 ע.נ. סופק בעליה חדה. נראה שהמוכר הגדול בעפר וסלע נרגע מעט. כידוע חבילת מניות גדולה מוחזקת בידי גורם בורסאי ידוע. היצע גדול ומוזר נרשם במניות אגרין 1 כ־2500 ע.נ. ושער המניה נרשם בוכרים בלבד. כזכור הודיעה אגרין על מעבר מהפסד לרווח, הנפקה מתוכננת והטבה ענקית. המוכר פועל לפיכך באווירה אגרסיבי וספק חכם. מניות סדום עלו ב־8.9%, קרמני 5 עלו ב־2.3%, כזכור מתוכננת הנפקה בקרמני. פעילות ערה נרשמה במניות ברוך, דרעד, תאת, תראה תוספות. ירידות שערים חדות הופיעו במניות – דרוקר 10.1%־, אמגנים 10%־, בדיקור גת 8.5%־, מודגן 10%־, תגל 9.6%־, התבוף 5 5.3%־. בבורסה שוררת באחרונה מגמת טיפוח מניות קטנות לצורך שיפור תשואות והיא בולטת מיום ליום.

תאת 5 – איסוף מאסיבי

מניות תאת 5 זוכות באחרונה לאיסוף סחורה מאסיבי תוך נפח מחזורים גדול מדי יום ביומו. האיסוף בתאת נראה כנסיון „לסגור" כמות מניות גדולה אצל גורם בורסאי אחד. כפל הדירוג מאזן תאת עשוי להצביע על שיפור ניכר.

הודעות הבורסה

חברה לישראל – החברה סיימה את שנת 1986 ברווח נקי מתואם של כ־14 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1.8 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. רווחי צ"ים לא נכללו במאזן החברה לישראל. כמו"כ הודיעה החברה על חלוקת 500% מניות הטבה. יום האקס לחלוקת ההטבה נקבע לתאריך 12.5.87, ויום החלוקה – 15.5.87. המחזור הכספי הכולל של החברה לישראל הסתכם ב־1986 בסך של 974 מיליון דולר לערך. מספר המועסקים בחברה לישראל הינו כ־8000 עובדים. על רקע השיפור בעסקים הולה החברה לחפש יעדי השקעה חדשים.

ספנות והספקה – לחברה נרשם רווח נקי מתואם של 1.8 מיליון שקל, בהשוואה להפסד מתואם של כ־8 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. החברה מתעתדת לגייס הון מהציבור ולחלק 3000% מניות הטבה.

מחסני ערובה – לחברה נרשם רווח נקי מתואם של 305 אלפי ש"ח בשנת 1986.

קרור והספקה – לחברה נרשם רווח נקי מתואם בשיעור 3.9 מליון ש"ח בשנת 1986. זאת בהשוואה להפסד מתואם של 10.5 מליון שקל אשתקד.

סהר החזקות – לחברה נרשם רווח נקי מתואם של 359 אלפי ש"ח בשנת 1986.

אזיגר – רווח נקי מתואם של 1.9 מיליון ש"ח באפריל־דצמבר 1986.

תגל – העבודה במפעל החברה בעכו תהיה רק ארבעה ימים בשבוע עקב ירידה בהזמנות. ההחלטה נתקבלה בתיאום בין הנהלת החברה וועד העובדים.

טבע – החברה הבהירה כי לא מתקיים מו"מ למכירת מניותיה המוחזקות ע"י קונצרן כור לחברת משקיעי חוץ.

בנק לאומי לתעשיה – רווח נקי מתואם בסך 917 אלפי ש"ח ב־1986, בהשוואה לרווח בשיעור 961 אלפי ש"ח אשתקד.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אוה.ב. ש	27690	33.0	+790	+2.9	+29.0
הספנות 0.1	2075	4074	+55	+2.7	+2050
הספנות א 0.5	1190	6730	+55	+4.9	+7948
הספנות אופ 2	1740	1006			-792
כללי לא בהסדר	32700	404			-167
בנק צפ' אגוק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אגוק 5.	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	6465	5126			+2825
פ.י.ב.י. 0.5	8285	4710	-50	-.6	-1301

כלולים בהסדר הצמדה

איגוד רג 100.0	90990	303	+350	+.4	+142
איגוד ב 100.0	90250	13.0	-900	-1.0	-33.0
איגוד בב א 2.0	556200	1.0			-1.0
אגוד זבה	67850	36.0	+450	+.7	+316
דיסקונט ב	116650	2.0	+1000	+.9	+28.0
דיסקונט א	116200	111			-25.0
דיסקונט שה ב	13700		+20	+.2	+1.0
המזרחי ש	37560	636	+300	+.8	+1237
המזרחי ב	37310				
המזרחי שה 9	16985	30.0			-30.0
הפועלים כבב	94020 תב	4.2	-5620	-5.6	-11.0
הפועלים ש	61650	563			-72.0
הפועלים מ	62100	174	+550	+.9	+304
כללי א 1.0	157900	11.0	-1400	-.9	-18.0
כללי שה 7	7590	11.0	-90	-1.2	-11.0
כלל מסוק 100.0	39330	1523	+240	+.6	+1010
כללי שה 11	14720	106			-45.0
מימון והמר 1.0	52150	16.0	-50	-.1	-16.0
מימון והמר 5.0	26700		+290	+1.1	+15.0

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	31520	36.0	+460	+1.5	+8.0
לאומי משכנתאו ש	10300	333	+300	+3.0	+701
לאומי משכנתא מ	10400	84.0	+400	+4.0	+217
כרמל ש	5511	21.0	+11	+.2	+7.0
כרמל שה 1	3800	150	+70	+1.9	+200
בנין ב 5.0	15300	242	+400	+5.1	+277
פת משטש	4315	809	-60	-1.4	-1765
משכן ב ש	3530	1090	-160	-4.3	-985
עצמאות 0.1	17350				+7.0
טפחות מבב ש	26000	30.0	+400	+1.6	+15.0
טפחות רג ש	23980	233	-400	-1.6	-321
טפחות שה 1	* 10050	90.0	-109	-1.1	-49.0
* ביצוע חלקי 90.90%					
טפחות שה 2	4961	500			-122
יקבור 1.0	1980 תב	444	+100	+5.3	+450
יקבור 5.0	1239	2528			+85.0
מרבב 1.0	* 9149	254	-50	-.5	-137
* ביצוע חלקי 94.90%					

מוסדות מימון

שלמון א ש	974	4070			-2400
הקלאות מבוב א	— לא נסחר —				
הקלאות מבוב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	16250	581	+400	+2.5	+624
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גגו	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1630	3882	+21	+1.3	+6184
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	29700	76.0			+38.0
כלל ליסינג 0.5ב	26850	737			+60.0
כלל לסינג אג"ח1	22250	45.0			-40.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שה	261	12831	-9	-3.3	-8151
אררט 0.1	1700	606	+40	+2.4	+201
אררט א 0.5	985	1050	+39	+4.1	+3426
בטוח משנה 0.1	881	888	+42	+5.0	+440
בטוח משנה 0.5	341	13206	-6	-1.7	-19712
הדר 1שה	444	13224	+20	+4.7	+15110
הדר 5שה	322	17280	+1	+.3	+3990
הדר אופ 2	270	44264	+8	+3.1	+72786
הסנה 1שה	474	54357			+30390
הפניקס 0.1	751	3012	-23	-3.0	-5651
הפניקס 0.5	740	1384	+8	+1.1	+1520
הכשרה-הראל 1.0	8200	78.0	-230	-2.7	-614
הכשרה-הראל 5.0	5975	1538	+100	+1.7	+1345
מנורה 1.0	2804	207	-1		-390
מנורה 5.0	1624	2675	-20	-1.2	-846
סהר פיתוח ג	8140	2135	+140	+1.8	+3562
סקוריטס 1שה	1420	1447			-173
צור ש	482	19315	+2	+.4	+1762
ציון החזקות 1.0	12600	20.0	+52	+.4	+20.0
ציון החזקות 5.0	3740	86.0	+40	+1.1	+97.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרבאגא 1.0	8700	81.0	-100	-1.1	-45.0
אינטרבאגא 5.0	6485	1064	-110	-1.7	-1027
באור עזרא 1.0	1190 תב	9756	-109	-8.4	-73803
כלל סחר 1שה	455	59214	+17	+3.9	+82412
כלל סחר אופ ד	367	18239	+10	+2.8	+47966
כלל סחר אגח 2	164.0	6750			-6492
קריסטל 1.0	980	3510	-19	-1.9	-1441
רפק 0.1	33000	1.0	+274	+.8	+6.6
רפק 0.5	17950 תב	177	+1630	+10.0	+120
שופרסל א 2.0	15150	958	+160	+1.1	+341
שופרסל ב 10.0	13501	794			+113

שרותים

דלק ג 0.1שה	6660	6039	+130	+2.0	+6576
הראל 1.0	2500	214	-32	-1.3	-356
הראל 5.0	1930 תב	210	-200	-9.4	-280
ספנות הספקה 0.1	29200 תב	78.0	+2200	+8.2	+238
ספנות הספקה 0.5	13890 תב	1124	+900	+6.9	+2055
קרור 0.1	1469	3854	+62	+4.4	+6856
קרור 1.0	400	77810			-7337
מחסני ערובה 0.1	3250	396			-65.0
מחסני ערובה 0.5	1580	4501	+22	+1.4	+4824
קונטרימום 0.1	4031	604	+100	+2.5	+772
קונטרימום 0.5	3000 תב	966	+150	+5.3	+1769
קטל 1.0	5500	235	+253	+4.8	+219

מלונות ושרותי תיירות

גלי זוהר 1.0	6150	129	+150	+2.5	+50.5
גלי זוהר 5.0	4250	74.6	+200	+4.9	+68.4
מלונות רן 1.0	2476 תב	1592	+225	+10.0	+1649
מלונות רן 5.0	1835	887	+65	+3.7	+1216

תוף האלוטב 0.1	6300	192			+132
כנם 1שה	2400	363	-50	-2.0	-184
מלונות יהדן 1.0	2700	97.0	+20	+.8	+36.0

מחשבים ושרותי מחשב

אימות 1שה	1769	2595			-5.0
דסה מיכון 1.0	12650	374	-549	-4.2	-580
ת.י.ל.ן. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעצא 1.0	9715	54.0	+5	+.1	+98.0
כלל מחשבים 1.0	16400	101	-200	-1.2	-150
מ.ל.ל. 1.0	15698 תב	156	+2048	+15.0	+290
מ.ל.ל. 5.0	5974	1120			+497
משוב 1.0	740	500	+16	+2.2	+1075
משוב אופ 1	575	1250	+21	+3.8	+1562
ניקוב 1שה	2415	625	-25	-1.0	-482
ניקוב 5שה	1170	2491			-454
ניקוב אופ 2	5640	70.0			-55.0
תים מחשבים 1.0	1036	6500	-14	-1.3	-4450

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אבוהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אבוהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	721	669	-28	-3.7	-858
אורן מבנים 5.0	350	4985	-3	-.9	-3357
אזורים 1שה	1596	24908	+75	+4.9	+9954
אזורים אופ 1	1260	4659	+60	+5.0	+1892
אזורים אגח 3	192.0	64607	+6.5	+3.5	+84692
אילון 1.0	567	17239			+6781
אל-רוב 1.0	1920	2824			+336
אמנונים 1שה	3420 תב	304	-380	-10.0	-215
אפריקה 0.1שה	65400	1105	+2600	+4.1	+1382
אפריקה 1שה	59050	1670	+2500	+4.4	+1857
אפריקה אופ 5	44800	115	+2800	+6.7	+309
אדים 1.0	2730	660	+1		+125
ארלון 1שה	4986	2406	+138	+2.9	+2666
ארלון 5שה	3290	945	+10	+.3	+199
בן-יקר גת 1.0	7560 תב	668	-700	-8.5	-1043
ברנוביץ 1שה	4460	601	+6	+.1	+277
ברנוביץ 5שה	3550	1250			-1557
דנקנר 1.0	8570	743			-125
דורקר 1.0	865	477			+368
דורקר 5.0	581 תב	2020	-65	-10.1	-2651
דרעד 1 ש"ח	560	9350	+10	+1.8	+9509
דרעד 5 ש"ח	478 תב	20399	+30	+6.7	+29073
הסולל 1.0	1804	653	-1	-.1	-45.0
הסולל 5.0	1288	636	-1	-.1	-86.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
חברה לירושלים 1	438	49048	+7	+1.6	+79649
חברה כלכלית אופ	230	51924	+14	+6.5	+132951
נכסים ובנין 1.0	4669	7181	+114	+2.5	+1125
גב-ים 0.1	5740	794	-110	-1.9	-1727
גב-ים 0.5	4950	2629	-50	-1.0	-608
הכשרת הישוב 1.0	112701	546	+1500	+1.4	+747
ישפרו 1שה	5690	469	+150	+2.7	+1487
ישראלום 1.0	2055	8993	+40	+2.0	+5970
ישרום 10.0	27057	432			+88.0
כהן פיתוח 1.0	11200 תב	305	+600	+5.7	+273
כלל בדלן 0.1	871	32476	+10	+1.2	+12996
לוסיר 1.0	7800 תב	287	+600	+8.3	+295
לוסיר 5.0	3520	2634	+90	+2.6	+1953
מ.ת.מ. 1.0	549	10085			-4753
מ.ת.מ. אופ 2	390	6656			+4438
מ.ת.מ. אגח א	130.0	6580	+1.5	+1.2	+6578
מאגרי בניה 1.0	1111	2849			-2820
מישגאל 5שה	475	15803			+4577
מנרב 5.0	2650 תב	1118	-150	-5.4	-1635
מר-לו 1.0	950	2239			+901
לוינשטין 1.0	580	8293	+25	+4.5	+10072
לוינשטין 5.0	294	41388	+14	+5.0	+42156
ליפשיץ 1.0	2700	2939			-1613
ליפשיץ 5.0	1970	6896	+25	+1.3	+5087
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1 ש במה	382	44634			+2075
סהר החזקות 1.0	35100	29.0	+1500	+4.5	+50.0
סהר החזקות 5.0	24585 תב	568	+2235	+10.0	+1389
סופר 1.0	7500				
סופר 5.0	* 3950	170	+40	+1.0	+177
* ביצוע חלקי 94.40%					
עפר וסלע 1.0	825 תב	7313	+75	+10.0	+17699
עוד 3.0	2928	2947			-949
קיסריה 0.1	4776	465	+196	+4.3	+877
קיסריה 0.5	2320	1212	+70	+3.1	+766
רוגובין 1שה	473	4801			+1710
רוגובין 5שה	308	23357			+1561
רוגובין אופ 2	1590	1616			-1309
רוגובין אגח א	144.5	40111			+16614
רסקו מבוב	6300	250	-260	-4.0	-181
רסקו רג	5721	409	-280	-4.7	-686

חקלאות

מטעי הדר 0.1	4985	1551			+340
מטעי הדר 0.5	4700 תב	1362	+250	+5.6	+1365
מהדרין 1שה	7280	1584	+120	+1.7	+1559
נכסי הדרים 1.0	2300	5757	-98	-4.1	-11116
פריאור 5שה	3000	501	-90	-2.9	-914
שה-הר 0.1שה	— הפסקת מסחר —				
סנמר אופ' סר' א	— הפסקת מסחר —				

תעשייה

מזון וטבק

אסאם 1.0	1700	2221			+68.0
גולדפרוסט 1 ש"ח	4000	252	+70	+1.8	+118
גולדפרוסט 5 ש"ח	3120 תב	785	+238	+8.3	+886
גולדפרוסט אופ 1	1848 קו		+238	+14.8	+622
דובק מב ש	6530	1250	+10	+.2	+391
דובק מב מ	6620	864			+136
זגלכל 1.0	1080	1581	-10	-.9	-1181
זגלכל 5.0	794	872	-6	-.8	-372
פרי-זה 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-זה 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	39950	62.0	+350	+.9	+71.0
טמפו בירה 5.0	34340 תב	103	+1940	+6.0	+93.0

יצור 1שה	1600	267			-490
יצור א 5שה	950	1569			-161
יצור אופ 2	672	841	-1	-.2	-796
מן 1שה	960	3842	+30	+3.2	+3433
מן 5שה	528	5240			+722
מנפרוסט 1.0	17900	520			+36.0
עלית 0.1	24800	4077			-660
עסיס 5שה	545 תב	10700	-40	-6.8	-19755
שלמה אגגל 1.0	3396	264	-4	-.1	-216
שמן מבוב ש	6222 תב	239	-328	-5.0	-416

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	853	9803	+18	+2.2	+12605
אופים 1.0	1784	700			+75.0
אופנת ברוך 1 שה	749	4274	+5	+.7	+4988
אופנת ברוך 5 שה	588	3204	+28	+5.0	+2154
אופנת ברוך אופ	544	2942	-6	-1.1	-4887
אירגון רג ש	20100 תב	688	+1100	+5.8	+1320
דלתא-גליל 1.0	5700	1486	+20	+.4	+319
דלתא-גליל א 3.0	4503	1141	+4	+.1	+973
מטוויות באותר 1.	3780	155	+179	+5.0	+138
מטוויות באותר 5.	1490	920			-452
ריטלנו 1.0	2148	625	-30	-1.4	-825
ריטלנו 5.0	1601	822			-908
הורינגן 1.0	9844	259	-5	-.1	-267
זיקית 1.0	2890	678	-60	-2.0	-353
זיקית 5.0	2350	682			+35.0
לורדיה 0.1	3800	211			+38.0
לורדיה 0.4	3100	1046			+423
ליגות 1שה	1271	3446	+1	+.1	+1203
מיפ גליקו 1.0	1155	841	+5	+.4	+953
מקס 0.1	5467	360			-232
מקס 0.5	3574	806	+100	+2.9	+2068
עים 1.0	700	3444	-13	-1.8	-3450
עים 5.0	395	9643	+5	+1.3	+5315
עמק 1.0	450	8633	-13	-2.8	-17050
פולגת א 1שה	7100 תב	1979	+350	+5.2	+3077
פולגת ב 4שה	4610	2408	+60	+1.3	+2125
פולינגן א 0.5	12000	243	-150	-1.2	-309
פרגוד 1.0	5960	425	+10	+.2	+389
ניבור סמרינה	19200	584	+200	+1.1	+172
תעש רוגנין 1.0	— הפסקת מסחר —				

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	3230 תב	405	+230	+7.7	+1292
אורדין 10.0	13270	554	+270	+2.1	+706
אורדין 50.0	10935	345	+280	+2.6	+225
אלומית 1.0	8000	345	-300	-3.6	-214
אלומית 5.0	6450	271			+56.0
כבלים ש	46500	62.0	-1000	-2.1	-58.0
התבוף 1.0	9831 תב		-517	-5.0	-795
התבוף 5.0	* 5400	389	-300	-5.3	-496
* ביצוע חלקי 96.30%					
התבוף אופ	6150 תב	75.0	-600	-8.9	-408
זיקה 1.0	5400	174	-200	-3.6	-198
זיקה 5.0	2550	400	-49	-1.9	-297
קוסמאות פת 1.0	5520	1846			-307
קוסמאות פת 5.0	5350	183	+150	+2.9	+1661
מתכת סדום 1.0	3660 תב	1666	+300	+8.9	+2402
כבלי ציון 1.0	3400	2470			+477
כבלי ציון 5.0	2045	9331			-4624
כבלי ציון אופ 3	977	2201	-45	-4.4	-4584
מורגן 1.0	* 1125	425	-125	-10.0	-732
* ביצוע חלקי 62.20%					
מתכת קרמני 1 שה	378	6537	-7	-1.8	-2847
מתכת קרמני 5 שה	223	17720	+5	+2.3	+12395
נחושתן 0.1	48500	44.0			-30.0
נחושתן 0.5	18600	125	+710	+3.9	+866
פקר פלדה 1.0	22500	335	-300	-1.3	-170
קינג 1.0	1382	1987			+955
קינג 5.0	887	3836			-664
קליל 1.0	* 3120	822	-70	-2.2	-4163
* ביצוע חלקי 97.10%					
קליל 5.0	2590	959	-50	-1.9	-864
שלדות 5.0	11316 תב	599	-604	-6.6	-369
תעשיות לכיש 1.0	1350	345	+30	+2.3	+795
תעשיות לכיש 5.0	1015	625			+18.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	652000	45.0			-16.0
אלקו 0.1	11650 תב	217	+750	+6.9	+620
אלקו 0.25 ש	6350	964	+289	+4.8	+1978
אלקו 0.25 מ	6100	163			+137
אלקטרה 0.1שה	2190	1445	-20	-.9	-949
אלקטרה א 0.5שה	1486	794	+22	+1.5	+819
אלקטרה אופ 5	1196	1638			+234
אלקטרה אגח 3	154.0	18460			-17608
אלרון 3.0	540500	35.0	+15000	+2.9	+166
ארית 0.02שה	32199	196	-301	-.9	-218
כלל תעש אלקטר	3230 תב	11000	+160	+5.2	+18177
ספקטרוניקס 1.0	3400	1213			-78.0
ספקטרוניקס 5.0	2820	2893	+40	+1.4	+828
פויכטונגר 1שה	974	4474	-11	-1.1	-5935
פויכטונגר 5שה	532	4389			+3596
ציקלון 1שה	2952	315	-128	-4.2	-611
ציקלון 5שה	1700	1690			+3271
קבסבקין אולר 1.	7227	427			-17.0
קבסבקין אולר 5.	6085	452	+30	+.5	+326
ת.א.ת. 1.0	2044 תב	2504	+105	+5.4	+7573
ת.א.ת. 5.0	978	19514	-22	-2.2	-18899
ת.א.ת. אופ 1	26000	134	-1500	-5.5	-293
תדאה 1שה	988	3942	+18	+1.9	+4188

מוצרי בניה

אי.פי. 1 ש"ח בניה	254	48254			-8505
אי.סבנין אופ א	941	8361			+3104
אי.סבנין אגח א	151.0	105893			-28678
אלקול 1.0	9027	82.0			+34.0
אקרשטיין 1שה	1276	4479			-1848
אקרשטיין 5שה	898	2695	-21	-2.3	-5772
אקרשטיין אופ א	605	8216			+166
אקרשטיין אג"ח 1	139.5	70500			+12355
בטון תריד 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תריד 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-כון 1.0	1791	327			-607
בר-כון 5.0	761	5430	+14	+1.9	+6066
טרומאסבסט 1.0	— הפסקת מסחר —				
טרומאסבסט 5.0	— הפסקת מסחר —				
מ.ל.ב. 1.0	1170	1737	-20	-1.7	-1470
מ.ל.ב. 5.0	810 תב	1841	-90	-10.0	-1613
מחזל השק 1שה	891	3067			-1683
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	20000	20.0	-800	-3.9	-10.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	23000	356	+300	+1.3	+212
אליאנס ב 200.0	2650	1264	+10	+.4	-1011
גל תעשיות 1.0	26000	129	+800	+3.2	+158
גל תעשיות 5.0	22000	177	-130	-.6	-162
דקסטר 1.0	4099	270	-61	-1.5	-292
רשנים 0.1	4900 תב	115	-400	-7.6	-237
רשנים 0.5	1960	5064			+651
חיפה כימיקל 10.0	1045 תב	34166	+58	+5.9	+48787
מבע 0.01 ש"ח	13994	2516	+194	+1.4	+1597
ליפסקי 1.0	3760	309			-262
ים המלח 1שה	3200	10610	-25	-.8	-8530
פטרוכימיים 10.0	830	88095	+30	+3.8	+93382
מקסימה 1.0	8560	96.0	-200	-2.3	-129
מקסימה 5.0	6248	445	-2		-279
נקה 1שה	8950	358			+20.0
סנו 1.0	30300	109			-64.0
סנו 5.0	24250	98.0			+12.0
פריקלאס 1 ש"ח	738	39028	+22	+3.1	+45453
פריקלאס אופ 1	298	24755			+11361
קרם כימיקל 1.0	8590	303	-10	-.1	-56.0
ת.ב.ל. 1.0	4100	314	-201	-4.7	-352
ת.ב.ל. 5.0	3200 תב	346	-340	-9.6	-716
תיא 5.0	16950	197			+125
פרומאדום 10.0	20999	297			-160
תרז א 5.0	11569	100	+1		+5.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שה	280	26519	+1	+.4	+15511
דפרון 1.0	10860	84.0	-461	-4.1	-172
דפרון 5.0	7650	80.0	-400	-5.0	-379
ת.מ.ן. 1.0	9875	476	-100	-1.0	-252

יעה 1שה	5900	130	-90	-1.5	-105
לבידי אשקלון 1.	765	4000			+1462
מולם ב 0.5	56800	90.0	+1000	+1.8	+76.0
מפעלי ניר 10.0	459500	239			-89.0
סקאדיה 1.0	4100	206			-7.0
רים 0.1	3040	876			+34.0
רים 0.4	2540	2160	+100	+4.1	+1992
תעל ב 0.2	24300	336	+1000	+4.3	+514

תעשיות שונות

אגדין 1.0	15674 מ		-825	-5.0	-2468
אגדין 5.0	8780	994			+677
חמישה יוד 1.0	11940	51.0			-33.0
ה.ג.פולק 1שה	2700	891	-60	-2.2	-408
ה.ג.פולק 5שה	2050	946			+354

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	14800	563	+200	+1.4	+552
סהר בב 1.0	— הפסקת מסחר —				
כלל תעשיות 1 שה במ"ה	300	213810	+10	+3.5	+282054
מאגרי טכנולוגיה	598	6414	-2	-.3	-6694

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמניק ש	10900 תב	698	+600	+5.8	+750
אירגני פתוח 2.0	9430	2144	+180	+2.0	+3966
איקונה 1שה	110.0	44867	-5	-5	-70058
אלגר ש	17801	212			+176
אלגר מ	18400	21.0	+200	+1.1	+13.0
אלרן ש	6880	2291	+20	+.3	+1203
אלרן מ	7000	240			-206
אמישר בב 1.0	2210	400	-45	-2.0	-168
אפיק 1.0	410	13850			-3672
אפיק 5.0	380	8315			-3718
גולת השקעות 1שה	1715	100	-10	-.6	-85.0
דנבאר 0.1	680	3578	-35	-4.9	-4258
דנבאר 0.5	505	1404	-25	-4.7	-2204
חברה לישראל 1שה	26900 תב	3718	+1890	+7.6	+6837
חברה לישראל 5שה	24300 תב	952	+2100	+9.5	+1048
הלפמן 0.1	134000	2.4	-3500	-2.6	-2.4
הלפמן ש 1.0	33000	129			+107

אממא א 0.5	31000	149	+50	+2.	+42.0
מועלים הפק ש	12070	3007			-1475
דיסקונט השק ש	5970	6719	+80	+1.4	+1926
מגדל השק ש	37400	126	+900	+2.5	+63.0
כור השק אגח 124	14000	7.0			-15.0
חירון 1.0	3900	801	-138	-3.4	-633
חירון 5.0	2100	4789			-2128
ישום החזקות 1שה	270	64284	+8	+3.1	+42319
יצוא ש	17500	130	+350	+2.0	+54.0
ירדן א 0.1	2800 תב	385	-300	-9.7	-3154
כלל ישראל 10.0	1700	21453	+26	+1.6	+12697
כלל ישראל 50.0	1535	3990			-2655
לנדיק 1שה	3145	256			+4.0
לנדיק 5שה	1260	383			+240
מגור 1שה	850	3165			-2909
מגור א 5שה	559	3610	+3	+.5	+155
מגור אופ ב	430	5865	+14	+3.4	+9508
מגור אג"ח 1	130.0	1680			-1680
עוז השק ב 0.1	4730	143	-170	-3.5	-116
עוז השק ג 0.5	3500 תב	524	-300	-7.9	-503
פז השק ש	4847	2298			-962
פמה א 0.1	13398	128			-318
פמה 0.5	10120	399			-150
פריון ב 0.2שה	13325 קו		+635	+5.0	+3878
קרדן 1שה	228	48222			-8464
קרדן 5שה	199.0	25735			-7031

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים1.0	5075	720	-90	-1.7	-444
דלק חיפושים5.0	3140	411	-2	-.1	-492
דלק נפט אופ 2	2341	963			-670
פז חיפושי נפט	40400	53.0	+400	+1.0	+9.0
י.ו.א.ל. 5.0	7650	2107			-581
מ.ב.ג. 1.0	8385	519	+85	+1.0	+74.0
מ.ב.ג. 5.0	3809	3245	+80	+2.2	+2331
פראויל ב 0.03שה	9199 תב	92.0	+836	+10.0	+228
נפטא ש	2760000	1.0	-40000	-1.4	-1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	220	100			-1200

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלוה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	628029.0	
ש4002	620727.0	
ש4003	620318.0	
ש4004	686674.0	
4.25% מלוה מדינה (שגיא)		
ק-331 תשואה 2.85%		
4101	355.7	-.6
ק-332 תשואה 3.20%		
4102	142.2	-.8
4103	136.6	-.8
4104	132.3	-.8
4301	132.3	-.8
ק-333 תשואה 3.30%		
4302	125.6	-.2
4303	124.8	-.1
4304	122.8	-.1
ק-335 תשואה 2.87%		
4305	114.3	+.1
ק-338 תשואה 3.47%		
4105	109.2	-.6
4106	106.4	-.6
4107	103.1	-.6
4108	101.3	-.6
ק-339 תשואה 3.50%		
4109	98.7	
4110	97.6	
ק-351 תשואה 3.56%		
4201	122.1	+.1
4202	120.0	+.1
4203	117.6	+.1
4204	113.5	
4205	114.5	+.1
ק-352 תשואה 3.56%		
4206	112.4	+.1
4207	112.0	
4208	110.5	+.1
4209	108.1	
4210	105.3	+.1
4211	102.0	
ק-353 תשואה 3.65%		
4212	99.7	-1.4
4213	97.4	-1.3
3% מלוה כבירה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.97%		
ש3601	38461.0	-41.0
ש3602	35414.0	-38.0
ש3603	32932.0	-37.0
ק-202 תשואה 2.98%		
3604	29540.0	
ש3605	26962.0	-6.0
ש3606	25399.0	-6.0
ק-203א תשואה 2.98%		
ש3607	23592.0	-65.0
ק-203ב תשואה 2.95%		
ש3608	22347.0	+138.0
ק-203ג תשואה 2.96%		
ש3609	21269.0	-172.0
ק-204א תשואה 2.47%		
ש3610	19532.0	+74.0
ק-204ב תשואה 2.57%		
ש3611	18796.0	+35.0
ק-204ג תשואה 2.38%		
ש3612	18749.0	+14.0
ק-205א תשואה 2.17%		
ש3613	17791.0	+14.0
ק-205ב תשואה 2.35%		
ש3614	16955.0	
ק-205ג תשואה 2.33%		
ש3615	15672.0	+12.0
ק-205 תשואה 2.35%		
ש3616	14337.0	-49.0
ק-206 תשואה 2.62%		
ש3617	13369.0	-115.0
ש3618	12685.0	-112.0
ש3619	11667.0	-105.0
ק-207 תשואה 2.50%		
ש3620	11091.0	-102.0
ש3621	10537.0	-99.0
ש3622	9502.0	-91.0
ק-208 תשואה 2.61%		
ש3623	8874.0	-2.0
ש3624	8525.0	-2.0
ק-209 תשואה 2.61%		
ש3625	7790.0	-31.0
ש3626	7206.0	-29.0
ש3627	6683.0	-28.0
ק-210 תשואה 2.42%		
ש3628	6212.0	+30.0
ש3629	5821.0	+28.0
ש3630	5504.0	+27.0
ק-211 תשואה 2.51%		
ש3631	5032.0	+28.0
ש3632	4741.0	+26.0
ש3633	4479.0	+25.0
ק-212 תשואה 2.51%		
3634	3946.0	+20.0
ש3635	3732.0	+19.0
ש3636	3667.0	+19.0
ק-213 תשואה 2.67%		
ש3637	3413.0	+2.0
ש3638	3178.0	+2.0
ש3639	2909.0	+2.0
ק-214 תשואה 2.70%		
ש3640	2392.0	-5.0
ש3641	2074.0	-4.0
ק-215 תשואה 2.68%		
3642	1856.0	+1.0
ש3643	1610.0	+1.0
ק-216 תשואה 2.49%		
3644	1453.0	+1.0
3645	1311.0	+1.0
4.25% מלוה כבירה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.74%		
3701	1059.0	-9.0
ק-232 תשואה 3.10%		
3702	868.1	+.7
ק-233 תשואה 3.76%		
3703	737.3	-7.8
3704	631.5	-6.9
ק-251 תשואה 3.80%		
3751	332.3	-.8
ק-252 תשואה 3.86%		
3752	133.2	-1.1
3753	128.0	-1.0
ק-253 תשואה 3.78%		
3901	124.6	+.1
3902	118.6	+.1
3903	117.7	
3904	115.6	+.1
ק-254 תשואה 3.79%		
3754	116.9	
3755	112.6	
3756	108.6	-.1
3757	109.7	
ק-255 תשואה 3.78%		
3758	107.7	-.3
3759	107.3	-.3
3760	105.9	-.2
3761	103.6	-.2
3762	100.8	-.3
3763	97.7	-.3
ק-256 תשואה 4.01%		
3764	94.2	-1.5
3765	91.9	-1.5
3766	90.8	-1.6
ק-271 תשואה 3.74%		
3791	98.8	+.1
3792	97.0	+.1
ק-291 תשואה 3.94%		
3826	115.7	-1.1
3827	113.4	-1.2
3828	109.3	-1.3
3829	110.4	-1.2
ק-292 תשואה 3.77%		
3830	109.5	+.1
3831	109.1	+.1
3832	107.6	+.1
3833	105.3	+.1

הסידרה	השער	השינוי בנקי
3834	102.5	+.1
ק-311 תשואה 3.71%		
3861	103.7	-.6
4%-6%-7% מלוה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ש3210	206000.0	
ש3211	201900.0	
ש3212	198100.0	
ש3213	192479.0	
ש3214	182476.0	-4000.0
6%		
ש3501	181510.0	+2656.0
ש3502	179750.0	+2000.0
ש3503	165574.0	
ש3504	155500.0	
ש3505	152200.0	+1000.0
7%		
ש3521	153200.0	
ש3522	145700.0	+1000.0
ש3523	138900.0	
ש3524	139800.0	
ש3525	136500.0	
ש3526	143100.0	
ש3527	138800.0	-1300.0
ש3528	135400.0	-1000.0
ש3529	136000.0	
ש3530	132600.0	+200.0
ש3531	132000.0	+100.0
ש3532	128050.0	+150.0
ש3533	127500.0	+200.0
ש3534	120800.0	
ש3535	120600.0	+400.0
ש3536	120600.0	+300.0
ש3537	120500.0	+100.0
ש3538	112800.0	-600.0
ש3539	113500.0	+210.0
ש3540	113300.0	+300.0
ש3541	109100.0	-100.0
ש3542	109000.0	
ש3543	103600.0	-100.0
ש3544	103400.0	+200.0
ק-701 תשואה 1.57%		
ש3545	101664.0	+129.0
ש3549	96143.0	+124.0
ש3552	88354.0	+117.0
ש3554	88308.0	+115.0
ש3555	88308.0	+115.0
ק-702 תשואה 1.53%		
ש3546	102306.0	+95.0
ש3547	101995.0	+94.0
ש3548	101840.0	+94.0
ש3550	96753.0	+90.0
ש3551	96239.0	+90.0
ק-703 תשואה 1.64%		
ש3553	87566.0	+62.0
ק-704 תשואה 1.44%		
ש3556	84321.0	-464.0
ש3558	87967.0	-481.0
ש3559	84826.0	-466.0
ש3560	80425.0	-461.0
ק-705 תשואה 1.47%		
ש3557	88853.0	+101.0
ש3572	80949.0	+95.0
ק-706 תשואה 1.59%		
ש3561	79868.0	+193.0
ש3571	79565.0	+193.0
ק-707 תשואה 1.40%		
ש3573	80459.0	+60.0
ש3574	74179.0	+55.0
ש3577	74263.0	+55.0
ש3578	68555.0	+51.0
ק-708 תשואה 1.49%		
ש3575	73700.0	+391.0
ש3576	73420.0	+391.0
ש3579	67847.0	+374.0
ק-709 תשואה 1.60%		
ש3580	63215.0	+47.0
ש3581	57575.0	+43.0
ש3582	53150.0	+40.0
ק-710 תשואה 1.60%		
ש3583	49457.0	+37.0
ש3584	47106.0	+36.0
ש3585	44694.0	+33.0
ק-711 תשואה 1.70%		
ש3586	40419.0	+30.0
ש3588	40425.0	+29.0
ש3589	36902.0	+26.0
ק-712 תשואה 1.53%		
ש3587	40841.0	+29.0
ש3591	38822.0	+29.0
ש3592	38763.0	+29.0
ש3593	38675.0	+29.0
ק-713 תשואה 1.65%		
ש3590	36758.0	-28.0
ש3595	36552.0	-25.0
ק-714 תשואה 1.65%		
ש3594	36756.0	-99.0
ש3596	35167.0	-99.0
ש3597	35007.0	-98.0
5% מלוה פיתוח המדינה (בחירה בשלה צמודה)		
ש2001	148300.0	+200.0
ש2002	149300.0	-200.0
ש2003	143600.0	
ש2004	144000.0	+100.0
ש2005	136700.0	
ש2006	136100.0	-100.0
ש2007	133244.0	
ש2008	136400.0	
ש2009	138300.0	+400.0
ש2010	137100.0	+200.0
ש2011	134900.0	+600.0
ש2012	134300.0	
ש2013	134100.0	
ש2014	133100.0	
ש2015	130100.0	-700.0
ש2016	131100.0	+300.0
ש2017	128400.0	
ש2018	128900.0	-1000.0
ש2019	127000.0	
ש2020	123600.0	-700.0
ש2021	124100.0	+300.0
ש2022	116000.0	
ש2023	120900.0	
ש2024	109000.0	
ש2025	110250.0	
ש2026	109400.0	+50.0
ש2027	104900.0	+100.0
ש2028	105300.0	+200.0
ש2029	100000.0	-600.0
ש2030	101400.0	
ש2031	97300.0	
ק-101 תשואה 0.90%		
ש2032	101456.0	+74.0
ש2034	95995.0	+70.0
ק-102 תשואה 1.63%		
ש2033	93732.0	+190.0
ש2035	86134.0	+180.0
ק-103 תשואה 1.70%		
ש2036	86890.0	+44.0
ש2038	85439.0	+47.0
ש2040	82335.0	+45.0
ק-104 תשואה 1.00%		
ש2037	83030.0	+58.0
ש2039	82616.0	+61.0
ק-105 תשואה 1.70%		
ש2041	77204.0	+58.0
ש2052	71133.0	+53.0
ק-106 תשואה 1.63%		
2051	78104.0	-379.0
ק-107 תשואה 1.60%		
ש2053	72015.0	+54.0
ש2055	66593.0	+50.0
ק-108 תשואה 1.50%		
ש2054	66023.0	-101.0
ש2056	61159.0	-99.0
ק-109 תשואה 1.80%		
ש2057	61388.0	+46.0
ש2059	55859.0	+42.0

הסידרה	השער	השינוי בנקי
ק-110 תשואה 1.38%		
ש2058	55870.0	+42.0
ש2060	51586.0	+38.0
ק-111 תשואה 1.66%		
ש2061	39062.0	-630.0
ש2062	36801.0	-590.0
ש2063	35100.0	-580.0
חלים		
ם 19	103.2	+.1
ם 20	102.0	+.1
ם 21	99.8	-.9
ם 22	100.0	
ם 23	95.4	-1.0
ש24	93.5	+.5
ש25	93.3	
ש26	91.6	
ש27	90.5	
ש28	95.8	+1.3
ש29	92.3	
ש30	97.2	07/04/87
ש31	102.0	06/04/87
32	91.0	
33	ם 99.6	31/03/87
35 מר"ג	99.7	-1.5
מרג 1א	95.3	-2.9
לישג 1ב	ם 100.9	-3.1
31 פלה	96.5	-3.0
אגרות חוב בלתי מוגבלות בכש		
מב"ג 24 ש	86.1	28/12/86
מב"ג 25 ש	87.7	01/04/87
מב"ג 26 ש	85.1	26/01/87
מב"ג 28 ש	85.2	26/03/87
מב"ג 30 ש	86.8	01/04/87
אגרות חוב צמודות (70% הצמדה)		
ש6001	118038.0 קו	02/04/87
ש6002	106000.0	29/03/87
ש6003	104800.0	22/03/87
ש6004	101610.0	23/03/87
אגרות חוב צמודות ריבית קבועה (מוסף)		
סד' 2501	172.6	
סד' 2502	168.8	-1.1
סד' 2503	162.0	-1.2
סד' 2504	161.5	-.7
סד' 2505	154.4	-1.8
סד' 2506	148.7	+.7
סד' 2507	144.0	+.8
ק-604 תשואה 7.00%		
סד' 2508	108.7	-.3
[illegible] צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 10.36%		
7001	244.1	+.7
7002	236.4	+.6
ק-902 תשואה 10.41%		
7003	225.6	+.6
7004	207.7	+.6
ק-903 תשואה 10.16%		
7005	195.1	+1.9
ק-904 תשואה 10.13%		
7006	185.8	+2.2
ק-905 תשואה 10.08%		
7007	171.4	+2.5
7008	162.7	+2.3
ק-906 תשואה 9.84%		
7009	158.5	+3.0
ק-907 תשואה 10.40%		
7010	148.1	+1.0
ק-908 תשואה 9.80%		
7011	146.8	+1.6
7012	141.5	+1.4
ק-909 תשואה 10.30%		
7013	131.9	+.4
ק-910 תשואה 9.84%		
7014	116.1	+2.0
ק-911 תשואה 10.32%		
7015	95.0	+.2
7016	94.0	+.2
7017	96.2	+.3
7018	96.0	+.5
7019	96.4	+.3
7020	96.1	+.2
7021	95.2	+.2
7022	94.9	+.5
ק-951 תשואה 10.50%		
7201	91.7	+.4
7202	89.9	+.5
7203	89.6	+.5
7204	90.0	+.5
7205	90.0	+.4
[illegible] צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.80%		
ש6101	13123.0	+106.0
ק-802 תשואה 3.06%		
ש6102	7580.0	+38.0
ק-803 תשואה 3.81%		
ש6103	6816.0	-27.0
ק-804 תשואה 3.42%		
ש6104	6455.0	+78.0
ש6105	6097.0	+75.0
ק-805 תשואה 3.80%		
ש6106	5804.0	+66.0
ש6107	5590.0	+64.0
ק-806 תשואה 4.40%		
ש6108	3893.0	-8.0
ש6109	3700.0	-8.0
ש6110	3634.0	-9.0
ק-807 תשואה 3.92%		
ש6111	3118.0	-9.0
ש6112	3022.0	-10.0
ק-808 תשואה 4.84%		
ש6113	1932.0	-17.0
ק-821 תשואה 5.10%		
ש6151	773.3	-3.0
ש6152	740.0	-2.8
ק-822 תשואה 5.00%		
ש6153	651.6	-15.4
ש6154	639.6	-15.2
ק-823 תשואה 5.08%		
ש6155	412.7	+1.1
ק-824 תשואה 5.10%		
ש6156	331.3	-1.4
ק-825 תשואה 5.10%		
ש6157	246.1	-1.0
ש6158	233.0	-1.0
ק-826 תשואה 4.60%		
6159	205.0	+.6
ק-827 תשואה 4.96%		
6160	187.5	+1.0
6161	181.1	+.9
ק-828 תשואה 4.96%		
6162	163.5	+.8
ק-829 תשואה 5.80%		
6163	151.4	+.4
6164	145.5	+.4
ק-830 תשואה 4.96%		
6165	137.1	+.7
ק-831 תשואה 4.87%		
6166	130.5	+.5
6167	127.6	+.6
6168	125.6	+.5
ק-832 תשואה 4.81%		
סד' 6169	119.4	+.5
ק-833 תשואה 5.00%		
6170	110.7	+.2
ק-834 תשואה 4.70%		
6171	80.0	+1.5
6172	79.3	+1.5
ק-851 תשואה 4.99%		
6801	87.0	+.2
אגח צמודות מט"ח – פרים		
אל-אופ 86	1071.0	-4.0
אלביט 85 ק	203.7	+5.0
אלתא 85	1151.0	+2.0
אליטוס א'	1900.0	-1.0
אליטוס ב'	1250.0	
מוטבס 85	767.0	-42.0
תדיראן 84	98.4	+1.5
תדיראן 85	370.0	

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	6003.67	5980.61
אבוקה	604.95	593.38
אגוז		
אגיד	1600.64	1569.12
אדום	3204.96	3144.02
אופיר	1826.88	1812.91
אור	416.74	407.93
אורון	—	—
אורלי	262.88	261.05
אורן	—	—
אייל	3891.05	3814.53
איריס	5349.09	5232.95
איתן	710.74	696.42
אלון	—	—
אלמוג	658.86	650.82
אם	832.51	816.62
אשל	213.28	212.31
אתרוג	—	—
בדולח	3058.43	3001.19
ברוש	—	—
ברק	—	—
ברקת	837.08	832.95
גביש	1511.77	1501.61
גבע	1055.36	1040.16
גדרון	743.37	729.24
גיא	9708.13	9564.20
גיל	3397.94	3335.02
גלית	614.95	607.61
דובדבן	—	—
דוכיפת	769.34	763.03
דולב	—	—
דורון	1471.72	1444.23
דוגן	256.72	251.72
דליה	575.05	א 572.93
דרור	481.88	473.41
דקל	—	—
הדס	482.98	478.98
הדר	528.82	519.08
זהבית	2835.48	2776.10
זוהר	20163.16	19869.70
זיו	18554.43	18283.46
זמיר	1271.88	1247.70
חוחית	150.73	147.40
חלילן	128.74	128.18
חלמיש	615.79	612.87
חן	135.91	135.37
טופז	1350.34	1319.22
טל	5996.82	5914.39
יהל	829.76	814.02
יהלום	2964.53	2909.66
יסודות	467.46	463.03
יערה	669.73	655.18
כוכב	1439.42	1411.80
כחל	131.97	129.38
כלנית	631.60	629.13
כספית	718.94	715.26
כרמלי	150.21	147.25
כתר	1155.99	1133.51
להב	4775.25	4685.86
למשקיע	119595.56	117186.20
לפיד	498.31	488.69
לקט	1719.52	1684.78
לשם	964.75	960.17
מבטח	1253.97	1230.04
מגמה	3628.42	3595.77
מגד	239.01	235.55
מגן	3740.65	3705.45
מגל	774.28	767.66
מור	2338.59	2305.86
מורן	1026.54	1022.74
ממן	28057.05	27542.25
מיכר	947.08	928.56
מנוף	5026.25	4931.69
מעיין	770.56	755.94
מקשה	996.40	992.01
מרגלית	1639.94	1608.64
מרווה	116.55	116.17
מרום	1240.97	1217.21
נוגה	28648.14	28238.20
נמיר	1155.23	1150.40
נשר	555.33	544.39
נילי	8032.90	7920.48
סביון	694.84	692.25
סגולה	131.34	128.74
סלע	978.59	974.26
סנונית	724.30	710.25
סער	899.14	882.55
ספיר	529.05	529.05
עדיף	1006.84	988.14
עידית	2894.44	2882.80
עידן	478.89	472.21
ענבר	1188.95	1163.47
ענת	3046.56	3018.43
עפרוני	676.05	661.42
ערמון	—	—
פז	1742.11	1729.86
צבר	557.27	546.17
צופית	780.62	765.45
צוק	116.10	116.10
צמיר	1010.11	988.99
צפירה	577.19	569.23
צמרת	1758.09	1723.45
קלע	2422.95	2410.87
רננית	21473.11	21266.58
רימון	—	—
רקפת	818.59	803.66
רשף	764.51	747.93
שביט	810.84	795.28
שחם	932.54	923.28
שדרה	461.77	458.50
שמיר	364.64	361.96
שנהב	1114.46	1109.64
שסק	—	—
שקד	—	—
תאנה	—	—
תדהר	—	—
תירוש	509.18	506.88
תמר	—	—
תפוז	—	—
תרשיש	1412.88	1402.76
תשרי	494.74	492.72

שערי מטבע חוץ ביום 8.04.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.004	1.56	1.63	1.56	1.64	1.56	1.63	1.5970	1.6170	1.5975	1.6175	1.5970	1.6171	1.6079
1 מארק גרמני	+0.003	0.85	0.89	0.85	0.89	0.85	0.89	0.8708	0.8817	0.8689	0.8798	0.8691	0.8800	0.8763
1 לי"ש	—	2.50	2.61	2.53	2.65	2.54	2.66	2.5637	2.5953	2.5760	2.6082	2.5824	2.6148	2.5968
1 פרנק צרפתי	-0.001	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2618	0.2651	0.2607	0.2640	0.2612	0.2645	0.2634
100 ינים יפאניים	-0.009	1.06	1.11	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0886	1.1022	1.0879	1.1014	1.0886	1.1023	1.0968
1 גולדן הולנדי	-0.003	0.75	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7715	0.7812	0.7723	0.7819	0.7709	0.7806	0.7768
1 פרנק שווייצרי	-0.007	1.02	1.07	1.03	1.08	1.03	1.08	1.0476	1.0607	1.0476	1.0606	1.0472	1.0604	1.0547
1 כתר שוודי	-0.001	0.24	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2503	0.2534	0.2504	0.2535	0.2504	0.2536	0.2519
1 כתר נורבגי	-0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2330	0.2360	0.2330	0.2359	0.2329	0.2358	0.2346
1 כתר דני	-0.001	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2310	0.2339	0.2311	0.2340	0.2307	0.2336	0.2326
1 מארק פיני	-0.001	0.35	0.36	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3574	0.3618	0.3575	0.3620	0.3570	0.3615	0.3598
1 דולר קנדי	+0.004	1.19	1.25	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2219	1.2372	1.2221	1.2373	1.2209	1.2363	1.2302
1 דולר אוסטרלי	+0.006	1.03	1.13	1.09	1.18	1.10	1.18	1.1323	1.1465	1.1324	1.1465	1.1310	1.1452	1.1398
1 ראנד דרא"פ	+0.001	0.51	0.61	0.53	0.79	0.50	0.69	0.7825	0.7923	0.7834	0.7931	0.7830	0.7928	0.7884
10 פרנקים בלגיים	-0.002	0.41	0.43	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4197	0.4250	0.4200	0.4252	0.4208	0.4261	0.4233
10 שילינגים אוסטריים	-0.006	1.21	1.27	1.22	1.28	1.21	1.27	1.2397	1.2552	1.2400	1.2555	1.2380	1.2535	1.2467
1 סל"י (ECU)	-0.007	—	—	—	—	—	—	1.8102	1.8329	1.8112	1.8338	—	—	1.8225
1000 לירטת איטלקיות	-0.006	1.19	1.25	1.20	1.27	1.19	1.27	1.2230	1.2383	1.2225	1.2377	1.2228	1.2362	1.2300
1 דינר ירדני	+0.002	4.47	4.75	4.35	4.63	4.41	4.71	—	—	—	—	—	—	4.6790
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.13	0.14	0.12	0.16	—	—	—	—	—	—	0.1462
1 לירה מצרית	+0.002	0.65	0.69	0.76	0.81	0.74	0.81	—	—	—	—	—	—	0.7638

הריבית הריאלית: 33 אחוז למרות ההפחתה הצפויה

מאת דני גוב

כלכלני איגוד לשכות המסחר טוענים, ששיעורי הריבית במשק גבוהים מהרגיל, גם לאחר ההפחתה של 0.4 אחוז. לפי חישוביהם, מגיעה הריבית האפקטיבית אחרי ההפחתה ל־4.5 אחוז לחודש. משמעותו של שיעור זה באינפלציה הצפויה היא ריבית ריאלית של 2.5 אחוז לחודש, שהם 33 אחוז בחשבון שנתי.

נשיא האיגוד דני גילרמן אומר, כי זה שיעור שאין הדעת סובלת ולכן יש לקיים דיון ציבורי דחוף בנושא במוסדות הקבוע בחוק, כלומר במועצה ובוועדה המייעצת של בנק ישראל. גילרמן תובע כינוס המועצה והוועדה המייעצת כדי לדון במדיניות המוניטרית של הבנק המרכזי ובמדיניות הריבית. בפניה ליו"ר הוועדה המייעצת שלמה לורנץ אומר גילרמן, כי ההחלטה על הפחתת הריבית בשיעור של 0.4 אחוז התקבלה, בלי שנועצו במועצה ובוועדה, שהוקמו לפני שבועיים.

חוק בנק ישראל קובע בסעיפים 43, 21 ו־56 את הנושאים, שבהם חובה על הנגיד להיוועץ בוועדה המייעצת. קביעת שערי הריבית במשק נכללת בנושאים אלה.

בנק הפועלים ובנק דיסקונט מורידים הריבית

בנק הפועלים הודיע על הורדת ריבית החובה בסניפיו לשיעור הנמוך ביותר הקיים היום במשק. הריבית השנתית בבנק הפועלים תהיה החל מסוף שבוע זה 26.4 אחוז, ב־0.6 אחוז פחות מן הריצפה שהתווה בנק ישראל ומן הריבית שהנהיגו כבר לפני עשרה ימים.

בעקבות זאת הודיע אתמול בנק דיסקונט על הורדת שיעור הריבית הבסיסית ל־27 אחוז לשנה. הריבית החריגה תעמוד על 42 אחוז.

גימלאי צה"ל מבקשים את הגנת ההסתדרות

גימלאי צה"ל מבקשים את עזרת ההסתדרות בהגנה על זכויותיהם.

מועצת אגודת המשוחררים משירות קבע החליטה לחתום על אמנה עם ההסתדרות להגנה על 8,000 גימלאי צה"ל. הכוונה היא, כי זכויות גימלאי צה"ל יישמרו בהתאם להסכמים הקיבוציים ובכן, שתיעשה פעולה משותפת להבטחת תעסוקה הולמת למסיימי שירות הקבע. באמנה המוצעת נאמר, כי כל אחד משני הגופים ישמור על ייחודו.

„אוצר החייל" גדל ב־34 אחוז

מאת דני גוב

גידול ריאלי של 34 אחוז נרשם במאזן בנק אוצר החייל בשנה שעברה. המאזן המאוחד לסוף השנה הסתכם ב־336 מיליון שקל לעומת 260 מיליון שקל שנה קודם.

הרווח המתואם מפעולות רגילות לפני מס הסתכם אשתקד ב־6 מיליון שקל לעומת 9 מיליון שקל ב־1985. הרווח המתואם הנקי הסתכם ב־1.5 מיליון שקל לעומת 2.5 מיליון שקל ב־1985.

הבנק הילווה לציבור אשתקד 158 מיליון שקל לעומת 42 מיליון שקל בלבד שנה קודם לכן – גידול ריאלי של 233 אחוז. גידול ניכר של 83 אחוז חל גם בפקדונות הציבור, שהסתכמו אשתקד ב־244 מיליון שקל לעומת 183 מיליון שקל ב־1985.

כפר הנופש „נוף קטיף" פותח את שעריו לקראת הפסח, לאחר שהושלמה הרחבת 80 בתי־הנופש שבו והעלאת רמתם. לכל בתי הנופש צורפו מקלחות ושירותים צמודים ושופרו המיקנים הציבוריים בכפר. כפר הנופש, הנושא אופי מסורתי, מציע מיגוון רחב של אפשרויות בילוי: בריכה וחוף ים, חוות סוסים לרכיבה ולימוד, אגם טבעי עם גלשנים, קיאקים ושירות פדאלים, סיורי ג'יפים בדיונות החול, סיורים וטיולים להכרת האיזור, צלילה ודייג, קומזיצים. את הנופשים משרתות שתי מסעדות. „שביל החלב" החלית ו„דקל החלות" הבשרית. לילדי האורחים מארגנת הנהלת הכפר פעילות מיוחדת בהשגחת צוות מדריכי קייטנת „קט קטיף". בתחילת הקיץ ייפתח לא הרחק מכפר־הנופש מלון־הפאר „חוף קטיף" שבהקמתו הושקעו 5 מיליוני דולר. במלון, המצוי 15 מטר בלבד מהים, 115 חדרים ממוזגים, בריכה מקורה, שטחי בילוי גדולים, ירידה ישירה ונוחה לרחצה בים באחד החופים היפים והנקיים בארץ. קומפלקס התיירות של חוף קטיף ממוקם בלב נווה־מדבר עטור דקלים בתוך מטעי פירות טרופיים בינות דיונות של חול, שבינם נפרשים מאהלי בדווים. רשת מלונות „בזל" נטלה על עצמה את שיווקו של פרוייקט התיירות בקטיף. דויד מושיוב

עונה טובה ליצוא החקלאי: ישראל מתקשה לספק הביקוש

מאת דויד מושיוב

בארצות אירופה יש ביום ביקוש טוב לירקות מישראל ובזנים מסויימים מתקשה „אגרקסקו" לספק את מלוא הביקוש. גם יצוא פרי ההדר מתנהל לפי התיכנון והתמורה גבוהה מזו שהיתה בתקופה המקבילה אשתקד.

בשוקי אירופה קיים ביקוש גובר לגזר מישראל וחברת „אגרקסקו" אינה יכולה לספק את כל הכמות שיכלה למכור בגלל מחסור בגזר לייצוא.

עד כה יצאה „אגרקסקו" 2,300 טונות גזר במחיר 320 דולר הטונה. גם בייצוא תפוחי אדמה יש הצלחה גדולה. עד כה נמכרו 16,000 טונות תפוחי אדמה לאירופה במחיר 330 דולר הטונה, לעומת 9,500 טונות במחיר 250 דולר הטונה בתקופה המקבילה אשתקד.

העגבניות מישראל הן להיט בארצות אירופה ובארה"ב. עד כה נמכרו 1,520 טונות, מתצית מהן לארה"ב המחצית האחרת לאירופה במחיר 1,710 דולר הטונה. גם בעגבניות קיים מחסור והכמות שיוצאה מהווה פחות ממחצית הכמות שיוצאה בתקופה המקבילה אשתקד, בה יוצאו 3,400 טונות במחיר 900 דולר הטונה.

בימים אלה הסתיים יצוא תות־השדה. העונה יוצאו 1,320 טונות במחיר 3,000 דולר הטונה. אשתקד יוצאו 1,470 טונות תות־שדה באותו המחיר.

בייצוא האבוקדו חל העונה גידול ניכר. עד כה נמכרו 64,000 טונות אבוקדו במחיר ממוצע של 960 דולר הטונה. זו כמות, הגדולה מייצוא האבוקדו כולו אשתקד. יתכן שבימים הקרובים יורגש מחסור באבוקדו לייצוא בגלל הביקוש הרב לקראת חג הפסחא.

ישראל מייצאת 20 סוגים שונים של תבלינים טריים ועד כה יוצאו 134 טונות תבלינים במחיר כולל של 712,000 דולר, לעומת יצוא של 88 טונות במחיר 251,000 דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

500 מיליון הפרחים נמכרו עד כה באמצעות „אגרקסקו" ובהרסות הפרחים במחיר כולל של 70 מיליון דולר.

„אגרקסקו" נערכת לייצוא מלוני גליה, להם יש ביקוש טוב בשוקי אירופה. עד כה יוצאו 110 טונות מלונים במחיר 1,850 דולר הטונה.

מועצת ההדרים יצאה מראשית העונה 32.5 מיליון תיבות פרי במחיר כולל של 131 מיליון דולר, לעומת 31.5 מיליון תיבות בעונה המקבילה אשתקד במחיר 116 מיליון דולר. בתשובה על שאלת סופר „דבר" נמסר ממועצת ההדרים, כי חל התמורה גדלה ב־15 אחוז בעקבות גידול בנפח הייצוא וכן תודות לזני פרי חדשים.

התפלגות יצוא ההדרים עד השבוע האחרון היא כדלקמן:

- שמוטי – 16 מיליון תיבות;
- אשכוליות – 8.5 מיליון תיבות;
- קליפים – 3 מיליון תיבות;
- לימונים – 1.2 מיליון תיבות;
- ואלנסיה – 1.5 מיליון תיבות;
- פומלות סוויטי ואחרים – 500,000 תיבות.

בחודש האחרון התגברה המועצה על מלאי תפוזי השמוטי במחסנים באירופה והיא מכרה 6 מיליון תיבות פרי מזן זה. כיום אין מלאי של תפוזי שמוטי.

השבוע הפליגה אניה עם 180,000 תיבות אשכוליות ליפאן.

בחג הפסח יערכו רשתות השיווק בארץ מיבצע למכירות האלנסיה במחיר כולל של 90 אגורות לקילוגרם.

מועצת ההדרים מצפה שעד סוף העונה היא תייצא כ־40 מיליון תיבות בתמורה כוללת של 200 מיליון דולר.

רווחי „צים" ב־86: 38 מיליון דולר

מאת יוסף מיכלסקי

חברת „צים" הרוויחה אשתקד 38 מיליון דולר נטו אחרי תשלום חובות על הקרן והריבית בסך 111 מיליון דולר. בשנה הקודמת הרוויחה „צים" 18.7 מיליון דולר נטו. מגמת הרווחיות נמשכת גם השנה, שכן תוצאות הרבעון הראשון הן מצויינות ומקדימות את התיכנון התקציבי ואילו העיסקות שנכנסו „לתגור" ברבעון השני טובות מאלה של הרבעון הראשון.

פרטים אלה מסר אתמול מנכ"ל „צים" מתי מורגנשטרן במסיבת עתונאים בחיפה לאחר אישור המאזן על־ידי הדירקטוריון. הוא הביע בטחון, שהרווחים השנה יהיו גדולים מאשתקד. המנכ"ל מסר עוד, שבזכות תוצאות השנתיים האחרונות חל שיפור במצבה הפיננסי של „צים". חובותיה הן קצת פחות מ־400 מיליון דולר ומכן פרעונן הוא עד שנת 2022. בהתחשב במחזור ההכנסות השנתי העולה על 700 מיליון דולר, בהיקף החובות ובזמן פרעונן אפשר לקבוע בוודאות, שמצבה של החברה איתן – מה עוד שהיא הוכיחה כושר פרעון חובות גבוה.

בתשובה על שאלות סופר „דבר" אמר מורגנשטרן, כי תודות לתוצאות העיסקיות החיוביות של החברה השתנה יחס הבנקים כלפיה והיא אינה צופה קשיים בהשגת מימון הצטיידות של החברה בסך של 200 מיליון דולר. אין ספק, שהחברה תוכל לגייס את הכספים הדרושים לה גם מבנקים זרים, אם המערכת בארץ תתקשה להסדיר לה את המימון המבוקש.

ניתוח התוצאות העסקיות של השנה שעברה מראה, שהחברה הצליחה להגדיל את רווחיותה בראש וראשונה בזכות ההתייעלות הפנימית. היא הובילה באמצעות צי קטן בהרבה 15 אחוז יותר מטענים מאשר בשנה שעברה. מלבד זאת סוחרו מאוד הוצאות החברה. אשתקד צומצם כוח האדם ב־405 עובדי חוף וימאים, אחרי שבשנה הקודמת היה צימצום של 293 איש. ההישג בולט במיוחד בהתחשב בכך שהשנה שעברה היתה קשה יותר לספנות העולמית, משום שלמרות עודף הטונאז' הגדול והציבות בהיקף המטענים, הכניסו חברות זרות ענקיות אניות חדישות וגדולות רבות לפעילות מסחרית. רבות מחברות אלה פשטו את את הרגל ואחרות הפסידו הון תועפות. היאפנים, למשל, הפסידו 308 מיליון דולר וחברה סינגפורית ידועה הפסידה 90 מיליון דולר.

הנחות גדולות בביטוח רכב מתסיסות את הענף

מאת דן שלם

סערה מתחוללת כיום בענף הביטוח סביב ההנחות החריגות, הניתנות בביטוח הרכב־רכוש הקולקטיבי ופה ושם גם לגבי הנחות בביטוח התעשיה.

בביטוחי הרכב יש כנראה מקרים רבים, בהם נתנו החברות הנחות גבוהות מן המותר ויו"ר האיגוד אלפרד גולץ טוען, כי על המפקח להתערב כדי למנוע את הרס הענף הנמצא כבר כיום על סף הרווחיות.

בבטוח התעשיה היו העברות מעטות מחברה לחברה. „כלל" קלטה את „ישקר", את „ידיעות אחרונות" ואת „הארץ" וכן מפעלים קטנים של „ריסקנט השקעות". „מגדל" קלטה את מפעלי הפוספטים.

ביטוח מחשב אישי

סוכנות הביטוח „אל מגורים" החלה באחרונה לשווק פוליסה מיוחדת לביטוח מחשב ביתי.

בפוליסה אפשר לבטח את המחשב שבבית מפני אבדן או גניבה. בפוליסה יש חריגים רבים, אך היא כוללת גם ביטוח אמצעי איחסון חיצוניים.

הפרמיה היא 1.5 אחוז מערך המחשב, ההשתתפות העצמית גבוהה יחסית, 7.5 אחוז מערך המחשב, מכיוון שהמטרה היא לבטח נזקים ממשיים. הפוליסה מכוסה על־ידי „הדר".

„המגן" הגדילה מכירת ביטוח חיים

חברת „המגן" סיימה את שנת 1986 ברווח קטן במעט מהרווח בשנת 1985. אשתקד הגדילה החברה בעשרות אחוזים את מכירת ביטוח החיים, בעיקר ביטוח הפרט חריסק, ואת הביטוח הכולל לבתי־עסק.

החברה פעילה בכל ענפי הביטוח, אך מנסה לפעול ברווח בלי להיגרר לתחרות. השנה יש בכוונת החברה להגדיל את מכירת פוליסת המגן לבית העסק. הפוליסה מציעה מכלול כסויים בפוליסה אחת. אפשר לבחור ביסויים שונים כמו סחורה בהעברה, נזקים בגין השבתת מיתקן קירור, נזקי צד ג'.

בקרוב תציע החברה למבוטח פוליסה חדשה לביטוח דירה, המציעה בפוליסה אחת מכלול כסויים מעבר לפוליסה התיקנית הרגילה. המבוטח יוכל לבחור בכיסויים רבים, בין היתר ביטוח מחשב אישי. המטרה היא להוזיל את הפוליסה ללקוח. אפשר לצמצם סכומי דגם ועלויות שונות ואז המחיר ללקוח פחות גבוה. בענף מעריכים, כי ההוזלה הצפויה עשויה להגיע בפוליסה הכוללת כסויים רבים, עד עשרה אחוזים מהפרמיה ברוטו.

בתחום ביטוח החיים יש בכוונת החברה להגדיל את המכירות לפרט, כולל ריסק, בצד ביטוח מנהלים.

„מגדל" תבטח את מפעלי הפוספטים

חברת הביטוח „מגדל" זכתה במיכרז לביטוח חברת הפוספטים בנגב, שהיא המרהבת של קונצרן כימיקלים לישראל.

הביטוח כולל ביטוח רכב־רכוש (קולקטיב), ביטוח חבות מעבידים וביטוח אש. היקף הפרמיות 1.25 מיליון שקל.

חריגות מתעריף רכב־רכוש

התחרות העזה בין החברות השונות על ביטוח תאגידים גדולים גרמה למספר חברות לגלוש מתעריפים שנקבעו באחרונה בתקנות הפיקוח על הביטוח. נודע, כי יש 15 מקרים בהם יש חשש לחריגה מתעריף המותר.

באפריל זכתה שוב „סהר" במיכרז על ביטוח עובדי המדינה. בהסדר המיוחד עם העובדים ניתנות הנחות מירביות של 39 אחוז ללקוח. כמה חברות מעוניינות בעובדי מדינה שאינם כלולים בהסדר הזה ומציעות הנחות מפליגות, בין היתר לעובדי מפעל בטחוני. גם לגבי ביטוח חברת י.ב.מ. („מגדל") יש חשש, כי ניתנו הנחות מעבר למותר. בין שאר המקרים החריגים – ביטוח עובדי נמל חיפה, עובדי חברת חשמל, עובדי „מקורות" („איילון"), עובדי בנק לאומי („בניך").

עליה בתביעות אחריות מקצועית של עורכי־דין

עליה ניכרת נרשמה באחרונה בתביעות בגין ביטוח אחריות מקצועית של עורכי־דין. עיקר התביעות הין נגד עורכי־דין העוסקים במקרקעין, אך גם נגד העוסקים בפלילים ובמשפטים אזרחיים בגין רשלנות בטיפול.

עורכי־הדין נהגים לבטח עצמם בסכומים קטנים מחצי מיליון דולר, כאשר הפרמיה הנדרשת מעורך־דין ממוצע היא 200 דולר לשנה. ההשתתפות העצמית היא 1,000 דולר לפחות. החברות הפעילות בענף הן „המגן", „כלל" ו„מנורה".

השגות נגד שמאי הרכב

באיגוד חברות הביטוח נשקלת אפשרות לפנות למשרד־התחבורה, כדי שיקבע כללי אתיקה מקצועית לשמאים, בעיקר לשמאי הרכב. העלתה הצעה להחליף מידע בין החברות על שמאים שונים, אולם היא נפסלה מנימוק משפטי.

באחרונה התרבו הסכסוכים בין חברות ושמאים ובשל כך הוחלט לדרוש חקיקה, שתקבע כללים לפעולות השמאי. בעבר הועלו השגות לגבי קביעות השמאים, בעיקר בנושאי אבדן מוחלט או חלקי.

וול סטריט: בין שפל ושיא

מאת שולה פרומר

בין שני הקצוות – ירידה לשפל ביום ב' ועליית־שיא ביום ו' – ממשיך השוק להשוף יכולת בלתי נלאית תחזק חסר הגיון. גל של מימוש רווחים ותכניות מחשב למכירה הנחיתו את הדאו כ־57.39 נקודות – הירידה השלישית בגודלה בהיסטוריה של וול סטריט. הירידה לא הפתיעה משקיעים וסוחרים. נימת עצבנות, חרדה וחוסר ודאות תפסו מקומה של תחושת הבטחון הכללית.

היפוך המגמה מיום ג' ואילך תוך עליות לרמות חדשות ממשיך להרהים גם אנליסטים ותיקים ומנוסים, העומדים מול תופעת־השוק הפנטאסטית הזאת ללא הסבר חד־משמעי.

העלאת שערי הפריים רייט – שער הריבית הבכירה – ברבע אחוז ל־7¾% על־ידי הסיטיבנק, גורמת תחושת ספק המנוחקת כמעט מיד. עליית שער הריבית, לראשונה מאז 26 באוגוסט 1986, היתה אחד הגורמים שהשרו תחושת פסימיות לשוק שנעלמה כמעט מיד.

הבלו צ'יפס ממשיכים להוות ראש חץ המוביל את העליה, כאשר המבנות העיקריות הן מניות האנרגיה המרכיבות את המדד: אקסון, טקסקו, שברון. הללו, יחד עם הסקטור כולו, סוחפות את השוק. אטלנטיק ריצ'פילד, חביבת האנליסטים בשבועיים האחרונים, בעליה חוקה על רקע ציפיות לעליית רווחיותה, וכן – מוביל, אוקסידנטל, אמרדה הס. תמונת המצב אופיינית למצבי לחץ חרדה: משקיעים פונים למניות של חברות בעלות משאבים טבעיים, כמו מניות הנפט במקרה הזה.

„השוק אינו בדיוק מיבצר של יציבות וגורם אפסי יכול לדרדר אותו" – אומר אנליסט ידוע. באותה מידה אפשר להפוך את המשפט על פיו, ואירועי יום המסחר האחרון הם עדות מרשמעית לכך: ביום ו' נרשמת העליה הגדולה בהיסטוריה של וול סטריט עם מחזורי עתק, שוק אג"ח חזק ותוכניות מחשב סוחפות לקניה. במדדי השוק הרחבים נרשם יחס העליות לעומת הירידות 10x3. זה שוק שלא קשה לתארו כשוק מטורף, הנע בזיג־זג בין תהודות בראשית השבוע והעליצות האופורית לקראת ה־2,400 הבלתי נמנע.

גיברלטר – מרכז פיננסי בין־לאומי

מאת ביל כספי

גיברלטר המושבה האחרונה באירופה ואחת מהמושבות האחרונות בעולם הפכה את עצמה תוך פרק זמן קצר למרכז פיננסי בינלאומי חשוב, מדובר באוף שור בנקינג – בנקים שעושים עסקים מחוץ לטריטוריה הריבונית של האיזור בו הם שוכנים ופטורים ממיסים.

ההצלחה של גיברלטר בבנקאות הבין־לאומית נובע מהיותה מושבה בריטית עם יציבות כלכלית ופוליטית. בניגוד למרכזים פיננסיים דומים, גיברלטר אינה מוכנה שבטריטוריה שלה יבוצעו עיסקות פיננסיות מפוקפקות ואינה מאשרת הלבנת הון, למשל.

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר ראשון ב דבר בבוקר

דירות ובתים

דירות למכירה

דירות בשכירות

עסקים

אולמות

הצעות עבודה

מכוניות

למלון 4 כוכבים באילת דרוש
שף
★ בסיום קודם – הכרחי
★ תנאים טובים למתאים
נא לפנות בכתב לת.ד. 3167 אילת

LONDON £2000 PER MONTH SALESMEN

If you are able to speak English, drive a motor car and have a good personality, we will teach you within 2 weeks to earn 400 – 500 Pounds Sterling every week. If you have sufficient capital (say £1000) to find accommodation & small motor car, we will re-imburse your air fare, if you're successful.
Our company specializes in selling to homeowners security and insulation products.
NO EXPERIENCE NECESSARY AS FULL TRAINING GIVEN.
Telephone Mr. Brandon, Tel Aviv, 286222 for an immediate interview at the Tel Aviv Sheraton.

לקונדיטוריה חדשה בטיילת ת"א
דרושות מלצריות
ועובדות דלפק לעוגות
לעבודה מיידית!
נא לפנות "קפוצ'ינו"
רח' הרברט סמואל 86 – טיילת ת"א.

רוצים לקנות

דיור והדרכה

פוליש וניקיון

נרשמו לנישואין

הכרזות

חוגים

ירושלים

הצעות עבודה

ריפוי והדיה

שידוכים

مكذا من الأصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

קורס ראשון מסוגו הסתיים השבוע בצה"ל – מדריכות אב"כ. הן הוכשרו להדריך בנושאי מיגון מפני התקפה ביולוגית וכימית. הבנות סיימו את הקורס במסע אלונקות קשה במבואות ירושלים וקיבלו את הכומתה של חיל ההנדסה הקרבית באנדר ההנצחות לחללי חה"ן ביער חולדה. (צילום: דרור לוי, חיל הנדסה)

המועצות הדרוזיות עלולות לשבות ממחר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

ועד פעולה של ראשי המועצות הדרוזיות החליט אתמול פה אחד לפתוח בשביתה כללית בכל הישובים הדרוזיים החל ממחר ללא הגבלת זמן אם עד היום בצהריים לא תועבר להם מקדמה על חשבון כיסוי גרעונותיהם לשנת התקציב 1985.

ראש מועצת ג'וליס, סאלח טריף, אמר כי נראה שהחלטתו של ממלא מקום שר הפנים רוני מילוא "אינה שווה דבר וחצי דבר".

נוסף לשביתה מתכוונים ראשי הרשויות לעלות לישיבת הממשלה ביום ראשון הקרוב כדי להביע את מחאתם.

עוד הוחלט לבקש משני חברי הכנסת הדרוזיים, אמל נאסר אדין וזיידאן עטשי לפרוש מיד מהקואליציה.

אסיר מת מהתפקעות מעטפת סמים בקרבו

(ע). – אסיר שניסה, כנראה, להבריח סמים בגופו, מת לאחר שעטיפות הסמים התפוצצו וגרמו לו הרעלה. ראאד חסן טבדג'ה (29) תושב יפו, שנשא עונש 24 חודשי מאסר על פריצות ותקיפת שוטרים, נמצא אתמול בבוקר מת בתאו. שלשום חזר משלושה ימי חופשה ועבר את כל הבדיקות המקובלות.

אתמול בבוקר הבחין מפקד האגף שבו היה כלוא, כלאי גבי רפאל, שטבדג'ה שוכב במיטתו בלי הכרה. הוא קרא לרופא ולחובש והם מצאוהו מת. ההערכה היא, כי הבריח בקרבו כמות סמים, שעטיפתם נפתחה ודבר זה המית אותו.

נציב שירות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון, מינה ועדת חקירה.

ביהמ"ש הורה על ביקורי הילדים אצל אביהם

(ע). – בית המשפט המחוזי בבאר שבע נעתר אתמול לאב לשלושה ילדים מאשקלון, קאתולי הנשוי ליהודיה, וציווה לאפשר ביקורים סדירים של ילדיו בביתו. הצו ניתן לאחר שהאב פנה לנעמ"ת בבקשת סיוע משפטי כדי שילדיו יחזרו אליו ("דבר" מאתמול). האב טען בין השאר, בתצהיר שהגיש לבית המשפט כי לפני יותר משנתיים כשכבר חיו הוא ואשתו בנפרד אך לא התגרשו עד היום, הוחזרו הילדים לרשות אימם, אלא שזמן קצר לאחר מכן היא מכרה את רכושה, עזבה את הארץ והותירה את הילדים בידיה הריקה. אגף הרווחה הכניס את אחות האם לדירה כמטפלת בהם ובאה, טען האב, הילדים עוברים מיד ליד, אינם מקבלים טיפול נאות ונמנעים מהם ביקורי האב. הוא ביקש מבית המשפט לצוות על משפחת האשה לאפשר לו קיום ביקורי הילדים אצלו.

השופט גלעד גלעדי שמע אתמול את אחות האשה ואמה וקבע, כאמור, שהאב יוכל לקחת את ילדיו לביקורים בביתו לסופי שבוע, פעם בשבועיים, בהסכמת הילדים עצמם. לגבי העברת הילדים לרשות האב בכלל, לא נערך דיון מפני שבשלב זה הוא לא ביקש זאת.

תיאטרון באר שבע יעלה את "תזמורת על תנאי" בערב יום השואה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

"תזמורת על תנאי" – הפקת ה־100 של תיאטרון באר שבע, תהיה ההצגה היחידה שתועלה בארץ בערב יום השואה (מוצאי שבת, 25 באפריל). התיאטרון יעלה אותה בתיאטרון ירושלים. ההצגה, העוסקת בשואה, מגוללת את סיפורה של תזמורת הנשים שפעלה במחנה הריכוז בירקנאו־אושוויץ.

על פי החוק, סגורים כל מקומות הבילוי, השעשועים והתיאטראות בערב זה. מנהלת התיאטרון, ציפי פינס, החליטה להעלות את ההצגה בערב יום השואה בירושלים ובכך לציין באורח סמלי מועד חשוב זה בהצגת פרשה עלומה מהשואה: סיפורה הנוגע ללב של תזמורת הנשים אשר במשך 11 חודש ב־1944 קיימה קונצרטים לפני מפקדי אושוויץ.

ההצגה פתוחה לקהל הרחב והנהלת התיאטרון הזמינה לאירוע שרים וח"כים.

פסטיבל הזמר חוזר

מאת סופר "דבר" בירושלים

קול ישראל והטלוויזיה מחדשים את פסטיבל הזמר הישראלי שישודר בשידור חי בו־זמנית ברדיו ובטלוויזיה בסוף יולי במסגרת חגיגות הזמר בערד. בתחרות ישתתפו עד 12 שירים, שייבחרו על ידי ועדת שיפוט בלתי תלויה.

הפרס למחברי השיר שיזכה במקום ראשון יהיה 5,000 ש"ח. מקום שני 2,000 ושלישי 1,000 ש"ח.

בהתנגשות בין שתי מכוניות שאירעה אור לאתמול בכביש חיפה־תל אביב נהרגה אשה בת 35 ושלושה נפצעו. פצועה נלכדה במכונית (למעלה) וחולצה על ידי שוטרים ונהגים (למטה) (צילומים: רחמים ישראלי)

עבירות מסים – מינהליות מיולי

קנסות עם אפשרות למשפט; ועדת הכספים נוטה לסייע לבתי המשפט כדי להתגבר על הפיגור בטיפול בתיקים

מאת טובה צימוקי, כתבת "דבר" בירושלים

שר המשפטים, אברהם שריר, חתם על תקנות הקובעות עבירות מסים כעבירות מינהליות. התקנות יופעלו בתחילת יולי. הן מתייחסות לעבירות מס שונות: מס הכנסה, מס שבח מקרקעין, מס רכוש וקרן פיצויים, מע"מ ומכס.

על עבירות שנקבעו כעבירות מינהליות לא יוגש בדרך כלל כתב אישום נגד העבריינים, אלא יוטל קנס שהעבריין יהיה חייב לשלמו תוך 30 יום. תהיה שמורה לו האפשרות להישפט בבית המשפט על העבירה שעליה נקנס.

שריר הביע תקווה כי הפעלת שיטת העבירות המינהליות לגבי עבירות המסים תביא להקלה של העומס בבתי המשפט. הוא יפעל להרחבת העיקרון של "עבירות משפט" כלומר תשלום קנס במקום שפיטה גם על מגזרים נוספים של המשפט: עבירות על חוקי עזר עירוניים, תכנון ובניה.

השר שריר פנה ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, בקשר לפיגור המצטבר בטיפול בתיקים במחוזות השונים של פרקליטות המדינה. לדבריו מגיע הפיגור ל־3000 תיקים. ביחידה הפיסקלית בחיפה בלבד מונחים יותר מ־6000 תיקים להדפסת כתבי אישום ולהגשתם לבתי המשפט.

שריר קובל בפנייתו כי בחמש השנים האחרונות קוצץ תקן האדם במשרד המשפטים במידה משמעותית, ולדעתו בכך נפגעה יכולת התפקוד של פרקליטות המדינה ומחוזותיה.

ממכתבו של שריר מתברר, כי ועדת הכספים נוטה לסייע לבתי המשפט בתוספת תקציב של 8.6 מיליון ש"ח.

עבירות־מחשב מרתיעות חוקרים

מאת נתן רועי

ניצב משנה נחמן פייט, איש אגף החקירות במטה הארצי ומי ששימש כסגן ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה בתקופתו של תת־ניצב בנימין זיגל, סבור כי יש במשטרה רתיעה, כמעט פחד, לטפל בעבירות פליליות אם יש רמז לכך שהמחשב מעורב בהן.

במאמר פרי עטו של פייט, רואה חשבון במקצועו, המתפרסם בירחון המשטרה, – אומר פייט: "השימוש במחשבים התרחב מאד ויתרחב עוד יותר בעתיד בכל תחום של החברה המודרנית. לכן הבעיה היא של הסתגלות לטכניקה חדישה ולסביבה חדשה שטכניקה זו מייצרת. בגלל חוסר הבנה בסיסי נרתעו חוקרי משטרה מטיפול בעבירות הונאה. יש רתיעה גדולה עוד יותר, כמעט פחד, מטיפול בעבירות אם יש רמז לכך שהמחשב מעורב בהן."

פייט טוען, בניגוד לטענות של מומחי אבטחת מחשבים, כי גילוי עבירות מחשבים יתגלה כתוצאה מביקורת שגרתית עקב "תאונה" או לאחר זמן ממושך ואפילו שנים מספר. מומחי מחשבים סבורים לעומת זאת, כי עבירות מחשב ניתן למנוע על ידי שורה של חוקי הפעלת מחשב ובדיקה יומיומית של מערכותיו בתוך חדר המחשבים ומחוצה לו, בכבלים המחברים את המחשבים המרכזיים למסופים, למשל.

הגמלאים יחריפו מאבקם לתשלום פיצוי־שחיקה

הסתדרות הגמלאים מתכוונת להחריף אחרי פסח את מאבקה למתן פיצוי לגמלאים התקציביים על שחיקת גמלותיהם בשיעור של 26.7 אחוז – מסרו אתמול יו"ר הסתדרות הגמלאים, אוריאל אברהמוביץ', וראשי ארגוני הגמלאים התקציביים לאה גיתן ורב מתת.

הם שיבחו את הסתדרות עובדי המדינה על התייצבותה לימינם במאבק והדגישו כי לא ישקטו עד שר האוצר ינהג על פי המלצתה של ועדת הכספים של הכנסת.

חולים כבני ערובה

מזכירות הסתדרות הגמלאים פנתה אתמול אל שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו בדרישה כי תפעל מיד להבטחת אספקה סדירה של תרופות למאושפזים בבתי החולים הגריאטריים ולמצוא הסדר קבוע שימנע פגיעות חוזרות ונשנות בתפקודם של בתי חולים אלה מחמת היעדר תקציבים.

צבי אטלס יו"ר אגף הרווחה בהסתדרות הגמלאים, ציין שאי־אפשר להשלים עם "הכוונה שחולים אומללים משמשים כבני ערובה במו"מ על תקציבים".

בי"ס יהודי למצטיינים במדעים ובאמנויות יוקם ליד ירושלים

(עש"ת). – עמותה חדשה עוסקת בימים אלה בהקמת בית ספר מיוחד לילדים מצטיינים במדעים ובאמנויות – מוסר אליעד שמואלי, מיוזמי הרעיון, בכתבה המתפרסמת בירחון נעמ"ת החדש.

ייעודו של בית הספר, שייפתח בשנת הלימודים תשמ"ט, בשילוב של לימודי המדע והאמנות כמסגרת מחייבת. חיוב התלמידים בפעילות קהילתית על מנת להכשירם כמנהיגים והוגים.

בקריטריונים המיוחדים, על פיהם ייבחרו התלמידים המתאימים. צוות מוקד מטעם מכון סאלד סכך בישיבת העמותה בלי מדידה מיוחדים לאיתור המצטיינים, לא דווקא על פי רמת משכל, אלא לפי תכונות [illegible] הראשון כ־280 תלמידים בעלי כישורים יחודיים מכיתות י"א־י"ב שיהוו כאחוז אחד מכלל התלמידים המצטיינים בארץ.

[illegible] בשיתוף עם קרן [illegible] המגבית.

ציירי צפת קובלים על עסקים חלשים

מאת שמעון ויים, סופר "דבר" בגליל

עוד בטרם עצרה המשטרה חשודים בפרשיות זיופי הציורים הגדולים שנחשפו באחרונה, כבר חשים ציירי צפת את הירידה בעסקיהם. לדבריהם, על אף שאינם מעורבים בפרשיות, כנראה ראשים כתם חלק מהנושא ובימים האחרונים ניכרה פעילות עסקית מעטה.

אריה צרפתי, יו"ר ארגון הציירים והאמנים בקריית האמנים בצפת, אמר אתמול כי פרסומי הימים האחרונים בדבר זיוף יצירות אמנות בהיקף גדול, יצרו שם רע למקצוע ולעוסקים בו, אף כי מרבית הציירים ובעלי הגלריות נקיים מכל רבב. לדבריו, ככל שמדובר בקריית האמנים בצפת, כל יצירה של אמן עוברת בדיקה יסודית וכך גם כל יצירה שנרכשת. "מקלקלים את שמנו על לא עוול בכפנו", אמר צרפתי וציין כי בכל הגלריות בקריית האמנים נרשמה ירידה משמעותית בהכנסות ובמכירות.

אתמול פנה צרפתי, בשם כל עמיתיו, לציבור הרחב להעניק אשראי לאמן מלאים באמנים בצפת ולא לקשרם לפרשיות שנחשפו באחרונה. כדי לאושש מעט את השוק, מתכוונים אמני צפת לפתוח בקרוב תערוכה גדולה של יצירות משל בכירי הציירים הגרים ומבקרים בצפת.

תנים הדרימו עד חוף ים המלח

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

תופעה חדשה התגלתה בימים אלה בחוף ים המלח. מספר תנים נצפו ליד עין גדי באיזור הדרומי של שפך זוהר על ידי פקחי רשות שמורות הטבע, דן לוי ועופר קובי.

זו הפעם הראשונה שמתגלים תנים באיזור כה דרומי. האיזור הדרומי ביותר שבו נצפו עד כה היה בעין פשחה וגם שם הוכחדה אוכלוסיית התנים לפני שנים אחדות.

בשלוש השנים האחרונות צופים חוקרי רשות שמורות הטבע התאוששות כללית של אוכלוסיית התנים ובמספר מקומות אף יש צורך לדללם.

פרדסנים הפגינו בדרישה לבטל את המונופול של מועצת ההדרים

מאת דויד מרקוביץ

כמה עשרות פרדסנים, החברים בעמותת פרי ההדר, השתתפו אתמול בהפגנה מול משרד החקלאות בקריה בתל־אביב ותבעו משר החקלאות אריק נחמקין לפזר המועצה לשיווק פרי הדר ואת המונופול שלה בשיווק. הם טענו, כי על השר לעמוד בדיבורו ולעשות זאת אם המועצה לא תצליח להבריא את הענף. השר ירד אל המפגינים והסביר להם מדוע הוא נגד הפירוק.

לדבריו, נעשו צעדים משמעותיים להבראת הענף אם כי צעדים אלה עדיין אינם מספיקים. הוא מוכן לקבל כל הצעה לשיפור שתבוא מכל הפרדסנים, לא מחלק מהם. לדעתו, המטרות שהציבה בפניה העמותה יהרסו את הענף ויעבירו חלק גדול ממנו לידים מעטות, ורוב הפרדסנים יתמוטטו.

השר דן בימים אלה עם אנשי מקצוע מכל הסקטורים על האפשרות להגדיל את רווחיות ענף ההדרים לחקלאים בלי לפגוע בענף כולו.

מארגון מגדלי הדרים נמסר אתמול, כי הארגון רואה בדאגה את ירידת רווחיות ענף ההדרים העיקריים. אולם לדעת הארגון פירוק המערכת ופיצול השיווק יביאו לחיסול הענף כולו. הארגון תובע התייעלות המערכת לשם קבלת תמורה גבוהה יותר מחד גיסא והקטנת העלויות מאידך גיסא, אולם כל זאת במסגרת מערכת שיווק מרוכזת.

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

מענק מחקר

ע"ש ד"ר ז'ק זקלר ז"ל

מענק בסכום 2000 $ למטרת קידום מחקר בתחום בריאות הציבור או בריאות קהילתית יוענק לבוגרי תואר ראשון לפחות.

★ לחברי הסתדרות העובדים.

★ אחרי שירות צבאי או לאומי (תנאי זה לא חל על בני מיעוטים).

על המועמדים להגיש תיאור קצר על עבודת המחקר בצירוף המלצות ראש חוג, עמיתים או מומחים בשטח הנ"ל עד לתאריך 15/7/87 לנעמת, קרן ע"ש ד"ר זקלר, ארלוזורוב 93, תל־אביב – 62098.

תנועת העבודה הציונית העולמית

משתתפת בצערו של החבר

עמירם סיון

במות אמו

פרידה ז"ל

יחיאל לקט

יו"ר התנועה

למשפחת לב ארי

אתכם באבלכם על מות

חברנו הנאמן

ניסים לב ארי ז"ל

בית הסנה

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-3	10	בהיר
אמסטרדם	6	12	גשום
בואנוס איירס	19	24	גשום
הלסינקי	-2	2	שלג
הונג קונג	21	25	בהיר
וינה	9	17	בהיר
ז'נווה	3	15	בהיר
טוקיו	12	25	בהיר
טורונטו	5	15	בהיר
יוהנסבורג	14	28	בהיר
לונדון	8	13	מעונן
ליסבון	15	19	גשום
מדריד	8	16	גשום
מונטריאול	6	10	מעונן
ניו יורק	6	14	מעונן
סאן פאולו	לא נמסר		
פריס	7	18	מעונן
פרנקפורט	8	22	בהיר
ציריך	9	16	גשום
ריו דה ז'נרו	לא נמסר		
שטוקהולם	1	7	בהיר
שיקאגו	2	17	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' [illegible]
ירושלים: רח' יפו 30, טל' 231373
חיפה: דרך הים 2, טל' 384655
באר שבע: רח' האבות, טל' 35282

swissair

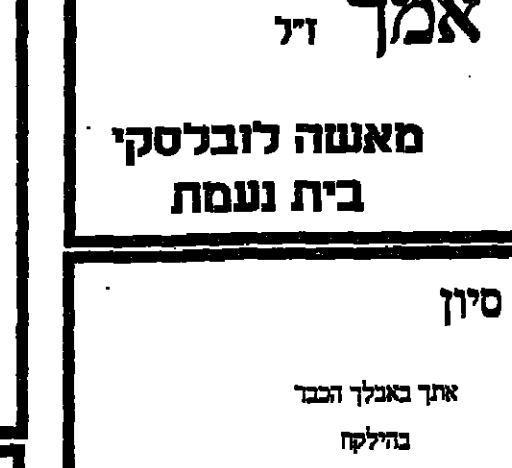

לעמירם סיון ולמשפחתו

השתתפותנו באבלכם במות

האם ז"ל

המשביר המרכזי בע"מ

אנו מודיעים בצער

על מותה של חברתנו

יונה דיין ז"ל

הובאה למנוחות ביום ד' 8.4.87

המשפחה

ובית כפר סאלד

לחברתנו חנה חיימוב

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ

ההנהלה והעובדים

לעמירם סיון

ולבני המשפחה

אתכם באבלכם במות

האם ז"ל

בית יכין

לעמירם סיון

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

מאשה לובלסקי

בית נעמת

לעמירם סיון

אתך באבלך הכבד

בהילקח

אמך ז"ל

קו־אופ רשת הרבוע הכחול

חוזרים לעתונות טובה

דבר

קרא מחר

דבר השבוע

שמיר מנסה לבלום את פרס

בדרך להזדמנות השניה

יום עם שר החוץ

ישראל לנדרס

יחסי ישראל – ברית המועצות

אמיר אורן

מסע הנשיא, מסע פרס

זאב סטרומינסקי, גדעון קוץ

נשים סופרות

(רשימה ראשונה בסידרה)

כרמית גיא

סותבי. מה נמכר, מי קנה

עליזה ולך

גרינבוים

דני רובינשטיין

אשה אמריקאית

יגאל תומרקין

צבי אילן, אריה ארד, יאיר גרבוז, עופר עמירב, דפנה עבר־הדני, עירית נחמני, אריה שור

להשיג בכל הקיוסקים בארץ

דבר היום

החסיון והחוסן

התחושה כי בהמולת הישמרותם של רבים מכללי המשחק הבסיסיים בדמוקרטיה הישראלית בולטות בתרומתן החיובית שתי מערכות – המשפטית והתקשורתית – קיבלה שלשום חיזוק חשוב, בפסק דינו התקדימי של נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר. בתריגים השומרים את בכורת ההליכים המשפטיים („לעשיית משפט צדק בנושא מבחתי") אישר ביהמ"ש את זכותם של עיתונאים לשמור על חסיון מקורות המידע שלהם.

במדינה הנעדרת חוקה ומסורת של הכרת הרשויות בתפקידה הציבורי של העיתונות זהו הישג המעמיד את ישראל בשורה – ואף בחזית – אחת עם המתוקנות שבדמוקרטיות. יש כאן הכרה בעיתונאי כחלק מחוסנה של החברה שאותה הוא מבקש לשרת באמצעות חשיפת מידע. החוסן מחייב עיתונות, העיתונות זקוקה למקורות, והמקורות עלולים להפוך לנחלי אכזב אם יירתעו מפני חשש חשיפתם. החסיון שמעניק מעתה ביהמ"ש למקורות הוא רכיב מרכזי במערכת החיסונית של החברה מפני תחלואים המעדיפים לקנן בה במסתרים.

פסיקת שמגר היא זריקת עידוד מבריאה לעיתונות בעת שאנשי ציבור לרוב אימצו לעצמם תחביב זול של הצלפה בתקשורת. על כך כבר הגיב יו"ר מועצת העיתונות, עו"ד יהושע רוטנשטרייך, בציינו כי האחראים לליקויים מנסים להתנער מהם באמצעות השלכתם על העיתונות המדווחת עליהם. התנפלות על העיתונאים – בה בעת שכמה וכמה מן המתנפלים מתרפסים בחשאי לפני אותה עיתונות עצמה, בעיקר מתוך האלקטרוני – משקפת הן תסכול מכשלון הפוליטיקאים לכפות מרות על העורכים, הכתבים והשדרים, והן השערה כי התנפלות מקובלת על ההמון.

העיתונות הישראלית תשגה אם תראה בפסיקת שמגר הצדקה למעבר ממיגננה לשאננות. אמינות העיתונות חשובה לא פחות ממעמדה בהליכים משפטיים. כדי להגבירה נדרשת העיתונות להקפדה עצמית על איכות ומשמעת. אין די בכך שבית המשפט פוטר את העיתונאי מהצורך לומר את האמת במלואה ובלבדה בהעידו על מקורותיו. על העיתונות להיגמל מנסיונות לקלוע לזולים שבמגוון הטעמים של צרכניה ולדווח לקוראים, למאזינים ולצופים אמת כמיטב הבנתה, גם כשאינה צבעונית וצעקנית.

בשולי דברים / מאיר בראלי

ב"ג והוועידה הבין־לאומית

האמונה שהרוסים יסתפקו בתפקיד טקסי בלבד בוועידה הבין־לאומית מדהימה בתמימותה. הדבר הודגם, בעיני, באחרונה בציטטה מעניינת מדברי דוד בן־גוריון, שמביא אורי אבינרי במסתו המבריקה בכתב־העת „גשר" האחרון (שעורכו הוא שלמה שפיר). דוד בן־גוריון אמר לאיש לח"י, שהיה מפעיליה של רפ"י, על הנסיונות של שטרן ואנשיו להתקשר עם גרמניה הנאצית: „איזו תמימות נוראה. חשבתם שתשתמשו בגרמנים ולא הם ישתמשו בכם?" אמנם יש הבדל בין המצבים. ההבדל העיקרי אינו בכך שהנאצים היו אויב הרבה יותר נורא של עמנו (גם לפני ההשמדה) מאשר הקרמל (ביחוד אחרי עידן סטאלין), מכיוון שגם אלה וגם אלה נושאים ונותנים קשוחים, אלא בכך שכוחה של ישראל בימינו אינו דומה כלל לחולשתו של לח"י בזמנו. בכל זאת מתבקשת מידה גדולה של תמימות או של בטחון עצמי מופרז, כדי להאמין שנצא בלא פגע מהתעסקות זו עם הדב הרוסי.

מעוללות פרשת פולארד

ראשית, בכל לבי אני מקווה שהידיעה היא שקר גמור וישראל לא העבירה לדרום־אפריקה כל מידע שקיבלה מפולארד על סודותיהם של האמריקאים, ובוודאי לא על ריגול אמריקאי בדרום־אפריקה. אמנם שאלת יחסינו עם דרום־אפריקה היא מורכבת ואינה מתמצית אך ורק ביחסנו השלילי לאפליה גזעית שם, אך לא יכול להיות ספק לגבי עדיפות יחסינו עם ארה"ב מכל בחינה – מדינית, מוסרית או תרבותית.

שנית, לא יכול להיות ספק בדבר חובתו המוחלטת של פרקליט לתת עצה מקצועית ונבונה ללקוחותיו. לדוד ליבאי לא היתה ברירה והיה עליו להודות לשלושת הלקוחות שלו מה שהודה. אינני בטוח שהדבר פוטר את חובתו כחבר כנסת, אולם אין לי ספק שהדבר העלה שוב את הבעייתיות של עבודה פרטית של חבר כנסת עצמאי. אלמלא נפתרה הבעיה בדרך כלשהי, אולי היתה סקירסוף מכה „מכת חסד" את החוק הפסול, המתיר הכנסה מעבודה נוספת לעצמאי ואוסר זאת רק על שכירים.

מ„פלקאט" ל„רלוואנטי"

חוסר האובייקטיביות שבהדבקת תווית מעורר לא אחת שאלות, ובצדק. ידועה האמירה שתעמולה עושים לדעותיך ואילו לדעותי עושים הסברה. באחרונה אנו עדים לתופעה חמורה של פוליטיזציה מגושמת למדי בתיאטרון הישראלי. פוליטיזציה מעין זו היתה קרויה פעם בזלזול פלקאט, תיאטרון־פלקאט וספרות־פלקאט, שהם כמובן היפוכה של אמנות. היום קוראים לזאת „תיאטרון רלוואנטי". מצאו מלה.

איך היו הללו קוראים לתיאטרון הנצמד לדעות הפוכות משלהם, שהיה מציג, למשל, את מעוללי האכזריות של הטרור הערבי?

חובת המדינה לאזרחיה

חסרה אצלנו הבנה יסודית לחובת המדינה לאזרחיה ואין אפילו טיעון סוציאליסטי בעניין זה, שלא לדבר על עשיה. מתן חינוך חינם בכל הדרגים, מראשית גן הילדים ועד גמר האוניברסיטה, הוא חובה המוטלת על מדינה מתקדמת. דאגה לבריאותו של כל חולה וחולה היא חובתה של מדינה מתוקנת. אלה הן חובותיה לא פחות מקיום משטרה ובתי־משפט. לא יתואר שיגבו אגרה מאדם, עשיר ככל שיהיה, בשעה שהוא מזעיק משטרה בשל פריצה לביתו או כשהוא מתלונן שאנסו את בתו. חייב להיות דין אחד למשטרה ולחינוך.

אולי מסוכן לומר זאת, כי אני „נותן להם רעיונות": את החינוך והבריאות לא ישוו למשטרה אלא להיפך. אכן, בבתי־המשפט כבר פגעו פגע קשה. בשל קשיי תקציב יש שם סחבת בלתי־נסבלת. לתובע את הבזק לדין אין כלל מושג מתי יזכה לקבל פסק־דין. בכל זאת אני מקווה שדעת הקהל תצליח לאלץ את שלטונותיה לפתור את בעיית הסחבת בבתי־המשפט וגם את בעיות החינוך והבריאות – ולפתור אותם כמתוקנות שבמדינות. נחוץ להפעיל דעת־קהל.

פינלנד

כשדווח, זה לא כבר, על תוצאות הבחירות בפינלנד לא שכח הפרשן להוסיף שאין להקים שם ממשלה שלא תהיה על דעת הקרמל. פינלנד משלמת עד היום הזה את מחיר הצטרפותה לגרמניה במלחמת־העולם השניה, בזמן שכל שותפיה של גרמניה מזמן פרקו מעצמם אחריות ועונש על מעשיהם. גרמניה עצמה נשארה אמנם מחולקת, אולם גרמניה המערבית חפשית לגמרי.

פינלנד היתה היחידה שאפשר היה להבין את הכרעתה, אחרי ההתנפלות הגסה של סטאלין עליה בראשית מלחמת העולם. מוצדק בהחלט לומר שסטאלין השליך את הפינים לידי היטלר.

מכל מקום, בעיניה של פינלנד ב־1987 חייבת היתה להעיק על מצפונו של העולם, אילו היה לעולם מצפון.

„חירות" – פירצה בחזית

מאת טדי פרויס

על מפלגת העבודה להעניק הקלות מסוימות למצטרפים לשורותיה מקרב המנהיגות הצעירה בעיירות הפיתוח – בדומה לפריווילגיות המוקנות לעולים להקלת קליטתם

ועידת „חירות" הסתיימה עם טונות של טיח ועם הרבה הסדרים, מרובים אולי יותר משכירסמו ביסודות הבניין לפני הוועידה. התבטאויות בנוסח „יצאנו יותר מאוחדים משנכנסנו" היו מעטות והסיכומים מפי מנהיגי התנועה ברוח של „הראינו להם (לו)" ו„עוד נראה להם" היו מפורשים יותר מודגשים שהושמו באחדות וב„כולנו יחד".

אף כי הפעם לא נשמעו התבטאויות גזעניות, המתח העדתי ריחף באויר. זה סימן רע לתנועה שהתגאתה בפתיחותה לעדות שונות ובחוסר האפליה הרווח בשורותיה ושמנהיגה התפאר בחזיתות־דעת מתגששת „אני המרוקני מספר אחד במדינה" (בגין). מאז גילה „המרוקני מספר אחד" מרצונו לסנט־הלנה דיפה־נוף, נפרם מעט פרגוד המשי שהסוה את הבוז לבני עדות המזרח. אף שדוד לוי נזהר שלא לקרוא לתופעה בשם המפורש, הוא התיר את צילה המאיים של האפליה ברקע הצהרותיו. עמיתיו החשדנים עמדו על כך, ויהיה זה נס אם המריבות לא תפרנס התנגשויות קשות יותר משידעה „חירות" עד כה.

מעברו השני של המיתרס מתגלים סימנים הפוכים, שאינם מגיעים, אמנם, למדרי תופעה, אך מרמזים על ראשיתה של מגמה. עיקר החשש המתעורר בקרב העסקנה הצעירה של מפלגת העבודה מפני „הנחתות". הפעם לא של אלופים במילואים, טכנוקרטים או „יבוא" אחר (עזר וייצמן), אלא של צעירים מעיירות הפיתוח שהצטרפו או מבקשים להצטרף למפלגה. הצעירים הוותיקים חששו חששות אלה אף באוזני יו"ר המפלגה: עמלנו שנים למען התנועה ועתה באים קאריירסיטים מבחוץ וקופצים לראש התור. לכך מוסיפים השואלים סימני שאלה אם המבקשים להשתלב מביאים לתופה נדוניה או רק את עצמם, אולי גם את החותנת המזוקנת. שאלות מסוג זה הועלו בעת ההנחתה האחרונה – זו של וייצמן.

בעיירות הפיתוח זוכרים את מבצע שיקום השכונות שיזם מנחם בגין. רק עתה מתעוררים שם לזכור כי לשקם ניתן רק מבנה שהוקם זה מכבר. המבנים לא הוקמו בידי „חירות", הם נבנו בידי פנחס ספיר, קופת חולים, „המשביר", „כור" ועוד מוסדות „טמאים", אפילו אם „שוקמו" בידי „חירות". ההתפכחות וההתפקחות ניזונים בין היתר מהניהול. תושבי העיירות מתעוררים בהדרגה לעובדה כי הניהול מתנהל בעיקר על חשבונם, כפי שהוכיחה ההפגנה של תושבי שדרות בעת שדוד לוי הניח את אבן הפינה לביתר, מרחק חמש דקות מירושלים. לוי ואנשיו מתנחמים כי ההפגנה היתה פרי הסתה של ראש מועצת שדרות אמיר פרץ. נניח. אלא שהסתה אנטי־לאומנית (בניגוד ללאומנית) קשה שתישא פירות אם אין העצים נטועים בקרקע הנכונה: „הפנייה" משאבים ממדינת ישראל אל מעבר לקו הירוק. ואם דוד לוי יניח אבני פינה נוספות, אריאל שרון יקים מבני־תעשיה נוספים ומיכאל דקל ירכוש עוד אדמות, תגבר ההתמרמרות כפי שניעורה וגברה ההתמרמרות של בני פורטוגל כשנוכחו כי הם נושאים על גבם את נטל שגיונה של ממשלתם להחזיק בשטחים שמעבר לים.

ההתפכחות־התפקחות באה לידי ביטוי באוריינטציה של כמה מראשי עיירות פיתוח, כמו בהצטרפותם למפלגת העבודה של אלי דיין מאשקלון, של שלמה בוחבוט ממעלות (נדוניה שהביא עמו וייצמן) והדרישה בדבר הצטרפותו של שלמה הללי מדימונה. היותם נביאים בעיירותיהם מורה כי יש להם אחיזה בציבור המצביעים, הצלחה שרוב העסקנים במפלגת העבודה עדיין אינם יכולים להתברך בה. מובן שהצלחה בתחום המוניציפאלי אינה ערובה למשיכת קולות במימד הלאומי (הכנסת). שלמה להט אינו המודד לכוחו של הליכוד בתל־אביב והקולות שצבר טדי קולק אינם מורים על עוצמת המערך בירושלים. גם בכמה עיירות פיתוח נבחר מועמד המערך לרשות המקומית אך בבחירות לכנסת כשלה המפלגה. לכן אין זה מובטח כי אלי דיין ושלמה בוחבוט יגרפו עמם את אשקלון ומעלות. אבל הסיכוי קיים.

מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם סבור כי מסתמן מפנה בעיירות הפיתוח. להערכתו תושבים שאינם גרעין נוקשה של „חירות" עשויים ללכת בעקבות ראשי הרשויות, וזה מלבד האהדה ששמעון פרס רכש ביציעים של „חירות". על כך ניתן להוסיף את הפופולריות שצבר ישראל קיסר, אמן תקשורת ההמונים והמקובל כמגן על האינטרסים של מעוטי ההכנסה. על השאלה איך יתקבלו מנהיגים מעיירות הפיתוח על ידי המפלגה, משיב המזכ"ל, כי לא הכל במפלגה ולא כל הפעילים בעיירות השדה מאושרים מהמפנה המסתמן מבואם של דיין ודומיו. מוסדות המפלגה בתור שכאלה מברכים, כמובן, על המפנה, אך כוחה של ההנהגה מוגבל: אין עוד ועדות מסדרות, ועדות מינויים ומרכיבי נבחרת לאומית. ייעשה הכל למען פתיחת מסלולי המירוץ בפניהם, אך מפלגת העבודה היא תאגיד דמוקראטי ולחולשין החדשים כמו הוותיקים יצטרכו לסמוך קודם כל על כישוריהם ויכולתם. מי שכבר הוכיח סגולותיו בזירה המוניציפלית, אין סיבה שלא יצליח גם במאבק על מקומו בתוככי מפלגת העבודה.

קשה, שלא להסכים עם דבריו של עוזי ברעם, אך נראה כי על מוסדות המפלגה להעניק הקלות מסוימות לחדשים, בדומה לפריווילגיות המוקנות לעולים כדי להקל על קליטתם. ירידה של עולים היא מחסום בפני גל עליה המוני וכך גם הצטרפות למפלגה. אם ייכשלו המצטרפים, לא יהסס מילוא־קאופמן לנהל מסע תעמולה ברוח לשאגותיו של בגין ב־1951, אחר קבלת המלווה הראשון מארה"ב: „אתה כבר קיבלת 100 דולר?"

והטילים עודם מוצבים

מאת שלמה שפיר

ג'ורג' שולץ שיבוא בקרוב למוסקווה ספק אם ישיג שם מה שלא השיגה מרגרט תאצ'ר: הסכם, ולפחות הסכמה בין הגושים להגבלת מירוץ החימוש

מסעה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר למוסקווה, שם ביקשה להדגים את ה„כימיה" שבינה לבין המנהיג הסובייטי הדינאמי מיכאיל גורבאצ'וב, כבר סייע להגברת הפופולאריות של המפלגה השמרנית במשאלי דעת־הקהל בבריטניה. על־פי הסקרים האחרונים שוב מובטח למפלגה זו רוב של כמאה צירים בבית־הנבחרים. עם זאת, הסכם או לפחות הסכמה עקרונית בעניין הגבלת מירוץ החימוש בין המערב לבין המזרח לא הביאה גברת הברזל ממוסקווה. אמנם יש, כמובן, להבדיל בין מעמדה של בריטניה, שמזמן איננה מעצמה עולמית, לבין זה של ארה"ב, אך רבים הספקות גם לגבי סיכוייו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ להשיג הסכמה כזאת.

שולץ יגיע בימים אלה לבירת ברה"מ לשיחות עם עמיתו אדוארד שווארדנדזה. באותו נושא ידון עם הסובייטים גם יו"ר בית־הנבחרים האמריקאי, ג'ים רייט הדמוקראט, כשיבקר בקרמל ימים ספורים אחר־כך. ב־23 בחודש יתחדשו שיחות פירוק־הנשק בז'נבה, ובתוך חודשיים־שלושה יתברר, אם אומנם נותר סיכוי להסכם בין־מעצמתי חדש בפיסגת רייגן־גורבאצ'וב בשאלת הגבלת הטילים. ב־1988, שהיא שנת בחירות בארה"ב, ספק אם הדבר יהיה אפשרי. כלומר, שוב יידחה העניין עד שייכנס לתפקידו הממשל האמריקאי החדש, ב־1989.

כאשר ויתר גורבאצ'וב, לפני חודשיים, על התנאי שלו, שההסכם בעניין הטילים הבאליסטיים לטווח בינוני (5000־1000 ק"מ) המוצבים באירופה יהיה כרוך בוויתור על תכנית „מלחמת הכוכבים" של הנשיא רייגן, השתררה אופטימיות במערב. ההרגשה היתה שאפשר יהיה להגיע להבנה עם המנהיג הסובייטי הנוכחי. אולם עד מהרה צצו מחדש הספקות וההשגות. קודם־כל עוררו אסטראטגים ופוליטיקאים מערביים את בעיית העליונות הסובייטית בתחום הטילים לטווח קצר, מ־5000 ל־1000 ק"מ, ועוד יותר מתחת ל־500 ק"מ. במישור זה מעניקים טילי „סקאד" לסובייטים יתרון רב.

במערב אין מתעלמים מקשר־הגומלין בין האטת מירוץ החימוש לבין קידום הרפורמות הכלכליות שגורבאצ'וב מעוניין בהן. אך יש הסבורים כי לא רק משום כך העלה המנהיג הסובייטי הצעות חדשות בנדון. הוא מקווה – גורסים אותם גורמים – שהצעותיו, אם יתקבלו, יחלישו את נאט"ו וירופפו את הקשר בין מדינות מערב־אירופה לבין בעלת־בריתן הגדולה מעבר לאוקיאנוס.

נוכח ההסתייגויות שהועלו בחוגי נאט"ו ובבירות המערב מהצעת גורבאצ'וב בדבר ויתור דו־צדדי על הטילים לטווח בינוני, יש עתה רמזים שהסובייטים עשויים להעלות, בפגישה הקרובה עם שולץ במוסקווה או בעת פתיחת הסיבוב הבא בז'נבה, הצעות מרחיקות־לכת עוד יותר. אפשרות אחת היא שיציעו משא־ומתן מקביל בעניין הטילים לטווח בינוני והטילים לטווח הקצר. אפשרות אחרת – שיציעו ויתור דו־צדדי על כל הטילים בטווח של 500־5000 ק"מ, תוך כריכת הטילים לטווח קצר יותר בשיחות על צמצום הכוחות הקונבנציונאליים. אך אין עדיין כל בטחון שהצעות אלו יסופקו את האירופים, ובלי הסכמתם יהססו האמריקאים להגיע לכלל הסכם בין־מעצמתי.

סיסמאות פירוק־הנשק זוכות לפופולאריות בקרב חלק גדול של דעת־הקהל האירופית – וביחוד בקרב המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות, שברוב הארצות הן כיום באופוזיציה לממשלות ימין או ימין־מרכז. אף־על־פי־כן אין הממשלות בלונדון, בפאריס ובבון רוצות להגיע לכך שהגנת אירופה תהיה תלויה בעיקר בנשק קונבנציונאלי, ולו גם בחסות מאיימת של טילים באליסטיים אמריקאיים בין־יבשתיים. האירופים אינם מאמינים כי יוכלו להדביק אי־פעם את ברית וארשה בתחום הכוחות הקונבנציונאליים ואינם רוצים לוותר על אפשרות, תיאורטית לפחות, של „תגובה גמישה", בעזרת כלי־נשק גרעיניים של נאט"ו על אדמת היבשת.

יתר־על־כן, בריטניה וצרפת, שיש להן כוחות גרעיניים משלהן, סבורות, כי במקרה של מימוש ההצעות הסובייטיות לא תוותר מוסקווה גם על הדרישה לפרק את כוחותיהן העצמאיים, שאינם כלולים כיום במשא־ומתן, ולכך אין הן מוכנות כלל ועיקר. זה, אגב, אחד הנושאים המעטים שלגביו יש תמימות־דעים בין הנשיא הסוציאליסטי מיטראן לממשלת שיראק השמרנית בפאריס. נוסף על כך מעוניינות בריטניה וצרפת שכוחות אמריקאיים וטילים אמריקאיים ישארו על אדמת גרמניה. נוכחותם שם מבטיחה את המשך זיקתה של הרפובליקה הפדראלית למערב ולנאט"ו ובולמת כל מגמה רוויזיוניסטית או ניטראליסטית־לאומנית לשינוי חלוקתה של גרמניה.

נצחון הריאל־פוליטיק

מאת שלמה גינוסר

הביקור הנשיאותי הזה אינו „נצחון הקורבנות", אלא מערכה חדשה, צפויה, גם אם נחפזת מעט, ביישוב החשבונות בין יורשי הקורבנות ליורשי הפושעים, מערכה אשר כלל לא ברור מי המנצח בה

אפשר, כמובן, להגדיר את ביקורו הממלכתי של הנשיא הרצוג בגרמניה כנצחון: נצחון העם היהודי על הנאצים. נצחון הקורבנות. נצחון סופי מול פתרון סופי. זו הדרך הקלה ביותר להתייחס לביקור ההיסטורי הזה. כך מגהצים את כל הקמטים – ההיסטוריים, הפילוסופיים והמוסריים – של האקט הייחודי הזה.

ביקורו של הנשיא הרצוג בגרמניה אינו נצחון, בעיקר משום שקורבנות מתים אינם יכולים לנצח. לגבי כל אחד משישת המיליונים שטבחו הגרמנים, המוות הוא הפסד חד־משמעי, סופי וטוטאלי. לגבי העם היהודי – הוא איבד שליש מאוכלוסייתו ובתוכו השאור שבעיסה. הנאציזם מת והעם היהודי חי. סובל ממכות קשה, אבל חי. זהו נצחון ברחוק. נצחון גדול יותר מעצם ההישרדות הזאת היא הקמת מדינת ישראל. בחשבון ההיסטורי של היהודים עם הגרמנים, זהו הנצחון הגדול ביותר. כל מה שבא אחר־כך, הוא בבחינת פריטת הנצחון הזה לפרוטות. גם נסיעת הנשיא לגרמניה.

אין פירושם של דברים אלה שהנשיא היה צריך להתנגד בתוקף לביקור זה. מבחינה רגשית, לכולנו היה נוח יותר אילו הממשלה לא היתה מחליטה פה־אחד על הביקור הזה ואילו ביקור של נשיא ישראלי בגרמניה היה נדחה בדור אחד. אולם בסופו של דבר, הממשלה החליטה החלטה נכונה, אף שהחלטה פה־אחד נראית מגוחכת בלהיטותה. היחסים בין ישראל לגרמניה ימשיכו לנוע בשני מעגלים. בין שני העמים – במעגל הרגשי־מוסרי. בין שתי המדינות – במעגל הארצי־ארצי. ביקורו של הנשיא הרצוג בגרמניה מחבר את שני המעגלים הללו. עד כה, בגלל העוצמה הרגשית המושפעת מהקירבה הכרונולוגית והביוגראפית־לאומית לשואה, לא היה אפשרי אקט דרמטי כל־כך בסמליותו, כמו ביקור של נשיא ישראלי בגרמניה. המחסום הרגשי הזה נפרץ עכשיו בגלל שיקולי המעגל השני: שיקולים ארציים ועניינים של „ריאל פוליטיק". זוהי נקודת החיבור בין שני המעגלים וזאת גם המשמעות העיקרית של הביקור. מיותר לגבב משמעויות מנופחות על צעד ממלכתי שנעשה מטעמים פוליטיים. המשמעויות הנוספות שחלק מאיתנו מעניק לביקור הנשיא בגרמניה („נצחון הקורבנות"), הוא יותר בבחינת נסיון לעשות שלום עם נפשנו הסוערת, היאחזות נואשת במעין אמת פואטית של ההיסטוריה.

הביקור הזה יישפט על־פי תוצאותיו. אולם דומה שבין הגרמנים לבין הישראלים והיהודים, הגרמנים יכולים כבר לסכם את ביקורו של הרצוג בארצם בחיוב.

● גרמנים מסוגו של הנשיא פון־וייצזקר בוודאי מרוצים מן הביקור, מפני שהם רוצים, באמת ובתמים, בפיוס היסטורי, שכל אקט של נורמאליזציה בין שתי המדינות הוא חלק ממנו, ושגם היא לעולם לא תהיה שלמה (וזה דבר שרק הדורות הבאים יוכלו להוות אותו).

● בשביל גרמנים מסוגו של הקאנצלר הלמוט קוהל, בני הדור שצמח ב„גרמניה האחרת", צעדו של הנשיא הרצוג חיוני להקלת תימרוניהם בשדה ה„ריאל פוליטיק". מעתה ייקל עליהם להתייחס לישראל על־פי מערכת אינטרסים משוחררת ממעמסה של כתם היסטורי.

● לגרמנים מסוגו של השר לשיתוף כלכלי האנס קליין, ביקורו של נשיא ישראלי בגרמניה מספק נקודת־אחיזה בוויכוח על מכירת נשק גרמני לאויביה של ישראל (ערב הסעודית, למשל). את הוויכוח הזה, יטענו עכשיו הקליינים למיניהם, כשהם חוסים בצל הפטרונים השטראוסים שלהם, צריך לנהל כשהוא מעוקר לחלוטין מהמיטען הרגשי בין יהודים לגרמנים.

לפני נסיעתו של הנשיא הרצוג לגרמניה היינו, כמדומה, על מדף מוסרי גבוה יותר, משם שיגרנו כנגד הגרמנים את הטיעון שאסור להם למכור נשק למי שמבקש לסיים את מה שהנאצים לא הצליחו לעשות. מעתה, הוויכוח עם גרמניה עובר (לפחות לדידם) לפסים של „ריאל פוליטיק". ישראל תיאלץ להתווכח עם ספקי הנשק הגרמנים לערבים, כפי שהיא מתווכחת עם האנגלים או עם הצרפתים.

ובכן, לא „נצחון הקורבנות", אלא מערכה חדשה ביישוב החשבונות בין יורשי הקורבנות לבין יורשי הפושעים. מערכה צפויה, בלתי־נמנעת, אם־כי אולי נחפזת מעט בעיתויה. מערכה, שכלל לא ברור עדיין מי המנצח בה.

משהו השתבש ב„אל־על"

מאת אריה ארד

זה חודש ויותר נגרמים שיבושים בלוח הטיסות של המוביל הלאומי בגלל מחסור בטייסים, אבל המנכ"ל מסרב לקלוט טייסים חדשים, כל עוד לא יוסכם על הרעת תנאיהם לעומת עמיתיהם הוותיקים

התחושה הכללית היא, שמשהו השתבש ב„אל־על". ועדת החקירה הפועלת שם בימים אלה כדי לבדוק מי אשם בתקלה במנוע המטוס החדיש ביותר בצי החברה, זה שהסיע את הנשיא הרצוג לאירופה, עוד עלולה להתגלות כנושא מסעיר יותר משיבוש לוח־הטיסות, בגלל המחסור המכוון בטייסים. לפני שבועיים, בעמוד זה, כתב „דבר" על מחסור בטייסים וצפה את השיבושים. עכשיו אפילו דובר „אל־על" מוכן להודות במחסור, אף שאז הכחיש זאת כשצף קצף.

זה חודש ויותר נגרמים שיבושים בלוח־הטיסות של „אל־על", בשל מחסור מתמיד בטייסים, בעיקר בקצינים ראשונים. האחרון בשרשרת השיבושים אירע השבוע ולפי שעה אין רואים את סופה של שרשרת זו. ביום ב' בערב לא הצליחה החברה למצוא קצין ראשון לאיוש „בואינג 767", שעמד לצאת ללונדון ללא נוסעים כדי לשוב מלא לפנות בוקר. 240 נוסעים נשארו תקועים בנמל היתרו. מקצתם הועברו לטיסה ישירה של החברה לאילת ומשם הוטסו לנמל בן־גוריון, אולם רובם נאלצו להמתין עד יום ג' בצהריים לבואו של „בואינג 707" מיותר מתא־ץ. בו בזמן לא נמצאו צוותים לאיושה המלא של הטיסה הישירה לניו־יורק אור ליום ג', בשעה 1 בלילה, והמטוס נאלץ לנחות בפאריס כדי לאסוף שם תגבורת טייסים להמשך הטיסה. גם אתמול נחת בפאריס המטוס, שהיה בטיסה ישירה כביכול לניו־יורק ומשם ללוס־אנג'לס, כדי לתגבר את צוות הטייסים.

הטייסים מתריעים זה שנה ויותר על המחסור שהיה צפוי השנה, אולם המנכ"ל הרלב מסרב לקלוט טייסים חדשים, אפילו על בסיס זמני, כל עוד לא יוסכם להרע את תנאי העבודה והשכר של טייסים חדשים לעומת עמיתיהם הוותיקים. עם זאת, משהתבקש להציג את תכניתו לפני שבועות מספר, התברר שלא היתה לו תכנית מוכנה. לעומת זאת רווחה הצעה של הטייסים להפחית זמנית את שכרם בשבעה אחוזים.

דובר „אל־על" טען השבוע, כי נוצר „מחסור זמני" בטייסים, לאחר שעשרה מהם גוייסו למילואים ושישה חלו. אולם המנכ"ל, שנדרש אתמול להסביר לשר־התחבורה חיים קורפו את סיבת שרשרת השיבושים, טען באוזניו, לדברי מקור יודע־דבר, כי „הטייסים גייסו את עצמם". דובר „אל־על" לא ידע להסביר את פשר הדיווח של המנכ"ל שלו לשר קורפו. בכל מקרה, כולנו משרתים במילואים: מי שמכיר הסדר שעל־פיו אדם מגייס עצמו למילואים, שיקום.

השר קורפו לא כל־כך מתעניין בבעיות תיפעולה של „אל־על". זו בעייתם של אנשי החברה, הוא אומר. כשר־התחבורה הוא רואה עצמו ממונה על האינטרס הציבורי, שפירושו להבטיח שכל מי שקנה כרטיס־טיסה ייצא במועד ויגיע ליעדיו כפי שתיכנן. לפיכך הזהיר את המנכ"ל הרלב, כי ישקול „מסירת זכויות־טיס בטיסות מסויימות לחברות־תעופה אחרות", אם „אל־על" לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה לציבור הנוסעים. „לא נמתין להזדרזות", אמר קורפו להרלב. „אם החברה לא תוכל למלא את ייעודה, נדאג שציבור הנוסעים יוכל לטוס ליעדיו בחברות אחרות". בשיחה איתי אמר השר, „אם חסרים להם טייסים, אודיע מהם עשר טיסות ואז לא יהיה עליהם עומס ויוכלו לבצע את לוח־הזמנים".

בעוד שבהנהלת „אל־על" התקבלה אזהרת השר בקורת־רוח, בקרב העובדים היא עוררה תגובות זעם. „ממתי עוסק שר־התחבורה בסדר זכויות־טיס? ארקיע מבצעת טיסות שלנו כל הזמן. מה הוא רוצה? להחזיר את „מעוף"?" העובדים מאשרים, כי אכן קיים מחסור בטייסים, „שאם לא כן, מזמן היו מפעילים אמצעים נגדם".

יש מידה של התממות בטענת ההנהלה, שבקייץ האחרון ביצעו הטייסים בהצלחה 105 טיסות בשבוע ועתה אין הם עומדים ב־85. ההנהלה שוכחת, שבינתיים קורקעו ששה טייסים מטעמי בריאות, האחרון שבהם לפני כמה שבועות בשל שטף דם בעין ועוד במספר זהה פרשו לגימלאות. יתירה מזאת, כל מי שיעיין בתלושי השכר של הטייסים יגלה, כי הם עובדים את מירב השעות הנוספות אפילו בתקופות־שפל. טייס חייב ב־75 שעות־טיסה בחודש. אולם על־פי תקנות הטיס, אסור לו לטוס יותר מ־100 שעות. רוב הטייסים מגיעים ל־95 שעות בחודש. על כך יש להוסיף, שבכל חברה המכבדת את עצמה נועד המירווח שבין 75 שעות ל־100 כדי לגשר על תקלות בלתי צפויות. „אל־על" היא החברה האירופית היחידה שאני מכיר, המביאה בחשבון מלכתחילה את 25 השעות הנוספות הללו. על־פי תלושי השכר, נעדרים הטייסים מבתיהם עד 400 שעות בחודש. אם ב־25 ימי עבודה יש 600 שעות, נעדר טייס ממוצע מביתו שני־שלישים של הזמן הזה. זו תופעה שאין לה אח ורע בשום חברה בין־לאומית מסודרת שאני מכיר. הנסיון להטיל את האחריות למצב זה על הטייסים הוא מעשה נואל, שהרי רק בכספי שמוציאה „אל־על" על השעות הנוספות של הטייסים הוותיקים, יכלה להעסיק 12 טייסים חדשים.

כאשר מציגים נתונים אלה לפני אנשי ההנהלה, הם משיבים שהטייסים הוותיקים רוצים להמשיך במצב הקיים בגלל ההכנסה הגבוהה הכרוכה בשעות העבודה הרבות. הם מצביעים על תלושי־שכר, שבהם השורה התחתונה מסתכמת ב־8,000 וב־10,000 דולר בחודש. אלה כמובן נתוני ברוטו. הנטו, כפי שכל אחד מבין, הוא 3,000־4,000 דולר בלבד, אפילו על־פי טענת ההנהלה. כדי להבין את משמעותו של השכר הזה יש להביא בחשבון שלוש עובדות. ראשית, טייס נתון לפיקוח רפואי מתמיד וכל תופעת טבע קלה, שאדם אחר מתעלם ממנה, עלולה לקרקע אותו. טייס יכול למצוא עצמו מקורקע לחודשים אפילו בשל סיבוך בעקבות שפעת. לחברה אין במקרה כזה כל חובה להעסיקו בעבודה אחרת והוא מוצא עצמו לפתע ללא הכנסה. שנית, לטייסים אין קופת פנסיה ועליהם לדאוג לעצמם לעת זיקנה. שלישית, הם חייבים לפרוש לגימלאות כבר בגיל 60, בעוד שהסדרי הרווחה לגימלאים חלים רק מגיל 65.

אין לי כל כוונה להציע עריכת יום־סרט למען הטייסים. עקרונית, בהחלט יש מקום לרפורמה, והצעת המנכ"ל לשלב הרעה בתנאי השכר עם חבילה סוציאלית מסויימת איננה בלתי סבירה. השאלה היא כיצד עושים זאת: בהידברות, או בנסיון לכופף את היד לאחר. מה גם שהרעה בתנאי השכר אינה לגמרי מובנת מאליה. מאז המשבר הגדול לפני חמש שנים הרחיבה „אל־על" את פעילותה תוך צימצום כוח האדם בשליש. השנה הצליחה להגיע לרווח בפועל. האם מאמץ כזה מצד עובדים באמת חייב לגרור הרעה בתנאי השכר?

הישגי החברה בחמש השנים האחרונות הם בהחלט לזכותו של המנכ"ל. אולם נדמה, שמה שמתרחש עכשיו מאמת את מה שמבקריו של הרלב טוענים כבר זמן רב: הוא עובד על הטווח הקצר והבינוני, אך אינו חושב על הטווח הארוך. ומקומם נסיונם של מקורבי המנכ"ל להטיל את האשם על הסמנכ"ל הקשיש למיבצעים, הקברניט יחזקאל סומך – שפרש בימים אלה לגימלאות. נדמה שזה הזמן לשקול, שמא מיצה עצמו הרלב בתפקידו.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

לא נביא

הסופר הדרום־אפריקני ג'ון קוטזי, חתן פרס ירושלים ל„חירות האדם בחברה" לשנה זו, סבור כי לא יהיה זה מתוכם מצד מדינות המערב לנתק את יחסיהן עם דרום אפריקה כיוון שהן עלולות לאבד את השפעתן. במסיבת עתונאים שקיים קוטזי ביום ד' בירושלים הוא אמר כי לדעתו ממשלת דרום אפריקה תתחשב בהחלטת ישראל להקפיא את קשריה עמה. עוד אמר, כי אנשים רבים הפכו את מלאכת הנבואה לאשר יתרחש בדרום אפריקה – למקצוע, ולכן עדיף לדעתו לא לנבא את עתיד המדינה. לדבריו, יש למדיניות האפרטהייד השפעה מדכאת על הנוער בארצו. בתמונה נראה קוטזי (במרכז) עם פרופ' אביגדור ויהודה עמיחי.

צילום: יצחק הררי

ברכת החלמה

בישיבתה של מועצת הנאמנות החדשה של התיאטרון הקאמרי שלח עודד פלד, המנכ"ל, ברכות החלמה לשחקן יוסי ידין. ידין, המככב בהצגה „אהבה מאוחרת", עבר ניתוח שבגינו המחזה איננו מוצג עתה. ההצגות יתחדשו בעוד שבועות מספר.

הנהלת התיאטרון ממש התעצלה על שכל המחזות שלה כרגע הם להיטים, והמנהל האמנותי, אילן רונן אמר כי בבחירת המחזות לא פולו לקשה ואפילו ראו בהם הימור. „קידוש", שכבר עבר 200 הצגות, ייצג את הקאמרי בפסטיבל אדינבורו יחד עם „מיכאל קולהאס", שהצלחתו המסחררת בארץ היתה בגדר הפתעה גמורה. „רכוש נטוש" של שולמית לפיד מבטיח אף הוא להיות להיט, שלא לדבר על „המלך ואני", שמכר כבר את כל ההצגות (30) המתוכננות לאולם בן דול בשכונת התקווה.

גיבור בהודו

השר שרון נהנה מפופולריות רבה בהודו ומתוך שם כגיבור, לפי הסיפור הבא: לפני כמה ימים ביקר השר בבית איגוד לשכות המסחר בת"א. בפתח ספריית האיגוד נתקל בשני סוחרים הודים. אחד קימט גבות ואמר: „אתה מוכר לי..." הוא נזכר בתמונתו של שרון המתפרסמת לעתים בעיתונות שם ומיהר להוסיף: „אדוני הגנרל, אתה גיבור בהודו". שרון התלהב והחל לגלגל שיחה עם שני הסוחרים ההודים. מסתבר שהם הגיעו ארצה יום קודם לכן ופנו ללשכת המסחר, וכוונתם לבסס קשרי מסחר עם ישראל. הם מבקשים למכור עצים לישראל ולרכוש תבלינים.

דני נוב

להיט ברוסיה

הספר העברי הנפוץ והמבוקש ביותר בין היהודים בברית־המועצות הוא „ההגנה על כבוד האדם" – מחקרו של המשנה ליועץ המשפטי של הממשלה, פרופ' נחום רקובר, שיצא לאור מטעם משרד המשפטים ושעבורו קיבל המחבר את „פרס צלטנר" היוקרתי. משפטן ידוע מארה"ב חזר בימים אלה ממוסקווה וסיפר כי קבוצת יהודים ברוסיה הלומדים את התרבות היהודית מצאה לה דרך מקורית לביטוי שאיפתה במימוש זכויות האדם לפי המשפט העברי, כלימוד הספר „ההגנה על כבוד האדם". המשפטן, המבקר בישראל, נתבקש על ידי אותם חוגים לפנות אל פרופ' רקובר בבקשה לשלוח להם מחקרים נוספים בנושאים דומים. פרופ' רקובר הבטיח כי יעשה כמיטב יכולתו להמציא להם ספרים וכי הוא מקווה כי לאור הרוח האביבית המנשבת בקרמלין, מסתמן חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ברה"מ והדבר יתאפשר בצינורות רשמיים.

נח זבולוני

גלות ומלכות

שבוע ימים שהה בישראל „הזוג המלכותי" צ'ארלס ודיאנה, או בעצם – כפיליהם המודרניים, שהתמנו מלונדון ע"י פרסום אריאלי כדי לככב במסע פרסום לבגדי פולגת. בתום שבוע עבודה מפרך, בו הפגינו הכפילים גילוי ואיפור מוסר עבודה גבוה ויחס ידידותי כלפי כל צוות ההפקה ירד פיטר־צ'ארלס לאילת, כדי לתפוש כמה ימי שמש שלווה. ג'ולי־דיאנה, לעומתו, נאלצה לחזור הביתה לאנגליה: בעלה – האמיתי, לא הנסיך – לא הסכים שתישאר לבלות חופשה בארץ, ודרש שתחזור הביתה, לארמון המשותף של הזוג.

מוצג למכירה – ב־21 באפריל תתקיים במלון הילטון בת"א מכירה פומבית חגיגית של האגודה למען החייל וקבוצת מתנדבות א.ל.י. (אהבה לחיילי ישראל). המכירה הפומבית תהיה במסגרת אירועי השירותרם. בתמונה נראה חלק קטן מהמוצגים שיימכרו, וביניהם ציור של דן שומרון שצויר על־ידי מרים צבי, המבקשת שהתמונה תועבר על־ידי הקונה לרמטכ"ל.
צילום: אסף שילה

עיטור כבוד

מנהל בית־הספר העל־יסודי עירוני „כל ישראל חברים" (אליאנס) בחיפה, אהרון בר־עוז, ומנהלת החטיבה העליונה בבית־הספר, ד"ר אראלה עזריאל, קיבלו השבוע עיטור כבוד אישי מטעם ממשלת צרפת. העיטור של לגיון הכבוד הצרפתי ניתן לאנשי הוראה ואקדמיה על תרומתם להפצת השפה הצרפתית. חברי הנהלת בית ספר כי"ח בחיפה הם הראשונים בארץ לזכות בעיטור חשוב זה. יחד עמם הוצגת בבית הספר גם המורה לאמנות, רעיה פלמור, שציור מעשה ידיה נבחר ע"י האו"ם לעטר את מעטפת היום הראשון של „שנת קורת גג לחסרי בית". שמו של הציור הוא „בחורה מהר המוריה" והוא מתאר את אברהם אבינו בשבתו מעקדת יצחק.

אריאלה ראובני

קידום המדע

רשת „אורט" תשתלב במאמצי הקליטה של העלייה הצפויה מברה"מ ותקלוט 200 מורים מקרב העולים החדשים אשר יגיעו ארצה משם. מנכ"ל אורט, ישראל גורלניק, נפגש בעניין זה עם חיים אהרון, ראש מחלקת העלייה והקליטה של הסוכנות, ואמר לו כי הנהלת אורט מוכנה להרכיב עבור עולים חדשים מברה"מ – שהתמחו במקצועות הטכנולוגיה – תוכנית הכשרה מיוחדת אשר תשלב לימודי עברית אינטנסיביים והכרת הארץ עם הכשרה ספציפית במקצועות כמו אלקטרוניקה, רובוטיקה, שימוש בקרני לייזר ועוד. גורלניק מקווה כי המורים מברה"מ יסייעו במילוי המחסור החמור בכוחות הוראה בתחום המדעים המדיר שינה מעיניהם של המופקדים על הכשרת דור העתיד בעידן של חידושים טכנולוגיים תכופים כל כך. השנה תנכה הרשת בית־ספר מיוחד להכשרת מורים ומורות במקצועות הטכנולוגיה. במכללת אורט שבגבעת רם בירושלים יסיימו בקרוב 52 צעירים וצעירות (שנבחרו מתוך 250 מועמדים) את שנה"ל הראשונה במסלול מיוחד בן 4 שנים. נוסף על הסינון הקפדני של המועמדים מסייעת הרשת למורים לעתיד במלגות ומעמידה לרשותם גם מימון מיוחד לכיסוי חלק ניכר מהוצאות המחיה הדיור שלהם.

הצטנן המסכן

האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 נראה מוחה את אפו בעת שהשתתף בקבלת הפנים לכבודו בבואנוס איירס, יחד עם נשיא ארגנטינה ראול אלפונסין (משמאל). בעת נאומו לקהל ניכר שהאפיפיור לקה בהצטננות קלה.

מכתבים למערכת דבר

חברות טלוויזיה זרות פוגעות בעובדים מקומיים

האיגוד הארצי למחזי טלוויזיה הוא עמותה הרשומה כחוק והפועלת כאיגוד מקצועי לכל דבר באז 1979. כיום חברים באיגוד הרוב המכריע של צלמי הטלוויזיה, המקליטים והעורכים העובדים עבור רשתות החדשות מחו"ל ואלה העוסקים בהפקות טלוויזיוניות מקומיות (מסחריות ודוקומנטריות) – כפרילאנסים.

בשנים האחרונות נוצרה אבטלה כרונית בענף שלנו וזאת בכל מקום בעולם. בארץ המצב היה חמור במיוחד בגלל הנוהג הנפסד של חברות זרות להביא את מובילי ארצותיהם לעבוד בארץ ע"ח כוח־האדם המקומי. בכסף שנים נאבקנו בנוהג זה ובהצלחה ניכרת.

כיום, הרשתות האמריקאיות (כולן) וחלק גדול של האירופיות מעסיקות כוח־אדם מקומי – אנשים בעלי מוניטין מקצועי בקהיליית העיתונות הבינלאומית.

לגבי 3 רשתות (Z.D.F. ו־A.R.D. הגרמניות ו־S.V.T. השוודית), נתקלנו בחוסר רגישות לאבטלה המקומית בנושא ובהתעקשות להשתמש בכוח־אדם מיובא (כנהוג ב־Z.D.F. למשל, שעוד בפנינו שעבודת הצוות הגרמני פה היא ההצלחה של האיגוד המקצועי הגרמני).

במרבית המדינות בעולם המערבי, זרים לא מורשים לעבוד בצד הטכני של הטלוויזיה בגלל האבטלה הכרונית, ואילו כאן, בגלל אילוצים פנימיים, אין שירות התעסוקה מסוגל להשיג אף שמכיר הוא בבדיקת תביעותינו בנושא.

אין פה שאלה של חופש העיתונות. אין לנו דבר נגד העיתונאים והכתבים הזרים אלא רק נגד הבאת כוח־אדם מכני זר כאשר יש בארץ עשרות מובטלים במקצועות אלה.

לפיכך פנייתנו היא לא לעזור, לא לסייע ולא לשתף פעולה עם רשתות אלה עד אשר יחדלו אלו מפגיעה בכוח־האדם המקומי ויחדלו מהעסקת טכנאים זרים.

יהודה דרורי
מנכ"ל האיגוד

שני פני אוצר – שתי דרכים

הריני מתייחס למאמרו של דוד מושיוב („דבר" 26.3.87) תחת הכותרת „קרנות פנסיה משלהם גם להם", ואני רואה חובה לעצמי להביא לתשומת ליבו של המחבר והציבור הרחב, כי בשנות ה־50 התנהל ויכוח מבוסר ונוקב לגבי שיטת הפנסיה שתחול על עובדי המדינה. המדובר היה בעובדי ממשלת המנדט והמוסדות הלאומיים שעברו לשירותה של מדינת ישראל. אגב, התגייסות יהודים למשרות בשירותים היוניים, כגון דואר, רכבת, מעצ וכו' בוצעה בהשראתן ובעזרתן של הסוכנות היהודית והסתדרות העובדים הכללית ונחשבה לכיבוש עבודה עברית, נוסף לחשיבות המדינית והבטחונית שנודעה להדרת יהודים לעבודות ממשלתיות לקראת הבאות.

עובדי ממשלת המנדט שבמשכורותיהם היו זקופות אכן עמדו על כך שימשך זכאותם לפנסיה תקציבית, בלוכר קיום הסטטוס קוו וחלק מאנשי האוצר העוגנו לכך.

מן הראוי לציין, כי הכרעתו של שר האוצר דאז, לוי אשכול, להעדיף את השיטה של פנסיה תקציבית על פני פנסיה מצטברת נבעה לאו דווקא מכניעה לתביעות העובדים, אלא מן הקושי להורים באותו זמן סכומי כסף משמעותיים מדי חודש בחודשו לקרן פנסיה, כאשר המדינה הצעירה המצויה במצור ונאבקת על קיומה היתה זקוקה למשאבים מיידיים לשם רכישת נשק, קמח ומצרכים חיוניים ביותר. ללוי אשכול היה ברור, שלא תהיה לו שליטה על הכספים המועברים לקרן פנסיה והוא לא העלה על דעתו אפשרות של השתלטות על קרנות הפנסיה, כפי ששר האוצר הנוכחי נוהג כלפי המוסד לביטוח לאומי.

אלה העובדות ההיסטוריות וצריך להיות ברור לחלוטין, שאין בהן כדי לגרוע כמלוא הנימה מזכותם הפורמלית והמוסרית של הגימלאים בקרב עובדי המדינה לעידכון הגימלאות להן הם זכאים, והמתנכלים לכך ראויים לכל ביטויי גנאי ובוז. לעניות דעתי, רק מיפגן כוח ממשי – בעיקר אלקטורלי – יהיה בו כדי לסכל מזימות ולשים קץ להתעללות חסרת הבושה כלפי בוני המדינה ומעצבי המנגנון הממשלתי.

שלמה דיאמן
יו"ר גימלאי משרד התקשורת

דוד מושיוב מעיר:

במאמרי עמדתי בראשית דברי על זכותם של העובדים לעידכון הגימלאות ושללתי עמדת שר האוצר ויועציו הכלכלנים, הרוצים לפגוע בזכויות עובדים.

עם זאת, לדעתי, הגיע הזמן לשנות את המצב, ומנקודת זמן מסויימת להחליט על קרן פנסיה לעובדי המדינה והרשויות בבלי לפגוע בזכויותיהם הקודמות, וזאת כדי למנוע מצב של השתלטות שר אוצר זה או אחר על כספם של העובדים.

הוקמה האנדרטה

בהתייחס לכתבה „כל התותחנים מולכם" („דבר" 2.4.87) הריני להעיד ולהאיר כמה פרטים שהביאו להקמת אנדרטת חיל התותחנים באתר ההנצחה המרכזי של חיל התותחנים בזכרון־יעקב:

בשנת 1974 החליט חיל התותחנים בשיתוף־פעולה עם איגוד התותחנים לטפל בהקמת אנדרטה לחללי החיל. במשך השנים התגבשה תוכנית להקמת בית התותחן כולל אתר הנצחה מרכזי לחללי החיל.

בשנת 1981 הוקמה על־ידי ההורים השכולים האגודה „נצח לתותחן" ע"ש חללי חיל התותחנים במטרה לבנות את:
א. הנצחת זכרם של חללי התותחנים. ב. הקמת בית התותחן (כולל אתר הנצחה).

בין השנים 1981–1983 נעשו נסיונות לקבלת שטח מתאים למשימותינו וגובשו מספר הצעות. בסוף חודש דצמבר 1983 אישר משרד הביטחון הקמת בית התותחן על שטח „הקדש אהרונסון" בזכרון־יעקב.

בתאריך 22.1.84 נחתם הסכם בין איגוד „נצח לתותחן" ו„איגוד התותחנים" המפרט את תנאי השותפות המלאה בין שתי האגודות בהקמת בית התותחן.

הוקמה קרן „נצח לתותחן" בשותפות לשתי האגודות. האמצעים שנגייס איפשרו השלמת שלב א' – הקמת האנדרטה. הקמת בית התותחן בלוו יוקם אי"ה על־ידי „נצח לתותחן" ו„איגוד התותחנים" בשיתוף־פעולה מלא עם מפקדת חיל התותחנים.

טקס הסרת הלוט מעל האנדרטה נערך בי' בניסן תשמ"ז 9.4.1987 במעמד של המשפחות השכולות, שר הביטחון, הרמטכ"ל, קציני וחיילי חיל התותחנים בשירות קבע, סדיר ומילואים, חברי איגוד התותחנים וציבור.

ע. מ. שפירא
יו"ר „נצח לתותחן"

מרכזי הקליטה בקיבוצים

עם התקווה וקדא הגבר לעליה רצינית מברה"מ ההוכנות הגדולות של משרד הקליטה רבוי להכפיל ולכלכל את מרכזי הקליטה והאולפנים בקיבוצים לעדייך אין להם כאלה.

עם קום המדינה הצטמן העליה, הביע בן־גוריון להרבות מיבנים באלה בהתיישבות העובדת. לקיבוצים היתה הוביוון מוצלח בביצוע המשימה, שבתחומיה המסורתיים משמשת מופת לארצות אחרות. וזאת, כמובן, בשיתוף עם תקבית משרד הקליטה.

גם הסוכנות היהודית תשמח, בוודאי, מתגבית ההתלהבות הראויה.

כך תוכל הנועתנו לזכות אפילו במלוש מגמות:
א. קליטת עליה מושלמת.
ב. הרגמה מצויינת לעולים על עקרונות שלה, הלכה למעשה.
ג. חשמם מחסום אדיר להשפעת תרבויות זרות ומגונדות לשלנו, מהמימין ומהחדרה.

קנאת אולפנים תרבה חכמת קליטה.

סוניה ומ. שבואלי
באר שבע

זו צביעות וגם זו

א. הליכוד להוץ על חה"כ א. קולאס שלא לנסוע עם משלחת הנשיא הרצוג לגרמניה. לנסוע עם הנשיא לגרמניה זה בגרוה לא בסדר, אבל להתחבש ב־1981 במערכת הבחירות בסיכמה גרמנית לנינוח המועד – זה לגיטימי. (זוכרים? „אל תתנו לריקבן להחזר לשלטון"). בעיניה, מה מנהבג בגין חשב או על הבריז כשהם השתמשו בתחמושת הגרמנית הזו, וגם אם אני בעד או נגד נסיעת הנשיא לגרמניה, לדעתי זו צביעות.

ב. השר דוד לוי טען, שהמפגינים נגדו ונגד הקמת העיר בית"ר „הוסתו" על־ידי גורמים פוליטיים עוינים. אינני יודע, אם אכן הוסתו או לא, אבל גם אם כן, אז מהו וכי זריקת עגבניות, קללות ונאצות (שהעיר לא סובל) נגד שמעון פרס הן לא הסתה, או מה לך דוד לוי כי תלין?

ידמי שפיר
ניר עוז

שינוי פני הכנסת

הוצעה לשינוי שיטת הבחירות, עם כל דיוניה הידיבים בשלוקמם. לא דנה בשאלה העיקרית: בשביל מה צריך 120 חברי כנסת (שלרוב היא ריקה ודהויים רק כסאות), 24 שרים וסגניהם וסגני סגניהם לשלושה וחצי מיליון תושבים שחצי מיליון מסתובבים (יורדים?) בעולם הגדול. האם לא די 60 חברי כנסת ועשרה שרים וכו'.

החיסכון בהוצאות המיותרות האלה יכול לתת פתרון לביטחון, לבריאות, לחינוך ועוד.

משה בניהו
תל יוסף

סדר פסח בחבורת „מעבר"

בפסח של שנת 1924 ערכנו סדר ברוב פאר. ההדרכה הבהיק בלובן המפות, הגיגית רבה הוסיפו נגבנות פרחים ובקבוקי יין רבה. על הקירות התנוססו תמונותיהם של א.ד. גורדון ויוסף טרומפלדור. לסדר באו כאורחים דוד בן־גוריון, ישראל מרבינסקי ועוד. הסדר נפתח בשירה שעברה להורה נלהבת – מעגלים־מעגלים.

בין החברים המסתכלים – דוד בן־גוריון. עודנו עומד ומסתכל, יצא חבר מאחר המעגלים, כמובן אחרי לגימה נאה, ניגש אל בן־גוריון ואומר לו: „אתה יודע, אני אהיה בן־גוריון השני". שאל אותו בן־גוריון לשמו. „יוסף אפריימי שמי", ענה החבר. מיד באה התשובה: „למה לך להיות בן־גוריון השני כשאתה יכול להיות יוסף אפריימי הראשון?"

חנן ציזני
תל־אביב

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

הנציב בעין חרוד

אתמול ב־6.45 הגיע הנציב העליון ברכבת מיוחדת בעפולה לעין חרוד בלווית מושל מחוז הצפון מר אברמסון והמושל בפת בית שאן חנא בילוס אפנדי. על יד תחנת הרכבת פגשוהו כ"כ משקי העמק שבאו רכובים לקבל את פניו. מן התחנה נסע הנציב באוטו לעין חרוד ונתקבל שם על ידי החל' לבקוביץ' שהזמין את האורחים לחדר האוכל. על הבימה המקושטה ירק ערכו לאורחים ארוחת בוקר בתזמורת המשק.

[illegible]

לונדון. בוינא הוחרם על ידי הרשות העתון האנטישמי „פולקסקאמפף" שהפיץ עלילות דם על בנות ישראל.

50 סינים פקידי רוסיה הוצאו בפקין

לונדון. אנשי צבא של צ'אנג־דזו־לין אסרו מבין פקידי הצירות הסובייטית בפקין 5 רוסים ו־50 סינים – האחרונים הומתו.

לפני 40 שנה

שרתוק על כנופיות הפורשים

ניו יורק. בנאומו לפני 5000 איש ב„סדר" השלישי מטעם ה„גוורקשאפטן" בניו יורק, התקיף מ. שרתוק, מנהל המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית, בחריפות את הערים השנים של פיטר ברגסון באמריקה, בלי לפרש בשמותיהם, וכן את מעשי הטרור בארץ ישראל. שרתוק אמר: קבוצות אלו מורכבות מחולקן רמאים ושרלטנים המנצלים את אי־ידיעתו של הקהל הרחב ובתוכו אנשים המאפיינים בתמימותם בסיסמאות הנבובות והמעטולה הסטוית המרביצים להם. התוצאה היא – תרבית גדולה. הסיבה הקדושה של עצמאות יהודית מחוללת בידי אנשים אלה. כרץ יקר ואמצעים בכספים יורדים לתמיון.

מעפילות הכריזו שביתת רעב

26 מעפילות, הנמצאות במחנה הסוכנות היהודית בקרית שמואל, הכריזו על שביתת רעב על אשר הפרידו ביניהן ובין בעליהן הנמצאים עד בקפריסין. בין השובתות גם נשים הרות.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
אחוה – דיזנגוף 165 – 224717
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
ירושלים
דר' בלה – המלך דוד 6 – 224856
חיפה
הנשיא – שד' הנשיא 33 – 333312
פתח־תקוה
כפר גנים – לוחמי הגטו 6 – 9227416
בני־ברק – רמת־גן
המגן – ביאליק 30 רמת־גן – 723674
בת־ים
מזור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון: הבנים 12, בנין רסקו, הוד השרון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' וערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנמל 26 קומה ג' 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית
תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261113
ירושלים – 02-227171
חיפה 04-672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

מעריב – עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

נתן דטנר

אבא אבן

ג'ונתן פולארד

מעריב־שבת: **פרשת פולארד** – גילויים חדשים ושיחזור – פיזור דימובנציק ● פרק שני מספרו של ברנרד אגודסון, אביה של אן פולארד ● עם הנשיא בגרמניה – יוסף לפיד ● שנה ראשונה בישראל – רן אריקן.

מעריב־סופשבוע: **אבא אבן** האיש המחזיק את גודל הצמרת – סטוס לבב ● הכבוד שהוחזר לארמנד לוי – יעל פורמלמר ● רוזה כהן אמם של יצחק רבין ורחל יעקב – ביילי מוסקונה־לרמן.

מעריב־כלכלה: **תחקיר מיוחד:** כך גנו הבנקים ריבית מופרזת – עודד שורר.

מעריב־קריה: **יש עבודה בתל־אביב.** אלי דנה.

מעריב־בנאי: **החתונה שלא היתה מעולם** שרית פוקס.

מעריב־סברות: **האם העברית קשה שפה?** פרופ' שלמה הרמתי.

אפרים סידון – דעה ● אפרים קישון – חד גדיא ס'טב שני ● שלום רוזנפלד – מן הגוף ומן הנגידה ● יוסף חריף – פוליטיקה ● נורית בריצקי – שטח פרטי עם נתן דטנר ●

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

„דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שנתית

נמסרת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית השלושים וחמש של החברה, תתקיים במשרד החברה בתל־אביב, רח' י. קיפמן 6, גבעת גבעת, ביום שלישי 5.5.1987 בשעה 10:30, בה יימסר הדין וחשבון השנתי של המנהלים ויידונו בעניינים הרגילים כדלקמן:
1. קבלת דו"ח המנהלים והמאזן לשנה הכספית שנסתיימה ב־31.12.1986;
2. הכרזת דיבידנד סופי לשנת 1986;
3. בחירת מנהלים;
4. גמול מנהלים לשנת 1986;
5. מינוי רואה חשבון;
6. שונות.

כמו כן ידונו בעניין הבא: היוון סכום של 2,857,957.4 ש"ח מתוך הקרן להלוקת מניות הטבה לשם התשלום במלואן של מניות סוג ג' בנות 0.1 ש"ח כ"א של החברה, אשר יוצאו לכל בעלי המניות (מסוגים א', ב' ו־ג') של החברה שיחזיקו במניות ב־7.4.1987 (התאריך הקובע) כמניות הטבה משולמות במלואן, לפי היחס של 10 מניות סוג ג' ע"ס בנות 0.1 ש"ח בגין כל 1 ש"ח הערך הנקוב של המניות המוחזקות על ידם בתאריך הקובע.

הדין וחשבון השנתי של החברה פורסם ועומד לעיון הציבור במשרדי החברה ובמשרדי חברי הבורסה.

יעקב פרידמן, עו"ד
מזכיר החברה

„דלק" חיפושי נפט בע"מ
הודעה
על אסיפה כללית שנתית

נמסרת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית השישית של החברה, תתקיים במשרד החברה בתל־אביב, רח' י. קיפמן 6 (בית גיבור), ביום שלישי 5.5.1987 בשעה 10:00, בה יימסר הדין וחשבון השנתי של המנהלים ויידונו בעניינים כדלקמן:
1. קבלת דו"ח המנהלים ואישור המאזן לשנה הכספית שנסתיימה ב־31.12.1986;
2. בחירת מנהלים;
3. גמול מנהלים;
4. מינוי רואה חשבון;
5. שונות.

הדין וחשבון השנתי של החברה פורסם ועומד לעיון הציבור במשרדי החברה ובמשרדי חברי הבורסה.

יעקב פרידמן, עו"ד
מזכיר החברה

„דלק" חיפושי נפט בע"מ
הודעה בדבר אסיפה כללית יוצאת מן הכלל

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של בעלי מניות החברה תתקיים במשרדה הרשום של החברה, ברח' י. קיפמן 6 (בית גבור) תל־אביב, ביום שלישי 5.5.1987 בשעה 10:15 כדי לקבל, בשינויים או בלי שינויים, את ההחלטה המיוחדת הבאה:

„להגדיל את ההון הרשום של החברה שהוא כיום 650,000 ש"ח ל־1,300,000 ש"ח על ידי יצירת 150,000,000 מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח כ"א ו־100,000,000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח כ"א."

יעקב פרידמן, עו"ד
מזכיר החברה

אודין בע"מ
הודעה לבעלי המניות
על אסיפה כללית

ניתנת בזה הודעה כי אסיפות כלליות של בעלי מניות רגילות – בנות 0.001 ש"ח ובעלי מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ תתקיימנה ביום ה' 30.4.1987 בשעה 12.00 בצהרים במשרדה הרשום של החברה ברח' רינס 6, ת"א.
על סדר היום:
1. אשור הדוחות הכספיים ליום 31.12.86
2. בחירת מנהלים.
3. מנוי רו"ח.
4. הגדלת ההון הרשום של החברה מ־40,000 ש"ח ל־2,440,000 ש"ח ע"י מניות רגילות בנות 0.001 ש"ח ומ־12,200 ש"ח ל־744,200 ש"ח ע"י מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח.
5. אשור המלצת מועצת המנהלים לחלוקת מניות הטבה בשער 6000 אחוז.

בפקודת מועצת המנהלים
חנוך רייכנברג
מזכיר החברה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רמת השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־השרון בגוש: 7271 חלקה 11 ברחוב המשכים 13 המכונה כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה־קוי בניה בבית מגורים קוטג' בחזית החלקה האחורי.

בקוי בניה צדדי מותר של 2.82 מ' במקום 3.00 מ'.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר איתור הקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

התנגדויות תתקבלנה בכתב 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

כ. הרבך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת השרון

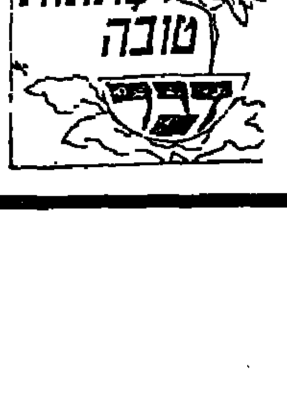

בזכות הנשים יצאנו ממצרים

מאת הרב שמואל אבידור הכהן

הקריאה בסיפורי שיעבוד מצרים והיציאה משיעבוד זה „מעבדות לחירות", כפי שהם מופיעים בספר שמות, (פרקים א'–ט"ו), כמו־מבקשת מאיתנו את השאלה: מה היו מעמדה ומצבה של האשה בכל מערכותיה של דראמה זו? אנו קוראים את פסוקי התורה: „וימררו את חייהם בעבודה קשה, בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך" ותוך כדי קריאה עולה בנו הד לאימרה: „חפש את האשה" – הגם בנות ישראל עברו את כור היסורים של „וכאשר יענו אותו" ושל „תכבד העבודה"? ומה היתה התגובה של הנשים במצרים לגזירה האיומה: „כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון"?

קריאה לא חפוזה ותשומת־לב לגיבורי הסיפור, מעלות לפנינו דמויות של נשים אשר תופשות בו מקום נכבד ולעתים אפילו מקום מרכזי. הנה פוגשים אנו בשתי המיילדות העבריות שפרה ופועה. פרעה, המלך המצרי הרע, מנסה לפגוע בבני ישראל בכל הדרכים. הוא רוצה לפורר אותם לא רק בשבירה פיסית של „עבודה קשה" אלא גם מבחינה מוראלית־מוסרית. ולכן הוא מחפש ביניהם „משתפי פעולה" חלושי־אופי וחסרי־מצפון. כמו הרבה גברים מתנשאים, ברור לו כי כאלה קל יותר למצוא במחנה הנשים, שהוא בוודאי רואה אותן: קלות־דעת, נוחות לפיתוי ובוגדניות מטבען. הוא מציע לשפרה ולפועה: „בילדכן את העבריות וראיתן על האובניים, אם בן הוא והמיתן אותו; ואם בת היא וחיה". אולם, שתי המיילדות לא רק שאינן הופכות לשליחות השטן, אלא מצפונן כאילו נוקף אותן – מדוע בכלל אפשר היה להעלות בפניהן הצעה מגונה כזאת? כתגובה על כך לא רק שאינן ממיתות את הילדים, אלא „ותחיינה את הילדים". הן דואגות להחיותם על ידי מזון, חלב וטיפול מיוחד. מדרש־האגדה אפילו מוצא לכך רמז בשמותיהן של שתי המיילדות: „שפרה – שמשפרת את הוולד; פועה – שפועה לוולד". ועוד: „לא דיין שלא קיימו את דבריו של פרעה, אלא הוסיפו לעשות טובה עם הנשים היולדות. יש מהן שהיו חסרות כל, והולכות המיילדות ומגבות מים ומזון מבתיהם של עשירים ובאות ונותנות לעניות הללו ומחיות אותן ואת בניהן". (מדרש רבה).

וכלום אפשר להתעלם מדמותה הנפלאה של בת פרעה? האב, מלך מצרים, מתכנן השמדה: האב מצווה להשליך כל ילד מבני ישראל ליאור כדי שיהיה מאכל לתנינים. ואילו הבת – מצילה את הילד העברי והיא דואגת לו למינקת. בת פרעה יודעת כי הילד שמצאה בתיבה הקטנה ששטה לה דומם על היאור, הוא מאותם הילדים אשר אביה המלך גזר להשליך אל היאור: „ותפתח ותראהו את הילד והנה נער בוכה, ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה – – – – – ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתיהו".

ואולי נפנה מבט לשתי נשים אלה: „ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים. ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תיבת גומא ותחמרה בחימר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאור. ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו". מה היה אותה שעה בלבה של האם, יוכבד, יאוש? תקוה? חרדה? הרעדו ידיה כאשר הניחה את תינוקה בתוך תיבת הגומא? האם הציפה אותו בדמעות בחושבה כיצד ישטפוהו עוד מעט גלי היאור? ועוד יותר מעוררת מחשבות אותה אחות אשר מתייצבת קצת במרחק מן התיבה "לדעת מה יעשה לו"? היא עומדת ועוקבת בעירנות אחר התיבה הקטנה המונחת בין קני הסוף. מה יקרה עתה לאותו הקט אשר במשך שלושה חודשים עמלה האם להצפינו מצפרני החוטפים המצריים? היינצל, או גורלו יהיה כגורל יתר ילדי ישראל שמצאו כאן את מותם? הנה היא מרים האחות, הנה היא ניצבת לא הרחק מן התיבה, שפתיה קפוצות בעקשנות ועיניה דבוקות לתיבה הקטנה!

לפי מדרשי האגדה היה היחס של המצרים לנשים העבריות אמביוואלנטי. הם גם העריצו את יופיין וכמה מהם אף ניסו להשיג את קירבתן וגם ניסו לפגוע בהן. וכך מתארת האגדה את „עבודת הפרך": „שהיו נותנין עבודת האיש על האשה ועבודת האשה על האיש. אומר לאיש: קום ואפה; אומר לאשה מלאי חבית זו, בקעי עץ זה, לכי לעבוד בגן הירקות".

הנשים מבנות ישראל התייצבו לצד בעליהן וכך דרש רב עוירא: „בשכר נשים צדקניות שבאותו הדור נגאלו ישראל ממצרים: בשעה שיוצאות לשאוב מים הקב"ה מזמין להן דגים קטנים בכדיהן ושואבות מחצה מים ומחצה דגים. ובאות לביתן ושופתות שתי קדרות, אחת של חמין ואחת של דגים ומוליכות אצל בעליהן לשדה, ומרחיצות אותם וסכות אותם ומאכילות אותם ומשקות אותם ונזקקות (מזדווגות) להם בין שפתיים (במקום מוצנע בשולי השדה), ובאות לבתיהן. כיוון שמגיע זמן לידתן, הולכות ויולדות בשדה תחת עצי התפוח, והקב"ה שולח מלאך משמי־מרום ומנקה את ילדיהן ומשפר אותן כחיה זו שמשפרת את הוולד. ומלקט להם שני עיגולים, אחד של שמן ואחד של דבש וכיוון שמתגדלים באים עדרים עדרים לבתיהם".

בספר האגדי „פרקי דרבי אליעזר" קוראים אנו את הסיפור הזה: „היו ישראל מקששים את הקש במדבר ורומסים בחומר ובקש, ללבן לבנים ולבנות את פיתום ואת רעמסס. והיה הקש נוקב את עקביהם והדם מתערב בחומר הלבנים. רחל בת בנו של שותלח היתה הרה ללדת ורמסה בחומר לצד בעלה ויצא הוולד ממעיה ונתערב בתוך המלבן וירד המלאך מיכאל והעלוהו לפני כיסא הכבוד. באותו לילה נגזר שיבוא קץ לסבלם של בני ישראל במצרים ותבוא הגאולה."

בין השבחים המסופרים על משה רבינו ועל מעשיו שזיכוהו להגיע לדרגה של שליח ה' להוציא את בני ישראל ממצרים, מספרת התורה כיצד התייצב לימין נשים־נערות, בנותיו של יתרו, אשר הרועים במדיין התעללו בהן ואז מופיע משה כמושיען מיד הרועים וכבר־לב ואציל־מידות. הוא גם עוזר להן להשקות את צאן אביהן. יחסו האדיב של משה לבנות יתרו אינו מקרי. הוא יודע כי בת פרעה הצילה אותו, הוא יודע איך אחותו חרדה לו, הוא יודע איך אמו דאגה לו. בתורה מופיע גם סיפור קצת מעורפל שבו מסופר כי בדרך שליחותו למצרים פוגש ה' במשה ומבקש להמיתו ואז נחלצת ציפורה אשתו ומצילה אותו וקוראה לו: „חתן דמים אתה לי", (ספר „שמות", פרק ד' פסוקים כ"ד–כ"ה). ברור, איפוא, שיש לו יחס של כבוד עמוק לאשה. לכן, כאשר פרעה מציע לו: „לכו נא הגברים", כהצעת פשרה לדרישתו: „שלח את עמי" – דוחה משה את ההצעה בתוקף רב, כמי שאומר: בלי חירות האשה אין גאולה ואין חירות...

אין גם פלא, כאשר בצאת ישראל ממצרים ובעברם את ים סוף, לא רק הגברים אומרים־שירה אלא כך מסופר בתורה: „ותקח מרים הנביאה את התוף בידה ותצאנה כל הנשים אחריה בתופים ובמחולות."

הרי לא רק מתנה מאורגנת של נשים היודעות לתת ביטוי לשמחת היציאה מעבדות לחירות, אלא בראש מחנה זה עומדת – „נביאה"!

וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֵהוּ אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נַעַר בֹּכֶה. (שמות ב', ו)
(מתוך „תנ"ך בתמונות" מאת י. שנור)

בחזרה לביתן 10 אחרי 44 שנה

עליזה ברוך, ילידת סלוניקי, היתה מהנשים הצעירות שבהן ערך מנגלה את ניסוייו הרפואיים הנוראים. היחידה שהצליחה להרות וללדת אחרי שניצלה. לא מכבר חזרה לשם עם צוות הטלוויזיה הישראלית לצורך סרט תיעודי, לאחר שהפולנים איפשרו לפתוח ביתן זה לראשונה

מאת דינה רייס

בפעם הראשונה אחרי 44 שנים חזרה ניצולת אושוויץ, עליזה ברוך, לביתן 10. בביתן זה, שבו ערך ד"ר יוסף מנגלה את הניסויים הרפואיים ב„תאומי מנגלה" ובנשים צעירות, חוותה עליזה ברוך ילידת סלוניקי, את מוראות הרפואה נוסח הרופא מאושוויץ, והיא רק בת 15 שנה.

לפני שבוע, חזרה לשם עם צוות הטלוויזיה הישראלית כדי להצביע, להראות, להנציח, לאחר שכפעם הראשונה מאז מלחמת העולם איפשרו הפולנים למשלחת מישראל וניצולי המחנה בתוכה, להכנס לתוך הביתן כדי לערוך סרט תיעודי על שאירע במקום ההוא. רק מעטות ששרדו מהתופת מוכנות בשנים האחרונות לתעד, לספר, לפרט מעט מזה שקרה כדי „להספיק" ולהוריש לדור הבא, להיסטוריה, תמונות מחזיות אימים קשות האישית שרק לאחרונה פרצו מחסומים, אולי מתוך תחושת פחד, כי לאחר שיעברו מן העולם ולא יהיה מי שיספר – לא יהיה מי שיאמין כי אכן כל זה קרה.

עובדיה ברוך, בעלה של עליזה, ששהה באותם ימים במחנה העבודה באושוויץ, מספר: כי פעמיים היה באושוויץ במסגרת משלחת רשמית של ניצולי המחנה. „הבטחתי לאשתי עליזה שאעשה הכל כדי להיכנס למרפאה לצלם ולהביא לה תמונות. לפני שנה, אני מודה, שיחדתי את השומר ונתתי לו 100 דולאר. לא עזר דבר. הפולנים היו נחמדים עד למרפאה של ד"ר מנגלה".

צוות הצלמים של הסרט התיעודי כבר שהה בביתה שבהוד השרון. כדי לצלם את המסע הארוך לחלק הקשה בחייה. כל תנועה, כל מלה כבר מתועדת. פרידה מהמשפחה והיציאה לדרך.

במשלחת שיצאה לפולין 23 משתתפים. 18 מהם ניצולים וחמישה בני הדור השני, בנים להורים ששהו באושוויץ. ייחוד המשלחת: כולם ילידי סלוניקי שביוון. מטרתה להראות כי גם יהודי יוון היו שם, גם יהודי יוון עברו את שואת אירופה.

עליזה ברוך היא ניצולת ניסויי מנגלה היחידה שהצליחה להרות וללדת ילדים. שני ילדיה, הבכור בן 40, ואחותו בת ה־26 וכן ארבעת הנכדים שהגדול בהם בן 18, גדלים באווירה של לא לשכוח.

לפני שנה, בעת משפט „תאומי מנגלה" שהתנהל בירושלים, ישבה עליזה ליד חברותיה שחוו את הזוועה ולא הצליחו ללדת ילדים. המפגש המרגש היה לפתע פתח להתפרקות, לשחרור פרטים אינטימיים שפתאום פרצו והפכו נחלת העולם. בכל רגעי העדות שמרה על קור רוח. כאשר תיארה לפרטי פרטים את מה שעשה. דמעות חנקו את גרונה רק באותו הרגע שהתוודתה „אני לפחות הצלחתי ללדת ילדים".

לנסיעת חברי המשלחת ניצולי יוון יש משמעות עמוקה וחשובה מאוד. „כל השנים שתקנו", אומר עובדיה ברוך. „יש לנו מסגרת חיים שקטה, סגורה, לא ביקשנו פרסום. מעטים ידעו בארץ הזו כי יהודי יוון עברו את התופת הזו, חשבו, השואה – שייכת לאשכנזים. ומה עם הספרדים? אלה אינם מבינים, אינם יודעים. התחושה הזו, שרוחשה על אש קטנה, התפרצה עם השנים. היום אנחנו רוצים להחדיר לתודעת הציבור שהשואה שייכת גם לספרדים. שהיטלר לא עשה „סלקציה" בין ספרדים ואשכנזים".

השבוע מצא עובדיה ברוך בין מסמכיו את כרטיסו האישי, עמו נכנס למחנה אושוויץ. בכרטיס פרטים אישיים: כמה שקל כאשר נכנס למחנה, גובה, צבע עיניו...

עובדיה ימסור את הכרטיס למוזיאון השואה, „משואה", בקיבוץ תל־יצחק שבשרון, שם יכול כל החפץ בכך ללמוד בעצמו את אשר עבר על היהדות הספרדית באותה תקופה נוראה.

עליזה ברוך מעידה ב„משפט תאומי מנגלה" לפני שנה

תבשילי פסח עם נשמה

ביקשנו מהמשוררת אריאנה הרן, רעייתו של הרב שמואל אבידור הכהן, שידה רב לה גם באמנות המטבח, לתרום משהו משלה לעמוד זה לכבוד הפסח והיא אמרה כי טוב נעשה אם נקח את אשר בתוך מספרה „פתחון פה, תבשילים עם נשמה"* – ואכן כך עשינו. מעט קיצרנו מן ההקדמה – ומן המתכונים לקחנו רק כמה. עמה הסליחה ולה התודה.

אביב הגיע פסח בא (שוב)

לא פחות משהוא מסמל מאורע לאומי־היסטורי, מסמל חג הפסח את הולדת המאכלים המיוחדים לו, ואך לו. וגם לזאת נבדלים מכל העמים. אפילו המצה, אותו קרש דק ומחורר, אשר גרם לא מעט תופעות פסיכוסומטיות אצל בופיים להבעיס – („זה נשבר לי לחזיות חזות בבטן וגורם לי לאולקוס". „לא די שאבותי סבלו, למה גם אני צריך לסבול" וכד') – זכתה לרה־הביליטציה בתוכנו מאז אופנת דיאטת ההרזיה, ובשנים האחרונות היא מצרך מבוקש במשך כל ימות השנה (לאלה שעדיין אינם יודעים – מצה שווה: פרוסה וחצי לחם, ולרזות ממנה אי־אפשר. אלא אם אין אוכלים אותה).

מיד ניגש לחלק המעשי. כלומר, איך מתגברים על פרק זמן של שבעה ימים מבלי לאכול לחם, קמח, או מאכלים העשויים מהם, ולהישאר בחיים ואף ליהנות. אך מבלי סיפור קטן על הקניידלעך (כופתאות מצה) של האמא, שמצאתי במקור מהימן ביותר, אי־אפשר.

קניידלעך כמו של אמא

היא היתה כלה צעירה ורצתה לגרום הנאה קולינארית לבעלה הטרי. היא אמרה: „יקירי, אם אתה רוצה קניידלעך כמו אלה שאמך נהגה להכין – אלמד לעשות אותן".

אתם חושבים שזה היה קל? – לאו! היא הלכה לכל מיני חברות ושאלה איך עושים קניידלעך. „את לא יודעת איך?" הן אמרו – זה קל מאוד. את שמה בפנים ביצה, שומן עוף, את מוסיפה קמח מצה, מלח ופילפל, והרי לך קניידלעך". „כמה עלי לשים מכל דבר?" – התעניינה – והתשובה היתה בערך כזאת:

„את שמה כמה שאת רוצה. את רוצה הרבה קניידלעך – את שמה הרבה. את רוצה לא כל־כך הרבה – שימי פחות".

יום אחד אמרה לה חברה: „ככה לא תלמדי לעולם. את צריכה להסתכל כשמישהו עושה אותם. בואי לביתי ואראה לך". וכך היה. היא ראתה איך חברתה שמה ביצה ושומן, וזורקת לתוך זה חופן קמח מצה. הקניידלעך היו מצויינים. היא רצה הביתה ומיד ניגשה למלאכה. אתם חושבים שהם הצליחו? מה פתאום. חמישה ימים ניסתה שוב ושוב ובשלה.

פתאום הבריק במוחה הרעיון שתכולת החופן שלה אינה כשל חברתה. רצה אליה מיד וביקשה שתשפוך את קמח־המצה מהחופן שלה למשורה (כלי למדידה) וכך תדע את המידה המדוייקת.

הפעם היו הקניידלעך מהודרים – קלים כנוצה. לא יכלה לחכות עד שובו של בעלה הביתה. משנכנס, הגישה לו מיד את הקניידלעך. הביטה בו כשלקח את „הביס" הראשון, את השני...אין תגובה!

„נו?" – שאלה.

„מה יש?" – ענה.

„הקניידלעך". אמרה. „איך הם?"

„אה, הם בסדר".

„בסדר?" – אמרה – „למה אתה מתכוון כשאתה אומר בסדר?"

„מה זאת אומרת למה אני מתכוון כשאני אומר בסדר" – אני מתכוון ל„בסדר".

„האם הם כמו אלה שאמך נהגה להכין?"

„יקירתי, הם בסדר, אך אל תכעסי. הם לא כמו אלה שאמא הכינה".

היא כעסה אך לא נבהלה. „יקירי", אמרה, „אני אוהבת אותך, ואם אתה רוצה קניידלעך, אעשה לך קניידלעך". והיא עשתה. [illegible] נפל לה המכסה של קופסת קמח־המצה וכל הקמח נשפך לעיסה. היא התעצלה להתחיל הכל מחדש ובישלה אותם כך. למותר לספר שהם יצאו קשים כסלעים וכבדים כעופרת.

הבעל לקח „ביס" ואמר: „אהה! הנה המשיח!" (אחד המובנים של משיח, זוהי ההרגשה הטובה שיש לך כשאתה מסיר סוף כל סוף חגורה שלוחצת לך כל היום). „זה נהדר" – קרא הבעל הצעיר – „עכשיו הם בדיוק כמו אלה שאמא שלי נהגה להכין".

כך רואה מושיק לין את סיפור הקניידלעך

*הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ח, איורים: מושיק לין

כופתאות מצה

על כל 2 כפות שומן־עוף מומס (או מרגרינה) מוסיפים: 1 ביצה, ½ כפית מלח, 1 כף פטרוסילינון קצוץ. מערבבים היטב את הכל. מוסיפים קמח־מצות, עד שהעיסה נעשית סמיכה אך לא יבשה – בערך ½–¼ כוס ומניחים את העיסה במקרר לשעה. כעבור שעה מוציאים מהמקרר, צרים כדורים בגודל אגוז ומבשלים אותם במי־מלח רותחים או במרק צח (אם מבשלים כמות גדולה, לא כדאי לבשלם בתוך המרק, זה יעכיר אותו). את הכופתאות מגישים בדרך־כלל בתוך מרק עוף צלול. אך הן טובות גם כתוספת לבשר צלוי.

לביבות מצה

שוברים מצות, מוסיפים להן חלב פושר עד שמתרככות. על כל מצה מוסיפים ביצה אחת ומעט מלח ופלפל. אם לא מתכוונים לאכול אותן מתוקות אפשר להוסיף מעט בצל מטוגן. מטגנים לביבות בשמן רותח (לא כדאי לטגן על מרגרינה כי היא נשרפת מהר מדי).

לביבות גבינה

250 גרם גבינה לבנה שמנה, 6 ביצים מופרדות, 4 כפות קמח־מצה, ½ כפית מלח. משאירים את הגבינה כשעה על מסננת כדי להוציא ממנה את המים. מוסיפים לגבינה את חלמוני הביצה, קמח המצה והמלח. טורפים את החלבונים לקצף ומוסיפים בעדינות לעיסה. מטגנים לביבות במרגרינה או בשמן על אש בינונית. מגישים זה עם סירופ, דבש או תערובת של סוכר וקינמון. הכמות מספיקה ל־6 אנשים.

עוגת תמרים לפסח

החומרים: 8 ביצים מופרדות, 2¾ כוסות סוכר, מיץ וקליפה מגוררת מ־1 תפוז ו־1 לימון, 1¾ כוסות קמח־מצה, 2 כפות קקאו לא ממותק, ¼ כפית צפורן טחון, 25 תמרים חתוכים לקוביות, ½ כוס אגוזים קצוצים, 1 תפוח־עץ מגורר על מגררת גסה.

אופן ההכנה: טורפים את החלמונים עם הסוכר. מוסיפים מיץ־לימון ותפוז ואת הקליפה המגוררת. מוסיפים את התמרים היבשים מנופים ומערבבים. מוסיפים את התמרים, התפוח והאגוזים. לבסוף מוסיפים בעדינות את הקצף. אופים בתבנית גדולה, לא משומנת, אך מרופדת בנייר פרגמנט – בתנור חם כ־1¼ שעות.

אלף פרחים בפרח אחד

22 שנים עוסק ד"ר יוסף שוב בטיפוח פרח הגרברה. עד היום פיתח 1000 זנים שונים. בתערוכת הפרח הקרובה, שתתקיים בחול המועד פסח, יציג ארבעה זנים חדשים.

מאת נעה גל

לחדר שלפני משתלת הגרברות של ד"ר יוסף שוב נכנסים רק אחרי שמנקים את הנעלים היטב היטב בשטיח שליד הדלת, שלא ישאר חלילה, שרידי בוץ או אבק.

בחדר מונח הכל בסדר מופתי: דליים זה בתוך זה. ארגזים, אריזות קרטון. שלטים בכתב יד עגול וברור מסבירים את פשר מיקומם של הדברים: מכשיר מדידה ללחץ המים בקרקע, כיור למים מעורבים באקונומיקה לפרחים שנקטפו. בשורה, על מדף, מסודרות צנצנות ובהן „פרחים במבחן", להודעת אורך חייהם.

וכל זה לפני שהגעת לחממה עצמה.

על האדמה לא תמצא שם עשב שוטה אחד. בערוגות גבוהות צומחים שתילי הגרברות בצבעים מרהיבים. אתה נכנס לחלל מקורה בפלסטיק, המגן סביב סביב, ולעיניך נפרש, זוהר, שדה ענק של צהובים, ורודים, סגולים ואדומים לגווניהם השונים. פרחים גבוהי גבעול, בעלי כותרת פרושים. בשבילים שבין הערוגות מונחים שרוולי ניילון בהם מוזרם, בחורף, אוויר חם ומבוקר. בין השתילים צינורות השקייה דקים. ד"ר שוב מנהל רישומים יומיים ושיטתיים על גידול הגרברות שלו, על טיפוחן ובעיקר על הכלאות של זני שתילים. בפנקס קטן וסודי, בכתב קטן וכהגדרות מדעיות, הוא רושם את כמות המים היומית שקיבלו הצמחים, את מספרי הזנים, את שנות הגידול. עשרים ושתיים שנה מגדל שוב גרברות באדמת המושב שבו נולד וגדל. ארבע עשרה שנה הוא מטפח זנים וממציא פרחים באורח מסחרי. הגרברה נולדה ביבשת אפריקה. לפני כשבעים שנה היתה לצמח תרבותי שהגיע לציוויליזציה.

בעונת הקיץ שותלים ומגדלים כדי שבחורף, בין סוף נובמבר לסוף מארס, אפשר יהיה לקטוף ולשווק. יבול ממוצע של שתיל גרברה אחד הוא בין 10 ל־12 פרחים, פחות מזה נחשב ללא כדאי. ד"ר שוב הצליח להשיג 22 פרחים מצמח בעונה. את לימודיו עשה בפקולטה לחקלאות ברחובות בנושא גידול פרחים. שם גם קיבל את תואריו האקדמאיים ועד לפני ארבע עשרה שנה לימד שם ועסק בנסיונות בגידול גרברות.

עד היום פיתח כ־1000 צירופים שונים של הפרח. בתערוכת הפרח הקרובה, שתתקיים בחול המועד פסח בחיפה, יציג ד"ר שוב ארבעה זני גרברות חדשים: לבן עם מרכז כהה, צהוב לימוני, ורוד פסטלי וכתום. הזנים החדשים קרויים ע"ש בנות הפלמ"ח שנפלו במלחמת העצמאות. שפרה, בלהה, מרים, חביבה; וזן מיוחד ע"ש שוש ספקטור, קצינת השלישות של הפלמ"ח שנפטרה לפני כשנתיים והיא שעודדה לד"ר שוב במחקרו בטיפוח הזנים הנקראים ע"ש הבנות.

טיפוח זן הגרברה אורך כשש שנים. בשנה הראשונה באביב, מעבירים אבקה מן הפרחים לכלי מיוחד. את מקור האבקה רושם ד"ר שוב וכך הוא יודע מי הם „הורי" של הפרח החדש שיצמח. ממש כמו אצל בני האדם, יכול משחקם של הגנים להוליד פרח לבן לשני „הורים ורודים" משום שבאחד הדורות הקודמים היה, כנראה, פרח לבן „במשפחה". וכך יכולות לפרוח הפתעות במשתלה. אף פעם אי אפשר לדעת מראש מה תיצור ההכלאה.

חמש שנים אחר־כך מגדל ד"ר שוב את השתילים שבחר מתוך ההכלאה הראשונה עד שהוא מגיע לזן הנבחר. רק יבול גדול ממספר השתילים בעלי צבע אחיד, גבעול עבה, חזק, צמח בריא ונקי ממחלות – נקרא זן.

ד"ר שוב טיפח בשש השנים האחרונות 130 זני פרחים מתוך 25 אלף שתילים שהכליא בשנה הראשונה ורק ב־12 מתוך 130 הללו, ימשיך לטפל גם בשנה הבאה. כל צמח עובר בשנות גידולו סלקציה קפדנית בנסיון לסגלו לתנאי הגידול המתאימים לארץ: מעבר מטמפרטורה גבוהה לנמוכה בלילות, בחינת איכותו של הגבעול, עמידותו של הפרח שנקטף, השקייה מדודה בטפטוף, מעורבת בדשן עם תוספת מוגברת של דו־תחמוצת הפחמן לאוויר שבחממה.

הפרחים שנקטפו יכולים להחזיק מעמד כ־14 יום. את הגרברה קוטפים רק אחרי שהבשיל הגבעול כלומר, כשהוא לא רך וגמיש מדי. אי אפשר ליהנות ממנו זמן רב. הפרח הנשלח ליצוא נארז בקופסת קרטון מצופה בניילון דקיק לשמירת הלחות וכך הוא יעבור כ־40 שעות עד שיגיע לשולחנה של משפחה בגרמניה, בהולנד או בשוויץ. באירופה הקרה בעיצומו של החורף, כשהכל קפוא וורדים המחיר יהיה גבוה. הצרכן יהנה ויבקש עוד, גם בשנה הבאה. ד"ר שוב ישקיע את ההכנסה שתצטבר בהמשך המחקר והטיפוח. „רק שיהיה יבול טוב, שהפרח יעלה ויפרח לא גבוה מדי ולא נמוך מדי, והביקוש בשוק יגבר", הוא מבקש למען הגרברות שלו.

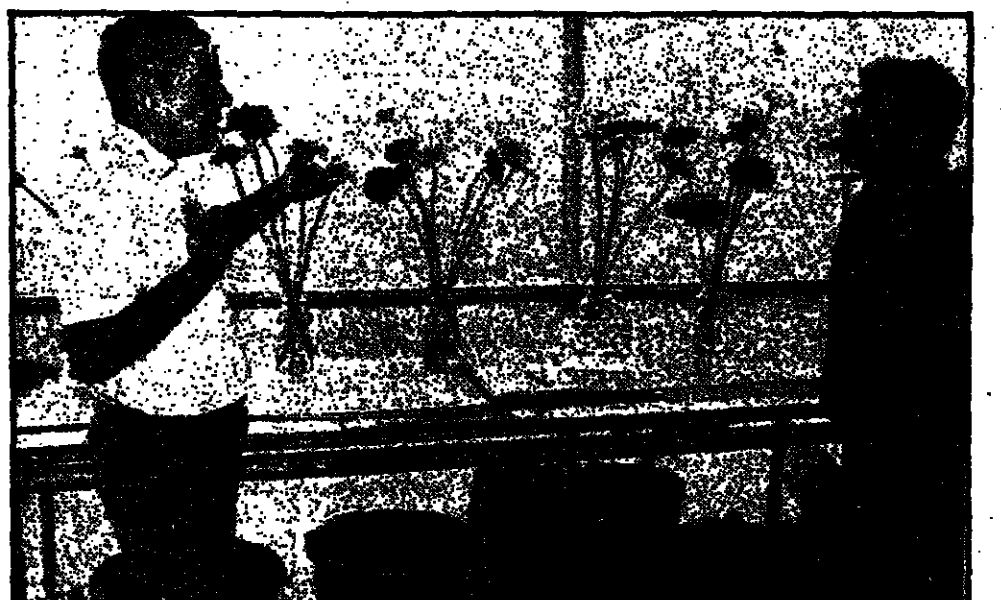

ד"ר יוסף שוב (משמאל) מסביר על פרחי טיפוחיו

איזי לונג ממליץ ולהיפך

צריך רק לחפש

את ההקדמה אי אפשר כנראה לעצור. למסקנה הבדויה זו אתה מגיע כשאתה נוכח בחידושים שהנהיגה לקראת החג הלן קרטיס (זו מהתמרוקים).

בחבילות השי שהכינה החברה לקראת הפסח יש: שוקולד מתוצרת ורד הגליל, קנפיטורות של 778, הגדה של פסח וגם – כמה מוזר – גם מוצרי טיפוח וקוסמטיקה של הלן קרטיס.

וכמו שאומרים על מחשבים, שהמחשב הוא ישן כבר ברגע שאתה קונה אותו, ככה זה גם בתמרוקים.

כמעט כמה שברגע שקנית את השוקולד ההגדה של הלן קרטיס יש כבר חבית תמרוקים אחרת, שמעניקה לך כשי ליד מוצריה סדר פסח שלם כולל הקנידלך, שולחן הסדר, המצות האורחים.

צריך רק לחפש, כי זה מה שנקרא צרכנות נבונה...

אגב, חבילות השי של הלן קרטיס עולות (בסדר יורד) 78, 72 ו־43 ש"ח פלוס מע"מ.

חג שמח...

לנסות, אולי זה הפתרון!!

מספרים על גמגמן שנפגש בפיסה ואמר לו כמתנצה:

„יש לי בשבילך עצה שלא תצלע." (תוסיפו את הגימגום בעצמכם).

„באמת?" אמר הפיסח מלא תקווה, „איך?"

הגמגמן: „לך עם רגל אחת על המדרכה ורגל אחת על הכביש."

את הפיסח זה לא הצחיק. „ולי יש עצה מצויינת בשבילך שלא תגמגם".

– „מה־מה־זה?"

– „שתוק!"

או אותה עצה יש לי בשביל אלה שסובלים בזמן הגילוח. פשוט אל תתגלחו!

אבל לא כך חברת „ויליאמס"...

היא דואגת למתגלחים המסכנים והמציאה לטובתם „ג'ל ההופך תוך כדי עיסוי לקצף סמיך בעל מרקם עדין... המגתיד את העור חלק וחד".

זה משווק בשני סוגים, רגיל ומנתול ואריזה בת 200 מ"ל עולה 15.34 ש"ח.

„לה ג'ל" של „ויליאמס" למי שמכרה...

המרכז והרשת

...והנה ממש בימים אלה נתבשרנו שנוסף על מרכז קופת חולים, מרכז המפלגה, המרכז הבריאותי והמרכז החופשי, קיים בארץ גם „המרכז למשקפי שמש".

ומה שדווקא לקראת הקיץ פותח „המרכז" במבצע הנחות ענק של 15 עד 50 אחוז על כל סוגי המשקפיים. (50% ממה?)

„המרכז" מבטיח לנו שמטרתו המוצהרת היא להזיל מחירים, לעזור בהתאמת המשקפיים למבנה פניך ולהעניק לך מבחר של סוגי משקפיים במקום אחד.

יש לו ל„מרכז" סניפים בתל־אביב, ברמת־גן, באילת, בחיפה ובבאר־שבע.

יותר סניפים מאשר למרכז הליברלי, וגם זה משהו...

עוגות לפסח ישר מן המדף

פס הייצור של מפעלי „הבית" מורים בימים אלה לרשתות השיווק עוגות מוכנות כשרות לפסח, מקמח מצה ומקמח תפוחי אדמה, אשר, לפי מפרסמיו „אינן נראות כאילו ירדו מפס הייצור", וכן ש„המרקם שלהן וטעמן – כאילו יצאו רק עתה מהתנור במטבח". הן נמכרות במגוון טעמים: קוקוס, בוטנים, גבינה, שוקולד הדרים, בתוך תבניות אלומיניום מאורכות ובמחיר 4.20 ש"ח לעוגה.

לא ניסינו ועל כן על טעמן איננו לוקחים אחריות.

هكذا من الأصل

صورة من الأصل

מחומה ומגדל עד כונס הנכסים

מאת יצחק מרידור

„בראשית התרקמות מסכת חיינו החדשים במקום הזה ובתוך חומות אלה, שולטת השמירה והעבודה בצוותא כצו עליון שאין להרהר בו. באנו לזאת הארץ להחיות שממה, לעבודה ולשמרה. עלינו לגאול את השממה בעמק בית שאן. כאן בעמק זה, בנקודה הזאת הנקראת בית יוסף על שם המורה המנהיג יוסף אהרונוביץ', באנו ליצור חיים חדשים, חיי עבודה וחופש האדם. לאור המצב הפוליטי הקשה בישוב, יהיה בית יוסף מקום עידוד וכח במלחמתנו הפוליטית והמשקית".

שורות אלה, הלקוחות מתוך כתבה שהתפרסמה בעלון „בחומה" של מושב בית יוסף, באייר תרצ"ז, לפני 50 שנה, הן שהריצו

כפר יחזקאל

אותי עד כפר ויתקין שבשרון כדי להיפגש שם עם מי שכתב אותן: אריה יצחקי, מראשוני המושב הראשון שהוקם במסגרת „חומה ומגדל" בעמק בית שאן, והיום חלוץ על תקן של פנסיונר, שעקר אומנם מבית יוסף לכפר יחזקאל עוד ב־1951, אך עדיין זוכר היטב, „כאילו זה היה רק אתמול", את אותם ימים גדולים, ימי ראשית ההתישבות בעמק בית שאן, ובמיוחד את יום העליה על הקרקע.

וזה תיאורו:

„היה זה באותם ימים שעמודי העיתונים היו עטורים שחור וכותרות מחרידות הודיעו על שפיכות דם יהודים בכל פינות הארץ, על עקירת עצים ושריפת קמה. בו בזמן חדרו גם ידיעות מעודדות על פעילות ההגנה והמשכת הבנין. קבוצת צעירים הופיעה באחת התחנות של הרכבת היוצאת צפונה. פניהם לתוך לוע השממה. מטרתם: הדברת המדבר המשתולל והנבטת זרע היצירה והשלום. בכל תחנה הצטרפו למסע זה חברי „ארגוני הצפון" אשר נתנו את ידם למשימה זאת. גדול היה היום בו הוקם המגדל ומעל ראשו הודלק האור שנזרק אל תוך חשכת הליל. מבחוץ – חומה בצורה של עץ וחצץ, בפנים – חומה חיה היוקדת בלהט תקוות הדורות. הפלאה הזקן מגדות הכינרת לא האמין למשמע אזניו שבפתח „שער הרוחות" נתקעו יתדות אוהלינו ולא האמין למראה עיניו שאת חול הכינרת אנו עומסים כדי לצקת יסודות לבנין חיים חדשים בתוך ערבה מכוסה קוץ ודרדר. מלאכת הקמת בית חיינו ספוגה דמים במאבק מר ומתמיד. היינו כאי בודד בתוך אוהלי קידר המוסתים. הוטל עלינו להילחם בשממון הדורות ולעמוד מול תעלולי הטבע. בכל רגע ובכל שעה נבחן האדם בתוכנו: היוכל לכל אלה? מול חרמון וגלבוע, לרגלי רמות כוכבה, במעבר הצר מדרום ארצנו לצפונה, לעמק הירדן – קמה לנו נחלתנו, חרוכה מלהט השמש בקיץ, שטופה ערוצים ונחלים יבשים אך רשנה ופוריה, המבטיחה יבולי בר. זו היתה האדמה שבאנו להפרות."

בן 86 הוא היום אריה יצחקי. שמיעתו כבדה במקצת וכוחו נחלש לא מעט, אך לא זכרונו ולא אמונתו בצדקת הדרך בה בחר ובה התמיד כל 64 שנותיו בארץ.

וכשהוא מדבר על בית יוסף, עולה כך נדמה לחץ הדם, ולכן מחיש את פעימותיו, ומתוך עיניו מציץ אליך אותו חלוץ צעיר, מחלוצי קבוצת „סלונים", שעלה לארץ ב־1923 ואחר שנים של עבודה כטייח בתל אביב, במפעל נהריים ועוד, קנה ב־25 לירות מניות של הק.ק.ל. לרכישת אדמות בעמק בית שאן, והצטרף ל־ 40 „משוגעים" נוספים שנאספו בקיבוץ גשר ויצאו, מלווים במתנדבים רבים, ב־9 לאפריל 1937 בשיירה רגלית כדי להקים ישוב נוסף, מושב ראשון, במסגרת „חומה ומגדל" בעמק בית שאן.

תהפוכות רבות פקדו את בית יוסף מאז אותם ימים ראשונים, ימי „חומה ומגדל". מספר אריה יצחקי: „עם פרוץ מלחמת העצמאות הפציצו צבאות ערב, באש כבדה, מהיבשה ומהאוויר, את המושב. בתים נהרסו ונגרמו נזקים כבדים. את הנשים והילדים פינינו לכפר יחזקאל, והם נשארו שם חודשים רבים. אנחנו, הגברים, נשארנו במושב, כחיילים, וניסינו להציל לפחות חלק מהרכוש. רוב הבתים נהרסו. רק מספר קטן של משפחות חזרו, עם שוך הקרבות, לבית יוסף ובכך החלה למעשה פרשה עצובה של עזיבות וחילופי אוכלוסין. אני ומשפחתי חזרנו, אך אני יכול להבין את אלה שלא חזרו: המצב הבטחוני היה קשה, החום היה כבד מנשוא, לא היו מים. רצינו לקלוט משפחות חדשות. באו אלינו אנשי מח"ל, אך הם נשארו שנה בלבד ועזבו. ואז באו עולים מרומניה. אני עברתי לכפר יחזקאל ב־1951 ומאז 1952 יושבים בבית יוסף יהודים יוצאי כורדיסטאן."

„קרוב ל־400 נפשות חיות היום בבית יוסף", מספר שלמה פרידה, איש מושב דבורה, המשמש מזה שנים מזכיר המושב. „מאז עזיבתם של הראשונים, ידע בית יוסף שנים טובות ושנים רעות. היו שנים בהן נהנו המתישבים החדשים משגשוג בלתי רגיל הודות לירקות החורף שגידלו והבשילו הרבה לפני כל תוצרת אחרת. אך יתרון זה נגוז לאחר מלחמת ששת הימים. הירקות של מושבי הפיתחה והבקעה הפכו לתחרות קשה לירקות של בית יוסף וירדנה והמושב הפך שותף למושבים האחרים שנקלעו למשבר הקשה הפוקד את החקלאות כולה. כיום חייב המושב ארבעה מיליון ש"ח לארגון הצפון וחברי בית יוסף חוששים ליום שכונס הנכסים יגיע אליהם".

היאוש ועוגמת הנפש, שהם מנת חלקו של מזכיר בית יוסף, נוכח הצורך להתרוצץ בבתי משפט ולבקש אורכה לחקלאים שהוא מייצג, מקבלים משמעות מיוחדת כשהם ניצבים מול זכרונותיו של אריה יצחקי מאותם ימים רחוקים של „חומה ומגדל".

אבל גם פרידה הוא איש בשורות: „אם תבוא היום לבית יוסף, לא תכיר את המושב. הרוב הגדול של חברי המושב, שנצטוו ב־1982 להרוס את הבתים הישנים והמטים ליפול בהם התגוררו כל השנים, בנו בכספי המשכנתא שקיבלו בתים לתפארת."

בית יוסף משנה את חזותו והוא שוב פורח ויפה. ואם אומנם תצמח תועלת של ממש לחקלאות מוועדת רביד, מי יודע? אולי תשוב ותזרח השמש גם בבית יוסף, הימים הטובים ישובו ויפקדו את ראשון מושבי „חומה ומגדל" של עמק בית שאן."

תקוותו של רבאשי

„מצבי הרפואי קריטי ועלי לעבור ניתוח דחוף להשתלת כבד בחו"ל, אחרת ימי ספורים. סבלתי רבות וקיים בקרבי רצון עז לחיות, בעיקר למען ילדי הפעוטים. אל תתנו לי למות", אומר יעקב רבאשי (29), תושב באר שבע, נשוי ואב לשני ילדים.

בשנת 1982 חלה רבאשי במחלת כבד ומאז המצב הולך ומחריף. בשנת 1983 נסע לארה"ב, שם אובחנה מחלתו וניתן לו טיפול תרופתי, אותו הוא מקבל עד היום. למימון הנסיעה מכר את ביתו. כיום הוא גר בשכירות וחי בדוחק

באר שבע

מקיצבת הביטוח הלאומי, האמורה לפרנס ארבע נפשות. אשתו אף היא אינה עובדת, מכיוון שבמצבו הוא זקוק לטיפול צמוד.

לפני ארבעה חדשים נשלח רבאשי לבית החולים רמב"ם לסדרה של בדיקות; שם נקבע כי הוא זקוק להשתלת כבד דחופה, אולם מפני שהתוכנית בארץ לטיפול מיוחד זה נמצאת בתחילת דרכה ובגלל הזיהום הכרוני שהחולה סובל ממנו, הוא לא התקבל להשתלה. הרופא המטפל בו בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע, ד"ר ג'ראלד פרייזר, יצר קשר עם המרכז הרפואי בפיטסבורג ונאמר לו כי הם מוכנים לנתחו. זו תקוותו האחרונה של רבאשי, שכן במקרים דומים שטופלו בפיטסבורג, עלה בידי הרופאים שם להציל חיי חולים. אולם דא עקא ועלות הטיפול הרפואי, כולל הטיסה והשהות בפיטסבורג, מוערכת ב־160 אלף דולר, שידו של רבאשי אינה משגת אותו.

כדי להציל את חייו, התארגנה בבאר שבע ועדה ציבורית הכוללת פרופסורים מבית החולים "סורוקה" ומאוניברסיטת בן גוריון, רעייתו של ראש העיריה, שרה זילברמן, עורכי שני העיתונים המקומיים ורבים אחרים. הוועדה עושה ימים כלילות כדי להתרים את הציבור, אולם כל מה שנאסף עד כה הוא סכום של כ־6,500 ש"ח בלבד. מזכיר מועצת פועלי באר שבע, בנץ כרמל, הנמנה על חברי הוועד הציבורי להצלת חיי רבאשי, לקח על עצמו לגייס למטרה זו תרומות מועדי העובדים בעיר ובפרט במפעלי חברת העובדים. אומר מנהל הלשכה לפניות הציבור בעיר, דוד שורק, אף הוא חבר בוועד הציבורי: „מצבו של רבאשי טראגי. לאחר שמכר את דירתו כדי לממן את נסיעתו הראשונה לארה"ב, אין לו יותר מה למכור ומקיצבת ביטוח לאומי ודאי שלא ניתן לממן ניתוח כה יקר. קופת חולים של ההסתדרות אומנם הביעה את רצונה להשתתף ב־120 דולר ליום אשפוז, אך זה סכום בטל בששים אם לוקחים בחשבון שעלות יום אשפוז בפיטסבורג נאמדת ב־1000 דולר".

רבאשי עלה לארץ בשנת 1976 ולמד עברית באולפן קיבוץ מרחביה. לאחר שירות צבאי התחתן ועבר לגור בבאר שבע, כאן נולדו גם שני ילדיו. אומר ד"ר פרייזר, הרופא המטפל בו ב"סורוקה": "רבאשי סובל ממחלה כרונית של הכבד כתוצאה מזיהום שנגרם על ידי שני נגיפים הנקראים בי ודלטה. הוא היה במעקב אצלי במרפאת כבד בשנת 1983 וכתוצאה מהזיהום, התיפקוד של הכבד הולך ומתדרדר עד כדי סכנת מוות. כידוע, באוניברסיטת פיטסבורג מתבצעות השתלות כבר שנים רבות ויש שם פרוטוקולים רפואיים לסוג כזה של חולים. דיברתי עם הרופאים האחראים על התוכנית שם והם ציינו בפני כי הם מוכנים לקבלו להערכה של השתלת כבד ורואים בו מועמד רציני לטיפול זה. השתלת הכבד נחוצה ודחופה ביותר להצלת חייו של החולה".

הוועד הציבורי להצלתו פונה אל הציבור הרחב בבקשה להרים תרומות ולהעבירם לסניפי הבנקים הבאים בבאר שבע: בנק הפועלים סניף 631 חשבון מספר 216905; בנק לאומי סניף 921 חשבון 285794/04; בנק דיסקונט סניף 50946, חשבון 752010; בנק אוצר החייל, סניף 1363 חשבון 338330.

מוכנים לזבח

מאת עמרם גבאי

בשכונת השומרונים בחולון מורגשת תכונה רבה לקראת טקס זבח קרבן הפסח אשר ייערך ביום א' הקרוב על הר־גריזים בעיבורה של שכם, כמדי שנה בשעות הערב. נציגים ראשונים כבר ארזו את מטלטליהם כדי להקדים להצטרף לאחיהם היושבים בשכם לקראת ההכנות לטקס הססגוני הנערך ברוב עם ובהשתתפות מוזמנים רבים – כאלפיים – בקרית לוזה אשר בפיסגת ההר.

לטקס נתוסף הפעם נופך מיוחד: הוא נערך בסימן מלאות עשרים שנה לאיחוד שני חלקי הקהילה השומרונית, בחולון ושכם. זה אף יהיה

שכם

הטקס הראשון המנוהל על־ידי הכהן הגדול אשר הוכתר אך לאחרונה. המינהל האזרחי סייע בהדפסת כרטיסי הזמנה לטקס הקרבן שיופצו בין האורחים המגיעים לטקס.

בני העדה מייחסים חשיבות רבה לאירוע שהוא גם מפגש מחודש בין שני חלקי הקהילה הקטנה המונה כחמש מאות נפש בלבד, העוזבים את בתיהם בשכם ובחולון למשך ימי החג ומתגוררים בצוותא בקרית לוזה סמוך למקום הזבח. הגשמים העזים שפקדו את הארץ עד לאחרונה עיכבו עד כה את ההכנות והגיעו את המארגנים לנקוט אמצעי כוננות. בלב קריית לוזה, על הר גריזים, תוצב סככה מעל למקום הזבח, למקרה של גשמים. אם יהיה מזג אויר בהיר, תוסר הסככה בעוד מועד. פועלים עובדי עיריית שכם עוסקים עתה בניקוי ובתיקון ארבעת התנורים המשמשים לצליית הכבשים לאחר השחיטה. פעולה דומה תיעשה ברחבת הטקס, במקום המזבח והכיורים. יומיים לפני הזבח תותקן בימה לאלפי הצופים שיפקדו את ההר.

בבית הכהן הגדול החדש נעשו סידורים לאירוח ראשי המימשל והמינהל האזרחי ונכבדי העיר שכם שיבואו ללוות את הכהן הגדול יוסף אל מקום הטקס לראשונה בחייו. תהא זו גם הפעם הראשונה זה שנים שהכהן הגדול יעלה על האבן הגדולה ללא צורך ביד מסייעת. הוא בן 68 בלבד.

עם שקיעת החמה תגיע למקום הזבח פמליית הכהן הגדול יוסף בן אב חסדה העבתאי הלוי. הוא יעלה על האבן הגדולה ויצווה על השחיטה, זכר ליציאת מצרים. אל המזבח יובלו 28 כבשים, ממוצע נפשות לכבש. הכבשים יישחטו, צמרם ינוקה, קרביהם יישרפו על המזבח ופנימם יישטף וינוקה במים. גופם יוכשר במלח וייעקד כבש כבש על שפודו. שעתיים לאחר מכן יובלו השפודים אל ארבעת התנורים המוסקים משעות אחר הצהריים.

בכל תנור יינעצו שבעה שפודים ועליהם תונח רשת ברזל, אשר תכוסה בבליל של שיחים ירוקים ועפר רטוב ופי התנור ייסגר. הכבשים ייצלו כראוי. לקראת חצות הלילה יבואו בני הקהילה וקערותיהם הגדולות בידיהם, יפתחו את התנורים, יסלו את השפודים ויסירו מעליהם את הכבשים הצלויים. כל משפחה תיטול חלקה לביתה ותאכלהו בחיפזון על מצות ומרורים. כל הנותר יישרף באש עד הבוקר. רוב האורחים יתבקשו לעזוב את המקום לקראת סיום הטקס.

מדור פרסומי

כדאי

מאת ג. יפית

איך הופכים ילדים קטנים לאנשים גדולים באמת

„כולנו" השבועון לילדים בגילאי 8–13. למעלה מ־100,000 קוראים צעירים ברחבי הארץ מרחיבים ומעמיקים את השכלתם.
מומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות. יוצא לאור בשיתוף עם הסתדרות המורים בישראל. מקור לא אכזב של הנאה והתרגשות לילדים, גם להורים.
תנו אותו לילדכם, הוא לא ישכח זאת לתמיד.
„כולנו" מתנה בלתי נשכחת, כל שבוע מתחדשת.

מכירים את רותם מהטלוויזיה? „כולנו" הוא החבר האמיתי שלה

חלק מן השעות היפות ביותר להורים, הוא הזמן בו משתרר שקט גמור בחדר הילדים מכך שעה או שעתיים... אף הנה. כישהו עסוק בעולם הקסום שלו. זה קורה מידי שבוע אצל כ־200,000 גברים ונשים, הורים לילדים הקוראים את „כולנו", השבועון הצעיר לילדים.

אבל, זהו רק הצד הקטן והפיקנטי שבעניין. „כולנו" מעניק הרבה הנאה יותר מכך. שעות רבות של הנאה, עניין, אתגר והרחבת אופקים להמוני ילדים בישראל.

„הארץ שלנו", „דבר לילדים", „משמר לילדים" – כולם ב„כולנו"

רבים מאיתנו עוד זוכרים בערגה את השבועונים מימי ילדותם: „הארץ שלנו", „דבר לילדים", „משמר לילדים". מה לא היה בהם, בשבועונים הללו? הרפתקה ומתח, מיסתורין והומור ועלילות בהמשכים... בני המזל קיבלו אותם לבתיהם, האחרים חיכו בתור ונורא התחנפו כדי לקבל אותם ראשונים...

תנו להם בפסח מתנה לכל השנה

תנו להם לקנות מתנה במתנה שמשמרת כל השנה. מתנה שכל שבוע מתחדשת עם הרבה התרגשות, שמחה והנאה. מתנה המרחיבה אופקים ומביאה שמחה לילדים וגם להורים.
„כולנו" מתנה אידיאלית לילדיכם. מתנה בלתי נשכחת באמת.

אוהבים קומיקס ומדבקות?

כל שבוע ארבעה עמודי קומיקס צבעוניים ומדי חודש גם מירוב של מדבקות צבעוניות, יפהפיות. ילדים אוהבים אותן מאד.

„כולנו" של היום הוא שבועון מיסודם של שלשת אלה, הוותיקים והטובים. הוא כל אחד מהם וכולם ביחד בשבועון אחד. עם אותה רוח, אותה מסורת המעודכנת מאד לימינו כלנו.

אם אתם נמנים על בני המזל שהיו מנויים על שבועון ילדים בילדותם, אתם חייבים לילדיכם את „כולנו". לא שכחתם ולעולם לא תשכחו את המתח ביום שלפני, את ההתרגשות העצומה ביום בו הגיע השבועון, את הדפדוף הראשון הקדחתני והסקרני ואת הצלילה הנעימה אל תוכנו... אמא ביקשה משהו, או אפילו אבא... ואתם לא שמעתם דבר. הייתם בעולם אחר...

אם לא נמניתם על המאושרים שקבלתם את השבועון לבתיכם, אם קצת קינאתם באחרים... תנו לילדיכם את מה שנבצר מהוריכם לתת לכם. תפגשו בעולם חדש ונפלא.

העולם הגדול של „כולנו"

מה יש בו ב„כולנו" שכולם כל כך אוהבים אותו, שאלנו את מנכ"ל העתון, מר רענן גילן.

זהו שבועון קומפקטי ונוח במידותיו. הוא מכיל 40 עמודים ויותר, רבים מהם עמודי צבע. כל שבועון הוא אוצר בלום של סיפורים, שירים, מאמרים, ציורים ותמונות המצטרפים למדורים הקבועים.

המדורים הקבועים הם עמוד השדרה של „כולנו" והם חביבים במיוחד על הקוראים הצעירים.

גם ילדים מסתבר, אוהבים סדר והרגלים קבועים.

במדורים הקבועים אפשר למצוא מבחר מרתק של סיפורים בהמשכים, הכתובים בידי מיטב סופרי הילדים הפופולאריים. את מדורי „שיר בילי" ו„מכולנו" בהם מספרים ילדים על כל נושא שבעולם ושולחים לשבועון מפרי עטם: שירים, סיפורים, הגיגים, רעיונות וראיונות. במדור „פסק זמן" אפשר למצוא תשבצים, חידות, שעשועי הסיבה ו... רעיונות בכיף.

במדור „על גלגליי" סיפורי אוטובוס מפי ילדים. במדור „זה קרה השבוע" אקטואליה לילדים, כאורעות ופיקנטריה מרחבי העולם.

„כל בריי" – מדור שאהוב במיוחד על רבים מן הקוראים ובו: הזמנות להתכתבות, החלפות, הדעות וברכות.

„טבע שכזה" – הוא מדור המספר על הטבע הסובב אותנו בארץ ובעולם.

„שנה צעירה" – במת ביטוי לעיתונאים הצעירים הנבחרים ע"י העתון.

„מה עושים ?" מדור ייעוץ עם תשובות לילדים שמתלבטים.

„אחד מכולנו" פרופיל צעיר אחד. „צחוק צחוקי" מדור והומור עסיסי. „מה שיש" סקירה על חדשים ולוהטים – תקליטים וספרים. „הכוכב שלי" מדור הורוסקופ לילדים. „פופ" כדור פופ רוגב וגדול עם הרבה חידושים ותמונות רבות. „כתבק +" אחד המדורים הפופולרים האהובים ביותר, שנכתב כולו על ידי נער בן 17 בשפה של צעירים. בנוסף, חביב על הקוראים: קומיקס ומספר צבעוני מדי שבוע ואפילו מדבקה צבעונית.

למפרסמים. יש לכם למעלה מ־100,000 קוראים נאמנים

30,000 ילדים מנויים היום על „כולנו" בסך הכל מגיע מספר הקוראים לכ־100,000 ילדים וילדות בכל הארץ, בגילאי 8–13.

קוראי „כולנו" אוהבים את השבועון שלהם ומאמינים בו. אין זה עוד עתון סתם. „כולנו" הוא עתון לחבריה האמיתיים.

ילדים אוהבים את „כולנו" ומאמינים בו. גדולי המפרסמים במשק מצאו ב„כולנו" צנור פירסום אמין ומועיל.

אם גם לכם יש מה לספר לילדים. אמרו זאת דרך „כולנו".

מתנה נפלאה שאינה נגמרת

האנשים העוסקים במלאכה ודואגים מדי שבוע להוצאתו לאור של „כולנו" חדש, הם מטובי הכותבים והציירים בישראל. מנצח על המלאכה העורך דוד מאיאנס (עורכו של „דבר לילדים" בעבר) וסגניות לעורך: אסתר קל הכותבת היטב לרבים מאיתנו והגה ניר.

בין המשתתפים הקבועים שמות רבים, חביבים ומוכרים של סופרי ילדים, משוררים, ציירים ואיירים וכמובן הילדים עצמם.

„כולנו" נחשב לעתון מעולה ומן המתקדמים בסוגו. הוא בנוי לילדים ערוכים בצורה נעימה ומקרבת אליהם. כשמנחילים ערכים בדרך נעימה, חזקה עליהם שישארו בתוקף לשנים רבות. „כולנו" מספק לילדים עניין, הנאה, השכלה רחבת אופקים. הוא מקנה הרגלים קבועים ומתחדש תמיד. אין עוד מתנה נפלאה כזאת.

הביאו לילדיכם בשיהיו מנויים על „כולנו". ראו כיצד הם נהנים כל שבוע מאוצר חדש, טוב וטוב. כל שבוע כל השנה, המתנה המתחדשת תדיר, תמיד חדשה, תמיד שונה, תמיד מרגשת ומרתקת. מובטח לכם כי ילדיכם יהיו תלמידים טובים יותר בזכות „כולנו". גירוי אנציקלופדי בלתי פוסק, מפרה את החשיבה, מעודד את הסקרנות, מקנה ידע נוסף, עוד ועוד. זה „כולנו". הוא מכין את הילדים הקטנים להיות אנשים גדולים באמת.

איך מגיעים ל„כולנו"

- „כולנו" נמצא בדוכני העתונים ברחבי הארץ.
אל תשכחו את הילדים כשאתם קונים עתונים לכם. לעצמכם אתם קונים עתון מדי יום? גם לילדכם מגיע עתון פעם בשבוע.
„כולנו" מופיע כל יום ג' בדוכני העתונים ברחבי הארץ. קנו אותו בשביל הקטנים. חשוב שיהיו להם הרגלים טובים קבועים.
- למעוניינים במנוי שנתי:
כתבו עוד היום למערכת „כולנו", רחוב חומה ומגדל 2 ת"א, שק"ע 61999 ובקשו להצטרף אל עשרות אלפי הילדים המנויים על „כולנו". מחיר המנוי המוזל, לשנה מראש, הוא 77 ש"ח. שנה לקראת הפסח (במשך חודש אפריל) תינתן האפשרות לשלם בשני צ'קים שווים, ללא ריבית ע"ס של 38.50 ש"ח כל אחד.
בא הוסיפו את שם הילד, הכתובת, המיקוד ומס' הטלפון.
- בכרטיסי אשראי: ניתן לשלם גם באמצעות כרטיסי אשראי: ויזה וישראכרט. צלצלו אל: מחלקת המנויים של „כולנו", טל: 03-378833 והעתון כבר בדרך אליכם.
תגיעו ל„כולנו" בהקדם. הוא חשוב לילדכם.

ההפסד ברומניה 3:2 לא גרע מהיכולת הישראלית הטובה

בריילובסקי קבע יתרון לישראל, אולם הוא נמחק ע"י הבלם הרומני • תקווה הישווה שתי דקות לאחר כניסתו לשדה • האיזון בתוצאה נשמר דקה אחת בלבד • הנבחרת גילתה העזה ושיחקה במערך התקפי

שירות „דבר"

בראשוב (מיוחד ל„דבר"). נבחרת הכדורגל הישראלית נחלה אתמול הפסד 3:2 לנבחרת רומניה, אולם הצילה את כבודה לאחר שהציגה יכולת טובה בכל דקות המשחק.

חניכיו של מיודין לא נפלו ביכולתם מהמארחים הרומנים. הישראלים הוליכו ביתרון, ספגו שני שערים עד להפסקה, אך לא נפלו ברוחם והשכילו להשוות. איבוד עשתונות רגעי עלה לנבחרת בשער נוסף, אולם הוא לא גרע מהרושם הטוב, שהותירה הנבחרת.

מיודין העניק אשראי לשני מגינים חדשים, אבי כהן מבית"ר ירושלים ואפרים דווידי, ולא התאכזב. השניים סייעו לא מעט לחוליית הקישור ותרמו למיתקפה הישראלית. השינוי לעומת המשחק עם מערב־גרמניה התבטא במגמה ההתקפית של הנבחרת, ביכולתה להגן בהצלחה ואף ליזום ולסכן בהעזה של השחקנים.

נראה, כי הקלחת הציבורית דירבנה את הישראלים והכניסה תנופה למשחקם. לא היתה זו, אמנם, תצוגה גדולה ומרשימה, אך הכיכוס החיובי נבע מהמוטיבציה הגדולה כמו מהיכולת לשמור על יחסי כוחות מאוזנים מול רומניה דווקא במשחק חוץ.

אבינועם עובדיה הוסיף תנופה וכח לקישור הישראלי ואיפשר למלמיליאן ולסיני לנצל את יכולתם הטכנית כדי להריץ את הנבחרת לעמדות קידמיות. מרכז ההגנה נתקף לפרקים בפיק־ברכיים וספג שערים דווקא בדקות, בהן נידמה היה, כי הנבחרת תוכל להלום ברומנים.

המארחים הופתעו, ודאי, מרוח הקרב של הישראלים ומכושר הספיגה שלהם. עם זאת יש לציין, כי הרומנים היו רחוקים מרמתם הגבוהה ונסחפו אחר הקצב, שהכתיבה הנבחרת הישראלית.

דניאל בריילובסקי הפתיע את ההגנה הרומנית הבקיע שער יתרון בדקה ה־19. הרומנים הטילו לחץ על שערו של אבי רן והשכילו להשוות בבעיטה של הבלם בלודריץ מ־18 מ' בדקה ה־21. בלודריץ, ביום מוצלח, אף הפך הקערה על פיה, כשהכניע את רן שנית בדקה ה־38.

בדקה ה־78, בשעה שנידמה היה, כי לא יחולו שינויים במשחק, הימר המאמן מיודין על החלוץ התגייתי שלום תקווה. כעבור שתי דקות גמל תקווה למאמנו, כאשר הבקיע את שער השוויון. אלא שהישראלים לא הצליחו לשמור עליו. חלפה דקה בלבד, כשהתקפת רומניה מצאה את ההגנה הישראלית בלתי מאורגנת וקראמר הבקיע את שער הנצחון.

שפט היווני ג'ורג' ג'דמיקוס לעיני 30,000 צופים.

הרכב הישראלי: רן; א.כהן, שמעונוב, א.כהן, דווידי; קליינר, סיני, מלמיליאן, עובדיה; אוחנה, בריילובסקי. שותפו: תקווה ואייזנברג.

השוער אהוד סלע — צוק איתן בראשל"צ

מאת ברוך רשף

יתכן, והרכבה של [illegible] הכדורגל [illegible], מכבי ראשל"צ, [illegible] השוער [illegible] אהוד סלע [illegible] על שערה, סלע בן ה־40 [illegible] במשחק [illegible] בכל שנה [illegible]

[illegible] סלע [illegible] 62 פעמים בנבחרת הלאומית [illegible] מכבי ר"ג, הפועל פ"ת, ומכבי ראשל"צ.

בראשל"צ [illegible]

[illegible]

„המעופפים" יוצאים ל„טורניר האביב"

מאת יצחק [illegible], שליחנו המיוחד

24 שחקני כדורעף יצאו הבוקר את ישראל: נבחרת הבוגרים לשוויץ ואילו נבחרת הנוער להונגריה.

נבחרת הבוגרים יצאה למחנה אימון קצר בפרדריקשאפן, מערב גרמניה, שם תשחק נגד קבוצת בודנזי. ביום ראשון תגיע הנבחרת לנויטשל שבשוויץ, שם יחלו משחקי „טורניר האביב". הנבחרת הגרולה לבית אחד עם צרפת ושוויץ המארחת.

הטורניר יחל ביום שני (ליל הסדר) כששוויץ תשחק מול צרפת. ישראל תשחק ביום שלישי נגד צרפת וביום רביעי נגד שוויץ. ביום שישי ה־17 באפריל יחלו משחקי הדירוג.

12 השחקנים הבוגרים, שיצאו לשוויץ, הם: אודן שר, אודי חבר (הפועל מטה אשר), אליעזר כגן, שמאי גלזר, ארנון עמיר (המעפיל), יעקב הרשקו (קפטן) דן בודר, רפי רולניק (הפועל בת־ים), אמיר אקרמן, ארז שכטר (מכבי תל אביב), גיל פישל (הפועל כפ"ס), עמיחי ברם (קרית אתא).

מאמני הנבחרת הם מאיר כץ וג'יורא הלפרין, המנהל איתן הוד, היו"ר יחיאל דורון והפיזיותרפיסט דן ארטמן. כן הצטרף השופט נתי תרום.

נבחרת הנוער יוצאת להונגריה שם תערך טורניר הכנה למשחקי מוקדמות אליפות אירופה. בטורניר ישתתפו קבוצות הצמרת מהונגריה ונבחרת הנוער שלה.

השחקנים, שיצאו להונגריה, הם: ירון טוריינגר, צחי כהן, עמית צוקרמן (קרית אתא), רוני כהן, אלון גרינברג, צחי הרה (הפועל בת־ים), טלי כהן (מטה אשר), יניב בר־נצר, אביב הלפרין (המעפיל), אילן חמו (העוגן), רונן דורין (רמת אביב), יפתח אלון (איחוד עירון).

המאמן הוא דוד כפרי והמנהל מרדכי קיבזון. כראש המשלחת ישמש יונה פלד. כן יצא עם הנוער השופט הבין־לאומי מיקי מטרן.

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות
קרליבך 2, ת.ד. 20130 תל־אביב 67132

הודעה לכל מגדלי ירקות

בהתאם לחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות תשי"ט 1959 סעיף 26 (ב) הרינו להודיעכם:

כל מגדל הרוצה לגדל ירקות מהמינים הבאים:

1. עגבניות, גזר ופלפל בעונת יולי – ספטמבר 1987.
2. בצל מזן „בית אלפא" בעונת אוגוסט 1987.
3. בצל מזן „ערבה" בעונת אוגוסט – ספטמבר 1987.
4. תפוחי־אדמה בעונת סתיו 1987/8.

יגיש בקשה לקביעת מכסות לועדת המכסות שליד המועצה.

טופסי בקשה הופצו למגדלים על ידי האגף לתכנון ולכלכלה.

מגדל אשר אין ברשותו טפסים כאמור יפנה למועצה בכתב תוך 10 ימים מיום פרסום מודעה זו.

ש. עופר
מנכ"ל המועצה

ארבעה משחקים במוקד — שניים בכל קצה בטבלה

מאת ניצן פרידמן

ארבעה משחקים ימקדו את תשומת לב הצופים במחזור ה־24 שייערך בשבת הקרובה. שניים במסגרת המאבק על האליפות – בית"ר ירושלים נגד הפועל באר־שבע ובני־יהודה נגד הפועל חיפה – ושניים במסגרת המאבק במרתף הירידה השלישי – מכבי יבנה נגד בית"ר נתניה והפועל ת"א נגד הפועל לוד.

ביום בתיקנם יכול היה המשחק בשכונת התקווה להיחשב כאחד מ„משחקי השנה". [illegible] „הזוטרים" ישתדלו להמשיך במשחק „סימני הדרך" ולא לאבד את עקבות בית"ר י־ם, שעשויה לזכות בנצחון שני רצוף מול ב"ש ב„בלומפילד".

[illegible]

48 שעות לפני שבת

[illegible]

הנבחרת הלאומית של נשי צרפת בהתעמלות למשחקי הפועל ה־13

נותרו עוד 25 ימים למשחקי הפועל ה־13

הנבחרת הלאומית של צרפת בהתעמלות מכשירים בנות תגיע למשחקי הפועל ה־13. הנבחרת כוללת ארבע בנות: קרול דיויה, נטלי לגאל, נטלי דלפרייה ומנואל זורדן.

הנבחרת תופיע במסע ראווה במסגרת ספורט הפועלים בהתעמלות באולם מלוהה בירושלים.

מופע אקרובטיקה – במסגרת ערבי הספורט המחול

זוג אקרובטים מבלגיה, האנס ליסמונרה ולוניה צופר יופיעו בתרגילי אקרובטיקה במופע הדגלים וכערבי ספורט ומחול.

הזוג זכה במקום השלישי באליפות העולם באקרובטיקה שנערכה בדצמבר 86 בבודאפשט.

מלונות דן – מארחים את אורחי הכבוד של משחקי הפועל

מלון דן פנורמה ת"א ייארח את האח"מים שיבואו כאורחי מטה משחקי הפועל ה־13, ביניהם נשיאי הוועדים האולימפיים של בלגיה, אנגליה, צרפת, גרמניה, חוף־השנהב וסלוואדור.

מקום שלישי לנבחרת הפועל במרוצי שדה בבלגיה

הרצים למרחקים – ערנה לנקרי מהפועל גליל־עליון ואמל עבדאללה מהפועל טולס־צור יוצגו את הפועל באליפות ספורט הפועלים שנערכה בבלגיה, זכו בסיכום הקבוצתי במקום השלישי אחרי מזרח־גרמניה ופולין.

ערנה לנקרי זכתה במקום השמיני בריצה למרחק 4 ק"מ ואמל עבדאללה במקום העשירי. כ־50 רצות מ־10 מדינות השתתפו במרוץ.

יעקב סלימני מהפועל אשקלון, מנצח הישראלי של מרתון ת"א האחרון, סיים במקום ה־43 בריצה למרחק 10 ק"מ מתוך למעלה מ־100 רצים בזמן נאה של 34 דקות. מזג האוויר פגע קשה בתוצאות הרצים הישראלים מאחר וכל המסלול היה משולג.

נצחון לוידנפלד בפתיחת הטורניר

רביב וידנפלד המדורג מספר 1 באליפות הבין־לאומית לנוער בטניס גבר אתמול בפתיחת משחקי בית הגמר על אורן קרעורא בתוצאה 1:6, 0:6.

אסף שפר הפתיע בנצחון קל על פרנץ ויידוס מגרמניה – 2:6, 0:6.

תוצאות נוספות: רייב התיג – יצחק קול 0:6, 1:6; אוהד רינברג – רונן זאבי 3:6, 0:6; אילן אורליך – אמיר ברמורדכי 6:7, 1:6; בועז מרנשטיין – רוני בירון 0:6, 1:6.

הפסד שלישי תוך שבוע לסלטיקס

האלופה בוסטון סלטיקס נחלה את המפלה השלישית תוך שבוע, כשנוצחה בקליבלנד על־ידי הקאבלירס 107:83.

שני משחקים נסתיימו בהארכה. פיניקס־סאנס גברה על סיאטל סופרסוניקס 125:127 ודנבר נאגטס על גולדן־סטייט ווריורס 126:129.

מילווקי באקס ניצחה את וושינגטון־בולטס על חודה של נקודה 94:95.

תוצאות נוספות: שיקאגו בולס־דטרויט פיסטונס 86:116. אינדיאנה פייסרס – ניו־ג'רסי נטס 114:128, יוסטון רוקטס – לוס־אנג'לס קליפרס 84:102.

אדברג ניצח

המדורג מספר 1 בטורניר שמנת הגדולים בטניס השוודי שטפן אדברג, ניצח לאחר מאבק בן שלוש שעות ו־24 דקות את האמריקאי טים מאיוט 1:6,6:3,7:6,5:7,2:6.

המאבק בין השניים התבסס על חבטות הגשה אדירות ובכדורי־יעף.

המערב־גרמני בוריס בקר פרש בשל נסיבות בריאותיות „עייפות". כך מסר מאמנו הטורניר גיון גרדנר. את מקומו של בקר יתפוס קווין קארן, יליד דרום־אפריקה.

נצחון לרודה

קבוצת רודה בה משחק הישראלי מוטי איווניר השיגה נצחון חוץ גבוה 0:3 על ונדאם ומדורגת שלישית בליגה ההולנדית עם 28 נקודות מ־24 משחקים.

בראש הטבלה צועדת פיליפס אינדהובן ואייאקס אמסטרדם עם 43 נקודות כ"א.

במשחק השלמה בבונדסליגה סיימו בתיקו 2:2 קבוצת המבורג ובורוסיה דורטמונד.

טורפדו–צסקא 1:2

בדרבי של מוסקווה שנערך במחזור השישי בליגה הסובייטית ניצחה טורפדו את צסקא 1:2 ומדורגת שניה (9) אחרי ספארטאק מוסקווה (11) שניצחה בדנייפר 1:2.

תוצאות נוספות: באקו–ולניוס וילנה 0:1. דינאמו מינסק–אררט ייראבאן 1:2. דינאמו טביליסי–אלמה־אתה 0:3.

הטלוויזיה תשדר אליפות העולם באתלטיקה ברומא

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, הורה אתמול למחלקת הספורט של הטלוויזיה להיערך לקראת שידור חי של אליפות העולם באתלטיקה־קלה, שתיערך באוגוסט ברומא.

לשידור מאיטליה הוקצבו 30 אלף דולאר.

מחלקת הספורט נערכת לקראת שידורי אולימפיאדת סיאול 1988. מודל השידורים יהיה דומה לזה של אולימפיאדת לוס־אנג'לס 1984. הכוונה היא להביא 133 שעות שידור, מתוכן 76 שעות בשידור ישיר ו־57 שעות שידורים מוקלטים ותקצירים.

באיירן הביסה את ריאל מדריד 1:4

אלופת מערב גרמניה בכדורגל, קבוצת באיירן מינכן הביסה אמש את האלופה הספרדית הנאה, ריאל מאדריד, בתוצאה 1:4 (0:2).

הגרמנים, בעידוד 70,000 צופים רעשנים, נטלו את היוזמה כבר בדקות הפתיחה. הם ניצלו עד תום את חולשתם הרבה של הספרדים, שהעדיפו לשחק משחק נוקשה בהגנה.

מסכת השערים נפתחה בדקה ה־11 ע"י האוגנטאל. הגרמנים המשיכו ללחוץ ובדקה ה־30 הצליח החלוץ המצטיין לותר מתאוס לקבוע – 0:2. הגרמנים המשיכו להלום ובדקה ה־36 שוב נכבש השוער הספרדי הפעם לוולפארט – 0:3.

כשנדמה היה, כי התוצאה לא תשתנה עד לסיום המחצית, הפתיע „העייט", אמיליו בוטרגניו את ההגנה הגרמנית, כשקבע בדקה ה־45 – 1:3.

מי שחשב, כי הספרדים יתאוששו מ„הלם" הפתיחה טעה. בדקה ה־52 נפסקה בעיטת עונשין מ־11 מ' לזכות הגרמנים ומתאוס לא התקשה להכניע את השוער הספרדי בפעם הרביעית במשחק – 1:4. לאחר הבקעת השער חל ריפיון מה בקצב המשחק הגרמני והספרדים ניצלו מתבוסה מחפירה יותר.

למרות הנצחון הגרמני המוחץ הכל נשאר פתוח לגבי העולה למשחק הגמר, שכן במשחק הגומלין בין שתי הקבוצות, שייערך בעוד שבועיים במאדריד ינסו הספרדים למחוק את פער שלושת השערים. נצחון בתוצאה 0:3 יספיק להם כדי להעפיל למשחק הגמר. למשחק זה ישוב החלוץ המצטיין, סאנשז, שהחמיץ את משחק אמש בגלל שני כרטיסים צהובים, שנזקפו לחובתו.

מנהלי באיירן מינכן היו שבעי רצון גם משיא ההכנסה במשחק: 3.5 מיליון מארק. רוב רשתות הטלוויזיה באירופה שידרו בשידור ישיר את המשחק המסקרן.

גם בשחקני מחזיקות הגביע לא ראו הספרדים נחת, לאחר שקבוצת סרגוסה נוצחה בביתה ע"י אייאקס אמסטרדם – 3:2. המאמן הספרדי מצמצם למינימום את סיכוייהם להעפיל למשחק הגמר, שכן סביר להניח, כי במשחק הגומלין, שייערך בעוד שבועיים בהולנד, לא יחמיצו ההולנדים את ההזדמנות הבלתי חוזרת להעפיל למשחק הגמר.

הפתעה גדולה נפלה בצרפת, כאשר בורדו נוצחה לעיני 42,000 אוהדיה ע"י הקבוצה המזרח־גרמנית, לוקומוטיב לייפציג בתוצאה – 0:1. את שער הנצחון לגרמנים הבקיע הבלם הדרוב כבר בדקה ה־26. בהמשך הצליחה ההגנה הגרמנית החסונה להדוף בקור רוח את התקפות הצרפתים.

במשחק אחר במסגרת חצי גמר גביע אופ"א הביסה גטבורג השוודית בביתה את טירול מאוסטריה בתוצאה 1:4.

עונש רדיוס להפועל ירושלים

מאת אשר גולדשלגר

בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הטיל אמש על קבוצת הפועל ירושלים עונש של קיום משחק רדיוס אחד על־תנאי וקנס כספי של 500 ש"ח. הפועל ירושלים הועמדה לדין בעקבות זריקת רימון עשן במשחקה נגד בית"ר רמלה. שחקן הקבוצה, אשר ששון הורחק לשני משחקים בפועל.

• מזכירות ההתאחדות לכדורגל תתכנס ביום ראשון לישיבה מיוחדת, בה ידונו בשיטת משחקי הפליי־אוף בעונה הבאה. המזכירות תתכנס לאחר דיון בהשתתפות נציגי הקבוצות על שיטת המשחקים.

• קבוצת הפועל ר"ג הבטיחה אמש את השתתפותה במשחקי גביע אירופה בכדוריד, לאחר שגברה במשחק על המקום ה־3 על הפועל פ"ת בתוצאה 11:14 (5:9).

הנרי קושה — הגדול מארבעת „המוסקטרים" של צרפת בטניס

מאת שבח בן גבריאל

במהלך השבוע הלך לעולמו בגיל מופלג אחד מגדולי הטניסאים צרפת בכל הזמנים ומן הגדולים בעולם בעבר. הנרי קושה בן 85 היה במותו.

קושה נולד בעיר ליון ב־14 לדצמבר 1901 ובגיל 26 זכה בתואר וימבלדון, כשניצח במשחק הגמר את ז'אן בורוטרה, המבוגר ממנו בשלוש שנים. בורוטרה, שנטל את התואר בוימבלדון פעמיים ב־1924 וב־1926 עדיין בחיים. יחד עם טניסאי מפורסם אחר בלהקת „ארבעת המוסקטרים", רנה לאקוסט בן ה־83, אשר אף הוא זכה בוימבלדון ב־1925 וב־1928.

קושה חתם את הזכיה הצרפתית השישית הרצופה בוימבלדון ב־1929, בנצחון שני על בורוטרה.

קושה נמוך הקומה הצטיין בפיקחותו ולא דווקא בסגנונו.

חבטות ההגשה שלו לא היו חזקות במיוחד, בעוד שחבטת גב היד של קושה היתה למעשה חלשה, אך הוא ידע להתגבר על כך בזכות הטאקטיקה הנבונה שלו. קושה ניחן גם בעצבים חזקים שעזרו לו לא פעם להפוך פיגור משמעותי לנצחון על יריב רציני כמו האמריקאי, ביל טילדן, עליו גבר בחצי הגמר בוימבלדון, ואחר כך ברולאן־גרוס בפאריס.

את התואר הצרפתי נטל הנרי קושה חמש פעמים (1922, 1926, 1928, 1930, 1932), ואת שיא הזכיה שלו שבר לאחר חמישים שנה השוודי ביורן בורג, כאשר זכה באליפות הרולאן־גרוס שש פעמים, ארבע מהן ברציפות.

קושה וחבריו – בורוטרה, לאקוסט וז'אק ברוניון, שמת לפני שנים מספר – התפרסמו לא רק בשל זכייתם הרצופה בוימבלדון, אלא משום זכייתם הרצופה בגביע דייוויס. הם כונו „ארבעת המוסקטרים" והעניקו לצרפת את הגביע במשך שש שנים רצופות החל מ־1927 בנצחון על ארה"ב – 2:3 וכלה ב־1932, גם כן בנצחון על ארה"ב באותה התוצאה.

הנרי קושה הצטיין לא רק במשחקי היחידים. יחד עם ז'אן בורוטרה נטלו השניים את תואר הזוגות בוימבלדון ב־1926 וגם כעבור שנתיים. השניים נוצחו פעמיים בגמר ע"י טילדן והאנטר מארה"ב ב־1927 וכעבור ארבע שנים ע"י זוג אמריקאי אחר, לוט ואן ראיין.

לגדול טניסאי תבל בעבר רשומה גם זכיה אחת בפורסט הילס, ב־1928, ומאותה שנה ועד 1931 דורג ראשון בעולם.

הערב ביד־אליהו בגמר גביע המדינה בכדורסל

מכבי ת"א מועמדת להשלים „הדאבל" מול גליל־עליון

מאת משה בהן

משחק גמר גביע המדינה בין קבוצות מכבי ת"א והפועל גליל עליון ינעל הערב את עונת המשחקים המתישה והמרתקת.

שתי הקבוצות ישאפו לסיים את העונה עם טעם טוב בפה. שחקני מכבי ת"א ירצו להמתיק במעט את גלולת ההפסד המר בלוזאן ע"י נצחון מוחץ. גם שחקני הגליל ינסו לשכוח את השבועות האחרונים, בהם נוצחו בצורה מביכה ע"י קבוצות בינוניות כמו הפועל ת"א והפועל חולון.

בעייתם הגדולה של שחקני הגליל היתה עצם העפלתם למשחק הגמר. הדבר גרם לשאננות רבה כיוון שהופעתם בעונה הבאה במשחקי גביע אירופה הובטחה עוד לפני פתיחת משחקי הגמר־סל.

שחקני הגליל נכנסו בימים האחרונים להילוך גבוה. הם שוהים כבר שלושה ימים במחנה אימון סגור בשפיים ומנהליהם ניסו להחדיר בהם התלהבות לקראת משחק הגמר.

לרשותו של אריה מליניאק עומד צוות שחקנים טוב, אבל לא יציב. את משחק הקבוצה ידריך שועל ותיק כמו שמואל זיסמן, הניחן בניסיון עשיר במעמד מסוג זה. זיסמן סבל העונה מנסיגה כולשת ביכולתו, אך ניסיונו העשיר עשוי לסייע רבות לחבריו.

מתחת לסלים ישחקו קרטיס ברי וטרי וייט. ברי ניחן ביכולת קליעה מצויינת ממרחקים קצרים ובינוניים. וויט מבצע לרוב את העבודה השחורה מתחת לסלים והוא משלים היטב את ברי.

לשני שחקני הציר שחומי העור מצפה מלאכה קשה מול מאגי וג'ונסון. גם לארז חזן, ברד ליף ודרב הנפלד יהיו חיים קשים.

על הפוטנציאל הרב שטמון בהם אין עוררין, אבל חוסר יציבותם פגע השנה קשות בקבוצתם. חזן הירבה להחטיא ממצבי קליעה נוחים וליף איבד מעט ממהירות פריצותיו הסוחפות. נרב הנפלד סובל מחוסר ניסיון. הערב הם ינסו להתעלות על עצמם ולמרר את החיים לשחקני האלופה.

שחקני מכבי ת"א טובים יותר ותוצאת המשחק תלויה בעיקר ביכולתם. מאגי, הסובל מפציעה, יעשה מאמץ רב כדי שפציעתו לא תשפיע על משחקו. למאגי לא יהיו הערב חיים קשים במיוחד, כיוון שווייט וברי אינם שחקני הגנה מעולים כמו מקאדו ומגניג. ג'ונסון מצוי בעת האחרונה בכושר טוב והערב הוא ינסה להוכיח, כי ההחטאות הרבות מקו העונשין לפני שבוע היו מקריות.

מיקי ברקוביץ ישאף לשים ללעג את הביקורת החריפה, שנמתחה עליו בימים האחרונים. הקפטן התל־אביבי בן ה־33 ירצה להניף את הגביע לאחר תצוגת כדורסל טובה מצידו.

דורון ג'מצ'י ינסה לשכוח לשעה קלה את מרירותו כלפי ברקוביץ ע"י הצגת יכולתו המעולה מהתקופה האחרונה. חזן ליפין ומוטי ארואסטי, ששב לאחרונה לכושר הטוב, ירכזו את המשחק לסרוגין.

השאלה הגדולה היא אם הארווי לאסוף יטול חלק במשחק. לאסוף סובל מכאבים בגבו וגם אמש הוא נאלץ להעדר מאימון קבוצתו. צבי שרף הביע ספק לגבי שיתופו במשחק. בכל מקרה, גרג קורנליוס חייב להיות מוכן לשחק דקות משחק רבות יותר.

אם לאסוף לא יפתח בחמישייה הפותחת יתאפשר לשרף לשלב בחמישייה שוב את ג'מצ'י וברקוביץ יחדיו, אלא אם הוא יעדיף לשחק עם שלושה שחקנים גבוהים ואז יפתח בחמישייה קורנליוס.

את הגביע לקבוצה המנצחת יעניק יו"ר הכנסת, שלמה הילל, הממלא את מקומו של נשיא המדינה, השוהה בביקור ממלכתי בגרמניה.

לפני משחק גמר הגברים ייערך משחק גמר גביע המדינה לנשים בין קבוצות אליצור ת"א והפועל גבעת חיים. אין ספק, כי שחקניות אליצור טובות יותר וכל תוצאה פרט לנצחונן המוחץ תיחשב להפתעה.

כרמלה חולמים „בגדול" — מקום חמישי בכדורסל

מאת ברוך רשף

[illegible] „אנחנו חולמים בגדול", אומר חיים דבש, מנהל מחלקת [illegible] בעיריית רמלה, מראשי המגבית.

• אומרים לכם, שיש לכם יומרות [illegible]

„אין מגמה, שיעמוד לרשותנו תקציב של 400–500 אלף דולאר. זהו תקציב, שיאפשר לנו להחזיק סגל שחקנים ברמה גבוהה. נוכל, בין היתר, להחזיק שני שחקנים אמריקאים טובים ולהעדיף לשלם להם כ־50 אלף דולאר כל אחד".

• שני אמריקאים [illegible]

„אריל ויליאמס, האיש שהוביל אותנו ללאומית, ישאר בקבוצה. [illegible]

חיים דבש

[illegible]

• [illegible]

„יש התלהבות אדירה ברמלה לכדורסל. [illegible]

• [illegible]

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו
תיק אזרחי מס. 267/87
בסדר דין מקוצר
המ' 1237/87
בעניין: בנק הפועלים בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד טובה ברמן
מרחוב הזהב 28, תל־אביב, 64859.
המבקשת (התובעת)
– נגד –
זאב גולדשר (גולן), ת.ז. 133771
שכתובתו האחרונה הידועה: הקוקיה 12,
רמת־גן, מיקוד 52447.
המשיב (הנתבע)
הזמנה לדין
אל המשיב:

דע כי בנק הפועלים בע"מ הגיש נגדך בקשה לצו עיכוב יציאה מהארץ שהופקדה בבית המשפט ושהינך יכול לעיין בה שם או לקבל את העתקה במשרד ב"כ המבקשת. הבקשה תידון בפני כבוד השופט א. גורן, רשם בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו, ביום 23.4.87 בשעה 08.30.

באם רצונך להתנגד לבקשה, עליך להופיע לדיון באותו יום על מנת לטעון את טענותיך. באם לא תופיע לדיון, יוכל ויינתן צו המעכב את יציאתך מהארץ, שלא בפניך.

מזכיר בית המשפט המחוזי
בתל־אביב־יפו.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% ובניה בקו הקיים בחזית ברחוב. ברחוב פתחיה מספר 53 גוש 6623 חלקה 439 תיק בנין 2/829־053 בקשה מספר 870262.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. ספפי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

בבית משפט השלום
בנתניה
הזמנה לדין

1. עזבון המנוח ללוש זאב ז"ל
2. ללוש איק – שניהם מנתניה רח' חתום 27/3 — ת.א. 822/87
3. סולומון דוד – מנתניה רח' ירמיהו 15/10 — ת.א. 823/87
4. אליקובין אינק – מנתניה אבן עזרא 13/4 — ת.א. 824/87
5. חן שמעון
6. חן אסתר – שניהם מנתניה רח' בר־יוחאי 18/12 ב' — ת.א. 825/87
7. עזבון המנוחה ברק רייזה ז"ל – מנתניה רח' אפרים אלנקוה 31/4 ג' — ת.א. 826/87
8. אבוטבול יוסף – מנתניה רח' קדושי עירק 17/2 א' — ת.א. 827/87
9. גדסי אליהו – מנתניה רח' אצ"ל 6/13 — ת.א. 828/87
10. עטיה רפאל
11. עטיה שרינה – שניהם מנתניה רח' רבן גמליאל 1/23 — ת.א. 829/87

כיום כתובתיהם בלתי ידועות

הואיל והתובעת – החברה לאומית לשיכון עולים בישראל בע"מ באמצעות עו"ד מיכאל גנס ו/או עמיר פיס ו/או ר. גנס, הגישה לבית משפט השלום בנתניה תביעה כנגדכם כמפורט בכתב התביעה שהעתקו תוכלו לקבל במזכירות בית משפט השלום בנתניה, רחוב הרצל 57, בימים א' – ו' בין השעות 8.30 – 13.00, הנכם מוזמנים בזה להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו ולהתייצב למשפט ביום 10.5.87 בשעה 8.30.

דעו לכם שאם תגישו כתב הגנה ולא תתייצבו למשפט ביום האמור בהזמנה, ינתן באותו יום פסק דין שלא בפניכם, אך אם לא תגישו כתב הגנה במועד שנקבע בהזמנה זו, ינתן פס"ד שלא בפניכם, אף לפני היום שנקבע למשפט, וההזמנה להתייצב תבטל.

ציון לביא
מזכיר ראשי בבית משפט
השלום בנתניה

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

משרדי הקרן יהיו סגורים לקהל בחול המועד פסח לרגל יציאה לחופשה

החל מיום ד' 15 באפריל
עד יום א' 19 באפריל 1987 (כולל)

הנהלת הקרן ועובדיה
מברכים את מבוטחי הקרן וגימלאיה

בברכת חג־שמח ומועדים לשמחה

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 218
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 120 בגוש 7169 רח' פריסמן מס' 12 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 4.8% משטח המגרש 600/2 מ"ר בשתי הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'/1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

עיריית פתח־תקוה מנהל התרבות
גן החיות העירוני

הנהלת גן החיות מודיעה, כי הכניסה לגן החיות בפ"ת בשבתות, בחגים וכל ימות השבוע, תהיה בתשלום בלבד.

לא תותר כניסה לגן החיות בפ"ת ללא תשלום.
כרטיסים לשבתות ולחגים ניתן לרכוש בקניה מוקדמת בימים א'–ו' בקופת גן החיות בפתח־תקוה, במשרד „בקורת" רח' ההגנה 16 פ"ת.

מנהל התרבות

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה להועדה המחוזית לתכנון ולבניה תל־אביב בקשה ליתן אישור לשימוש חורג לתקופה של 3 שנים לחניון „אגד" שיכלול מיתקן תדלוק לאוטובוסים בלבד ולא למכירה לציבור, בצומת רכבת דרום גוש 6013 חלקה 10 ת"א.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר ואישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש להועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב, משרד הפנים, מגדל שלום, רח' אחד העם 9, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

קולנוע
דפרדייה כזלמן שושי

"חליפת ערב".
במאי: ברטראן בלייה.

את מוניק (מיו מיו) אנחנו פוגשים בתחילת הסרט כבת זוג נרגנת. נמאסו עליה החיים העלובים לצד אנטואן (מישל בלאן). היא רוצה אמבטיה מפנקת מפעם לפעם, מסעדות, פרוות, אוכל טוב. בעיקר נמאס עליה אנטואן. אהבתו חסרת התנאי רק מבזה אותו בעיניה. היא רוצה גבר של ממש. עוד היא מדברת ואל אולם הריקודים נכנס בוב (ז'ראר דפרדייה), אבל בוב (כולו מאצ'ו למראה) חושק באנטואן במקום במוניק. אנטואן לא חושק בשניהם ומשך חצי הסרט הראשון תאזינו לשידוליו הנמלצים של בוב, אסיר משוחרר, שאהבת נשים נראית לו טבעית עד כדי שיעמום.

"חליפת ערב" הוא סיפור אהבתם של בוב ומוניק לאנטואן, עכבר קירה עם פלומת שפם. שעה ארוכה מדי מנסה דפרדייה להשכיב את אנטואן ואחר כך, כשעולה זממו בידו, הופכת מוניק לכלבלב בית מיותר למראשות מיטת האוהבים – מביטה ועיניה כלות.

נא לא להסתקרן. בניגוד לכל מה שמכרה לכם הפרסומת על נועזותו של הסרט, אין בו כל סנסציה, אלא אם מראה שני גברים במיטה זה לצד זה (לא זה על זה) עשוי לרגש או לזעזע אתכם. בסצינה הנועזת ביותר מתבוננת מוניק במיטת האוהבים, רועדת כמו ויברטור, ללמרכם, שומו שמים, מה מתרחש בין הסדינים. זה שיא הסנסציה ומי שהתכוון להוציא ששה שקלים כדי לצפות בקולנוע אסור יקבל תמורה טובה יותר לכספו בבית הקולנוע של התחנה המרכזית. האמינו לי והתכחשו לפרסומת.

הבמאי ברטראן בלייה (משמאל) עם מיו מיו, ז'ראר דפרדייה ומישל בלאן

ובאשר לכל היתר – המשמעות, המשל, והפואנטה הפילוסופית, אני בחטאי לא הצלחתי להבין על מה כל האודיסאה הקשקשנית הזאת מלבד על רצונו העיקש של בחור וולגארי לשלשל את מכנסי חברו. עד שמוגשמת משאת הנפש הזאת משפילים את האשה. כמובן שיימצא מישהו שיפרש את נכונותה לספוג חרפות והשפלה באור פילוסופי. דפרדייה, כזונת רחוב מחצאית, הזכיר לי משום מה את זלמן שושי שלנו, אם כי לזונתנו, על פי כמה הופעות איטלקטואליות בטלוויזיה, יש הרבה יותר מה לומר. פוזה צרפתית אלה טעמנו.

יגאל משיח

בקרוב

"אהבה גנובה", "מלו", "נער הזהב", "ילדים חורגים לאלוהים", "בקצב השעון", "שמתי ברז למורה", מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

מדי כמה שנים שב ומופיע שמו של הבמאי משה מזרחי בתודעתנו, כששמו נלווה לסרט חדש שלו. אחר הוא שב וצולל לבור השכחה, באשמתו המלאה. מזרחי אינו עורך את סבב הפאבים המתבקש, לא מעסד אירועים נודפי ממון ומקיים חיי משפחה תקינים. אחר כך הוא מתפלא על שתוהים אם הוא בכלל חי כאן. סרטו החדש של מזרחי "אהבה גנובה" (גורדון, ת"א), הפקה של שרון הראל ויעקב קוצקי במימון אמריקני, עוסקת במילייה ה"מזרחי" האופייני: יהודים ספרדים בירושלים. 1942, טייס אמריקני בחיל האוויר של הוד מלכותו (טום הנקס מ"ספלאש") נופל בשבי יופיה של שרה (הספרדייה המרהיבה בריג'יטה פוליאק). אהבתם אינה יכולה להתברך בנשואין מסיבות ברורות. אמא (גילה אלמגור) ואבא (אבנר חזקיהו) לא יסכינו לאפשרות כזו. גם נשואיהם הכושלים של פיטר (בריקט טיילור הבריטי) וויקטוריה (ענת עצמון) מאותתים כאזהרה. רובו של הסרט דובר אנגלית במבטאים מתחלפים, חלקו דובר לאדינו, אותה נאלצו לשנן הישראלים ובהם מוני מושונוב, אלון אבוטבול, משה איבגי, ניסים עזיקרי וזיק כהן.

הצלם האיטלקי הנודע ג'וזפה לאנצי ("קאוס" של האחים טאביאני) נקרא אל המצלמה, פיליפ סארד כתב את המוסיקה.

★

אלן רנה, שהלם את עולם הקולנוע ב־1960, בסרט הבכורה העלילתי "הירושימה אהובתי", יצר מאז 11 סרטי קולנוע עלילתיים מלאים בלבד. לא כולם הוקרנו כאן מסחרית ובשבועות אלה עורכים הסינמטקים רטרוספקטיבה מספקת של הבמאי השנוי במחלוקת. "מלו" ("לב", ת"א), הוא העיבוד הרביעי (אחד כפול) למחזהו של אנרי ברנשטיין המספר במשולש אהבים טראגי. פייר ארדיטי, סבין אזמה ואנדרה דיסולייה מרכיבים את השלישייה כשלפאני ארדן תפקיד משנה חשוב.

רנה שמר על מבנה המחזה ומעמיד את מצלמתו ושחקניו כמו על במה, כשהוא מפריד בין המערכות בתמונת מסך תיאטרון ארגמני. בכך הוא חורג מדרכו, שאופיינה בניסויים מבניים וצורניים לרוב ("אשתקד במריאנבד", "פרובידנס")

★

עלילת "נער הזהב" ("תל אביב", ת"א) היא חסרת שחר, אולי פארודיה על סרטי ההרפתקאות של השנים האחרונות. צ'אנדלר ג'ארל (מרפי), בחור טוב מהרחוב, נקלע לסכסוך בן כמה אלפי שנים בין נציג השטן סארדו נומספה (צ'ארלס דאנס) כבד הפה, לבין כת טיבטית מיסטית הדואגת לטוב בעולמנו. אנשי הכת נאלצים להעזר בשירותיו של ג'ארל, כיוון שהוא "הנבחר" מטעם הכוחות העליונים להצלת העולם על ידי השבת המשיח לאנשיה: עולל מבריק קודקד ותעוף מבט. עוד כבגדו של ג'ארל היא קי נאנג (שרלוט לואיס הנאה מ"פיראטים").

מייקל ריצ'י, הבמאי, נהנה לעמת סמלים איקוניים אמריקאים עם התרבות מלאת ההוד הקלישאי מהמזרח.

★

מרלי מטלין זכתה באוסקר, גם ויליאם הרט היה מועמד. ברור אם כן, שעוסקים כאן בסרט "חשוב". ואכן, שוב מתמודדים עם קבלת השונה בחברה הנורמלית, וביכולת שלנו, הבריאים, להבין ולעזור. הרט הוא ג'יימס לידס, מורה לחרשים־אילמים, המצליח בשיטותיו המופלגות להשיג תוצאות מרשימות מתלמידיו. האתגר הגדול שלו הוא לשכנע את שרה, עובדת הנקיון חרשת, בוגרת המוסד, להגשים את הפוטנציאל הגלום בה. שרה, צעירה נאה ואינטליגנטית, כולה זעם מתוסכל כנגד העולם, נפתחת רק בעזרת אהבה רבה. רנדה היינס ביימה את "ילדים חורגים לאלוהים" ("אורלי", ת"א), העיבוד של מארק מדוף למחזהו. פייפר לורי הוותיקה (גם היא מועמדת לאוסקר השנה) תורמת את שלה בתפקיד אמה של שרה.

★

בריאן סטימפסון, מנהל בית ספר אנגלי יוקרתי, מנהל את העולם בדיוק של שניות. עולמו חרב עליו כאשר בן תמותה פחות דייקן מביא אותו לאחר את הרכבת לנוריץ', שם הוא אמור לשאת הרצאה. ג'ון קליז, הנפיל המצחיק מ"מונטי פייטון" ו"המלון של פולטי", הוא סטימפסון ההיסטרי, ההופך לרמאי, גנב, שקרן ואנס, רק כדי להשיב את שלוות הנפש המצויה בדיוק. "בקצב השעון" ("לב", ת"א), סרט בריטי מ־1985 בויים בידי כריסטופר מוראהן, על פי תסריט של המחזאי מייקל פריין.

★

"שמתי ברז למורה" הוא שמו העברי המדהים של סרט נוסף מבית היוצר של ג'ון יוז, אלוף סרטי הנעורים האמריקאים ("מועדון ארוחת הבוקר", "בת שש עשרה היתה"). יוז, תסריטאי עתיר הצלחות, מפיק ובמאי סגילה את המתבגר, ממשיך לחשוף פנים חלקים ונאים של בני עשרה בסיפור יום החופש של פריס בולר (שמו המקורי של הסרט). מתיו ברודריק הצעיר ("משחקי מלחמה", "ליידי הוק") מככב ולצידו אלן ראק ומיה שרה. תפקיד אורח נפל לידיו של צ'ארלי שין, לימים גיבור "פלאטון". מראות שיקאגו המנוצצת, מעוטרים, כמובן, בהרבה מוסיקת פופ. סבירה הפעם.

אמיר רותם

מצלמים את אלי כהן

צוות הפקה של הבי.בי.סי, המצלם בימים אלה את סדרת הטלוויזיה "המרגל הבלתי אפשרי", על פעילותו של אלי כהן בסוריה, הגיע בשבוע שעבר לאזור נחל סער שבצפון הגולן, אזור בו פעל כהן כמרגל. בתמונה: השחקן, ג'ון שי, המגלם את דמותו של אלי כהן (מימין) והבמאי מתכוננים לצילום אחת הסצינות. ברקע, מכונית ב.מ.וו. שדומה לה שימשה את כהן במציאות.

שמעון וייס
צילום: אביהו שפירא

לקראת שידור

"דיוקנאות של מוסיקאים". בטלוויזיה הלימודית, 11.35. הטלוויזיה הלימודית רכשה לאחרונה סדרה מוסיקלית בהפקה צרפתית – "דיוקנאות של מוסיקאים". הסדרה הראשונה בת שש, שתוקרן הבוקר, מוקדשת למלחין ההונגרי הגדול בלה בארטוק.

בארטוק אסף וחקר, ביסודיות כוללת, את המוסיקה העממית המסורתית של מולדתו ושל רומניה, בולגריה, תורכיה וצפון אפריקה. הוא שילב בצורה אישית ונאמנה, יסודות אופייניים מהמסורות האלה במוסיקה שלו.

הסרט מתאר את הביקורת החריפה שליוותה את בארטוק בחייו, בגלל המוסיקה המקורית והנועזת שחיבר על ההרמוניות והמקצבים המיוחדים לה. במישדר משולבים קטעים מיצירותיו החשובות. ★ אחת מהמכניות הטלוויזיה הצרפתית שהופקה על בארטוק (בין השאר בבודפשט, בצוקל ומוסיקה בנקה). הסרטים הבאים בסדרה, שישודרו בקרוב, יוקדשו למוסיקאים הספרדי אלבניז ולמלחינים ורקויה ולמעט בראקנקי.

ישראל רליות

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
09.35 היפוך למוסקבה: סרט המתעד את אימוני גבורת הבנות של מועדון הספורט בלואישהם בלונדון.
10.00 ג'ק הלבורן: פרק 5.
10.50 איזיס, פרק 5: "אספני האבנים".
11.10 מפרץ הרוחות, פרק 5: אופני אכסניות.
11.35 דיוקנאות של מוסיקאים: בלה בארטוק.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קשר משפחתי: שידור חוזר.
3.00 טאו טאו: טוק וטוק.
3.25 רחוב סומסום.
4.00 שעת כושר.
4.10 גברת פלפלת.
4.30 מדינת ישראל נגד דמיאניוק.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

כללית

5.30 "באותו עניין" – גיל ההתבגרות על חוויותיו ומכאוביו. מנחה: אלירן אליעז.
6.00 "משפחת קמבלי" – פרק עשירי: "אוצר של ז'אן לפיט".
6.25 "מסעו של מקובי" – מבט אל ירוחם.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 שבועון מלוויזיה – אירועים מן העולם (תרגום לעברית).
7.00 מפגש – דיון בענייני השעה (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "ספארי", פרק בסדרה "התזמורת".
8.30 שידור ישיר של משחק גמר גביע המדינה בכדורסל בין קבוצות מכבי ת"א והפועל גליל עליון.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 שידור המחצית השניה של משחק הכדורסל.
10.15 "נקודת מבט" – בעיית הקליטה של העולים מאתיופיה בתחום המעמד האישי, הדתי, התעסוקה ועוד. ראיונות, כתבות ודיון באולפן.
10.55 "חרב גדעון" – פרק אחרון.
11.55 הגיע זמן לשון – ענייני לשון, בהגשת אבשלום קור. והפעם: "ארבעה בנים". חדשות הלילה.

קולנוע בטלוויזיה

"רגשות", מחר 22:15. יש הרואים ב"רגשות" של וודי אלן נחמה, דחף בלתי נשלט לניעור, צורך חיוני לנקות את הרדיפה הברגמנית ממנה הוא סובל. אלן, עד אז ליצן אינטלגנטי, כותב, במאי וכוכב הקומדיות הסאטיריות שלו, עשה צעד חשוב בסרטו הקודם "הרומן שלי עם אני", בו התפלאו הצופים למצוא עומקים בלתי נודעים. בא "רגשות" והפיל את המבקרים מכסאותיהם. אלן מביים מלודרמה משפחתית א־לה ברגמן. סרט עמוס שיחות מיוסרות, שתיקות, מוות, נקי ממוסיקה. "האמנות היא הדת הקאתולית של האינטלקטואלים" אמר אלן בראיון, בצמוד ליציאת הסרט, "היא מעין הבטחה של חיים שלאחר המוות. אלא שכמובן שזהו זיוף – אנחנו עושים זאת פשוט כיוון שזה מה שאנו רוצים לעשות". אלן מטפל, גם כאן, במילייה האמנותי־אינטלקטואלי איתו הוא מנהל יחסי אהבה־שנאה מתמיד.

אלן נמנע ממבנה ליניארי, כשהוא פורש את מערכת היחסים המורכבת במשפחה. עד לפני זמן לא רב נדמה היה ביתם של ארתור (אי.ג'י. מרשל), עו"ד מצליח, ואיב (ג'רלדין פייג'), מעצבת פנים, בית מאושר. שלוש הבנות המוכשרות – רנאטה (דיאן קיטון), משוררת נודעת, הנדופה בהרהורי מוות, נישאה לפרדריק (ריצ'ארד ג'ורדן), סופר בינוני, ג'ואי (מאריבת הרט) רבת הכישורים, שאינה מצליחה להתיישב ומוציאה תיסכולה על בן זוגה מייק (סם ווטרסון) ופלין (קריסטין גריפית) קלת הדעת, חביבת הכל, המוצאת את אושרה בעזרת כמה שורות של קוקאין – עשו ככל יכולתן כדי לסבר את צפיותיה הגבוהות של אימן. הסדקים שמאחורי החזות מתגלים ברגעים הקשים של המשבר. האחיות נדהמות לשמוע שהוריהן על סף פרידה. האם, שהטילה צל כפייתי על החיים בבית, אינה עומדת בתכניתו של בעלה להיפרד ולהנשא לאחרת, פרל (מורין סטייפלטון). עיקשותו מובילה לטרגדיה...

מעניין יהיה לבחון את הסרט בהקשר לסרטו האחרון של אלן שהוקרן כאן, "חנה ואחיותיה". גם זה סיפור משפחתי, שוב מסופר בו בשלוש אחיות, שוב ללא השתתפות משמעותית של אלן עצמו (ב"רגשות" הוא נעדר לראשונה מהמסך בסרט שביים). אין ספק איזה סרט עדיף. המבקרים נחלקו לשני מחנות קיצוניים עת יצא "רגשות" (1978). הרוב בארצנו נרתע. מבקרו של "דבר", זאב רב נוף המנוח הגדיר אותו "אחד הסרטים החשובים ביותר שנזדמן לי לראות בעשר השנים האחרונות". את הסרט צילם, צלמו החביב של אלן, גורדון וויליס הנפלא, שהרשים כה בעבודתו בשחור לבן. כאן הוא מנסה ומצליח להפיק צבעוניות המזכירה את גישתו של סוון ניקוויסט, איש המצלמה הקבוע של המאסטרו ברגמן.

אמיר רותם

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – לה סיאר: מרש ההכתרה (תז. פאריס/א. בירנבאום); דבוז'אק: סרנדה במי אופוס 22 (סיינט־מרטין/נ. מרינר); ברליוז: "ביבנוטו צ'ליני", אופוס 16 (תז. הלאומית הסקוטית/א. גיבסון); דיליוס: "לה קליגרה" (תז. פילהרמוניה/ג. ולדהן); שומאן: מבוא סקרצו ופינלה, אופוס 52 (תז. רדיו שטוטגרט/נ. מרינר).
09.00 קונצרט בוקר – סיבליוס – (מקה. ותז. פילדלפיה/י. אורמנדי) סויטה מ"פליאס ומליסנדה", אופוס 46 (תז. גותנבורג/נ. ירבי); קונצ'רטו לכנור ותזמורת ברה־מינור אופוס 47 (פ. זוקרמן, כנור/התז. הלאומית של צרפת/י. חלמי); סמפוניה אופוס 112 (תז. רדיו פינלנד/פ. ברגלונד); קולרבו אופוס 7 (מקהלת הגברים מהלסינקי/תז. פילה. של הלסינקי/פ. ברגלונד).
12.00 מאוצר הסרטים – באך: פתיחה צרפתית (ר. קירקפטריק, צ'מבלו); בטהובן: סונטה בלה מג'ור לכנור ופסנתר, אופוס 47 "קרויצר" (א. פיאנקה/י. זק).
13.05 בהאזנה נינוחה – מישל קורט: קונצ'רטו קומי מס' 25 לשני כנורות, חליל, ויולה ובאסו קונטינואו (להקת מוסיקה אנטיקווה מקלן); לאופולד מוצרט: תהלוכת אכרים, סינפוניה בדה מג'ור לתזמורת קמרית עם תיבת נגינה וחמת חלילים (אנסמבל ארהארד מלקוס); ובר: אנדנטה ורונדו הונגרי לויולה ותזמורת (פ. צוקרמן מנגן ומנצח על התז. הקאמרית האנגלית); יוהן שטראוס (הבן): שתי פולקות (תז. יוהן שטראוס בניצוח ג'ק רוטשטיין); פגניני: וריאציות על נושא קומי לכנור ותז. (סלבטורה אקארדו עם התז. הקאמרית האירופית / פ. טבפוני); צ'ייקובסקי: לקט מתוך המוסיקה לבלט "מפצח האגוזים" (הפקה. התז. הסימפ. של בולטימור / ס. קומיסיונה).
15.00 מפגשים.
16.00 אתנחתא – עמנואל גרובר, צ'לו / אליקים זלצמן, כנור – באך: סוויטה מס' 1 בסול מג'ור 1007 בריב"ב; ראבל: דואו לכנור וצ'לו; קודאי: סונטה לצ'לו סולו, אופוס 8.
17.30 קשת של צלילים – מגוון מוסיקלי – היידן – שלישייה בסול מג'ור, לכנור, ויולה וצ'לו אופוס 53 מס' 1 (שלישיית גרומיו); סונטה לפסנתר בדה־מג'ור (ו. בוכבינדר); סונטה לכנור וויולה בלה מג'ור (ו. פרנסיס מבוחה/ג. מאסיאס).
18.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה קולית חילונית בספרד, צרפת והנדרלאנדים של המאה ה־16.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור. מנצח: מנדי רודן / סולנית: אילנה ורד – ברליוז: הפתיחה "קרנבל רומאי"; בטהובן: קונצ'רטו מס' 5 לפסנתר ותזמורת אופוס 73; אנתולוגיה: קטנה לספרות; ברהמס: סימפוניה מס' 4 במי־מינור אופוס 98.
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות: ורדי: "אותלו" סיום המערכה השניה והמערכה השלישית (סולנים, מקה. ותז. המטרופוליטן / אטורה פניצה).

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
15.30 השכלה ודעת לכל – "תולדות כח המגן העברי" – הפעם: "מן המרות ההסתדרותית אל המרות הלאומית".
16.05 ארץ לא נודעת.
19.05 שיעור בתנ"ך.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות.
16.05 תוצרת הארץ – שירים עבריים.
16.55 קראתי ספר – קוראים ממליצים.
18.06 זרקור.
19.35 השבוע בכנסת.
20.10 שירים עבריים.
20.30 שידור משחק גמר גביע המדינה בכדורסל, העברה מ"היכל הספורט" ביד־אליהו.
22.30 מקום אחר.
23.05 בינינו לבין עצמנו – שיחות עם המאזינים בשידור חי.

רשת ג'

18.06 קליבר – שבועון פופ.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 מופע רוק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.55 שירותרום 87.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.50 תיק פלילי 373/86 – מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן שידור לסיקור ארועי המשפט.
20.05 יער משודר – מבזק לענייני צבא וביטחון. (ש.ח.)
20.05 סבבבבבים – F.M.
20.55 פינה חמה ללבבי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פילוסופיה של הטכנולוגיה – על מדעי הטבע (ש.ח.)
22.55 שירותרום 87.
23.05 קול הג'ז הזה F.M.
23.55 שיחות חצות – עם מוקי הוד הוד קיבוץ עירב.
00.05 ציפורי לילה מבולות.

תיאטרון

טירוף נטו

תיאטרון חיפה בשיתוף עם בית ליסין מציגים: "עלילות מקס, מוריץ ובלה, מורדוך הערבי וביישק הסוס". מאת חיים מרין. בימוי: מיקי גורביץ. מוסיקה: יוני רכטר. פזמונים: עלי מוהר וחיים מרין. תפאורה ותלבושות: משה שטרנפלד. תאורה: יחיאל אורגל. משתתפים: משה איבגי, סלים דאו, אורי גבריאלי, תמי אלון ואלי גורנשטיין. נגנים: אדם מדר ואבי אדריאן.

הבמאי מיקי גורביץ' (משמאל) עם אורי גבריאלי, תמי אלון ומשה איבגי

הקומדיה הפרועה, הססגונית הכלומית של מרין את גורביץ היא משב רוח מרענן על רקע מפגעים יומרניים רבים כל כך של נזקי זמן ושממון שהשתלטו באחרונה על בימות התיאטרון. השבח לאל: סוף סוף אין מסר, אין הגד, הכל חף מיומרה, בידור וטירוף נטו שהם האנלוגיה המדוייקת והמוחשית ביותר לאקטואליה. מדובר בחבורה של נוכלים שלומיאליים המתחרה ונאבקת על אוצר בלום במזוודה גנובה. איפה גונבים מזוודות? מהי זירת הפשע השלומיאלי העכשווי? הצומת שבפינת רחובות העבודה והציונות, כמובן. תוך כדי החלפת מהלומות יבשות ולחות נפתחת המזוודה ומתרוקנת. האוצר הבלום הוא גליל של נייר טואלט. (צאו חשבו מה זה: התכנית הכלכלית, ההסכמים עם האחיות, המורים...) וביישק הסוס, שהשתחרר לא מכבר מן הכלא, מספר (כמבטא שוק התלפנים הפולנים מלילינבלום) זכרונות מרמלה. עכשיו מעניקים שם חנינות־אינסטנט, אפילו חנינה לפני הרצח.

אין בהצגה עלילה. אין בה דמויות של ממש. הכל נשען על בימוי רב מעוף ותנועה של מיקי גורביץ ועל הקסם הבלתי נדלה של חבורה מוכשרת מאוד המטלטלת אותך בצחוק בריא: סלים דאו, תמי אלון, משה איבגי, אלי גורנשטיין ואורי גבריאל. יש סצינה בלתי נשכחת, כמעט פארודיה על הסרט האילם: מוריץ (איבגי) ואהובתו בלה (תמי אלון שהיתה בשבילי תגלית בהצגה הזאת) מתחבקים עד כלות כשמורדוך המלצר הערבי שהוא גם בעל המסעדה מגיש למקס (גבריאלי) ארוחה. שניהם מתבוננים בעיניים כלות בזוג הנאהבים. כיוון שחלציו של מקס יוצאים לרגליה החטובות של בלה, מנצל מורדוך המלצר הערבי את הכמיהה הנואשת ומחסל את מה שבצלחתו של מקס. היה בסצינה הזאת איזכור גם לצ'פלין וגם לקולנוע האיטלקי של שנות ה־40 וה־50.

כמה מן הסצינות נמתחות קצת יותר מדי והפזמונים מהוססים, אבל על כל פשעים יכסו הקסם והחן של המבצעים. ל"הבימה" ולחאן יש כה ללמוד.

מירי פז

משהו מה"סרטים"

כתב העת "סרטים" חוגג יציאת גליון מספר 3

"מעטות הן הדמויות בתולדות הקולנוע, שהדעות עליהן נחלקו באורח כה חריף, כפי שארע בנוגע לדזיגא ורטוב (1896־1954)" כותב ד"ר אברהם גורדין בדברי המבוא שלו למניפסטים של ורטוב המופיעים לראשונה בתרגום לעברית בגליון החדש של כתב העת "סרטים". "מספר הפירסומים העוסקים בוורטוב, ממניחי היסוד של אמנות הקולנוע התעודי, גדל מדי שנה בשנה. תמונת המצב האובייקטיבית ביחס לכוונותיו האמיתיות החלה מתבהרת אך בעת האחרונה, ולחוקרים עדיין צפויה מלאכת פיענוח רבה בעזבונו." גורדין, יחד עם הבמאי דוד פרלוב והמתרגם עמינדב דיקמן השתתפו אמש בערב שנערך בגלריה "בוגרשוב" בתל אביב שיוחד לקולנוע הסובייטי. הערב היה השלישי בסדרת ערבי קולנוע שמארגן כתב העת, אך הוא היה חגיגי מקודמיו כיוון שהוא משולב בשמחת יציאת הגליון השלישי של

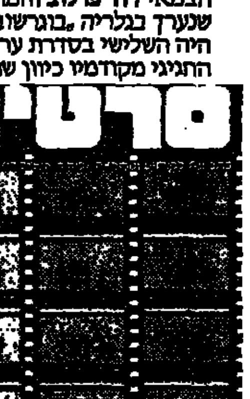

"סרטים", 11 חודש לאחר יציאת גליון מספר 2. בכתב העת הפעם, בנוסף לחלק מרכזי המוקדש לשני מניפסטים של ורטוב ומעין תסריט שכתב לסרטו הנודע ביותר "האיש עם מצלמת הקולנוע" (שיוקרן במהלך הערב), מאמר הבוחן את מרכיביהם של סרטי מסע, לאחר איפיונו של "אוואנטי פופולו" כסרט מסע; בדיקה של מספר סרטים ישראליים שנעשו במהלך השנים האחרונות כעיבודים ליצירות ספרותיות וכן מעקב אחר דרכו של הספר "הוא הלך בשדות" (משה שמיר, 1947), מספרות דור הפלמ"ח, אל הקולנוע הישראלי של שנות ה־60 (יוסף מילוא, 1967); תרגום חדש של מאמרה של סוזן סונטאג "הערות על קאמפ" ויישומו בסרטו של עמוס גוטמן "בר 51" ומאמר מפתיע הבודק את התאמתו של הדקדוס המוצג בסרט עם הגדרותיו של... זאב ז'בוטינסקי. נושאים נוספים המטופלים בגליון: "שתי אצבעות מצידון" כמלודרמה מניפולטיבית, בדיקת הסיקור התקשורתי של אליפות העולם בכדורגל, פרק מספר חדש העתיד לצאת בקרוב: "הסרטים שבחיי" ובו אוסף דברי ביקורת של פרנסואה טריפו, כתבה על פסטיבלים לסרטי סטודנטים ועוד.

עורכים את כתב העת אושרת שוורץ ואמיר רותם, מפיק שוקי פרידמן. בכותבים: ד"ר נורית גרץ, יגאל בורשטיין, יעל שוב, אמיר קמינר, ניצן בן שאול, לורנס פרייס ואחרים.

סרטים

תל־אביב
אסתר: קשוחים שבאלה 9.45, 7.30, 5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
בית ליסין: הערפדים (סלח לי אתה נושך את צווארי)
בן־יהודה: ניפגש בחוף 9.30–7.15–5.00
גורדון: שובו של הגוסס השמיני 9.30–7.15–4.30
גת: חנות קטנה ומפחידה 9.40–7.15–5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המורדת 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
הדרייב־אין: 3 אמיגוס 9.30, 7.30
סקס – 12.00
הוד: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבוע עדין, 9.30, 7.15, 4.30
האחים בלוז 11.30

חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
במבי 2.30, 12.30, 10.30
חן 2: הרומן שלי באקספורד 9.45, 7.30
בעקבות החרב הקסומה 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5
תעתועי שחור הזקן 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: הסיפה נעימה 9.45, 7.20, 5
אלדין ומנורת הקסמים 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: ג'ושוע אתמול היום 9.45, 7.30, 5
היפיפיה והיהמן 2.30, 12.30, 10.30
לב 1: חליפת ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לב 2: קיץ 9.40, 7.40, 5, 2, הקשר הטורקי 2.00
לב 3: בתר כי 9.40, 7.30, 5
לב 4: מפרץ מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לימור: ראסטי ג'יימס 2 הבוקר שאחרי 9.30, 7.15, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: אפני האש 9.30, 7.15, 4.30, 11
ביוך (לשעבר אלנבי): כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול 9.40, 7.30, 5
חצות – סרט אילם

סינמה 1: עשרת הדיברות 4.00–8.00
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5.00
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ללא רחמים 9.30, 7.15
פריז: במבי בלד 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
מרתון האחים מרקס
מנהטן 11.30
צפון: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: שם הורד
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: הבעיה השלישית שלי 7.30
ואיפה העדינות לשאול 9.40
חצות – הזיפה
תכלת: דקה לחצות 9.55, 7, 4.30
תל־אביב: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
מוזיאון ת"א: 40 מ"ר גרמניה 7.30–9.30 שאה I

ירושלים
אור 1: ג'ק פלאש המקפץ 9, 7, 4.30
23.15 שובו של הגוסס השמיני
אור 4: אזעקת אמת 9.00, 7.00, 4.30
23.15 1941 הפלישה להוליווד
אור 5: סיציליה הן בתולות 9.00, 7.00, 4.30
23.15 תעתועי גוף
אור גיל: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
בית אגרון: היידי בת ההרים 10.00
והסיפור שלא נגמר 11.30
סרט גרמני 4.30
הסיפור שלא נגמר 6.15
נערי הכרך 8.00
דנסון 9.30
מבוקש תלוי או נשוי – חצות
העולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: הקשר הטורקי 9.15, 7.15
כפיר: פלאטון 9.15, 7, 4.30 קארטה קיד II
צוחק מי שצוחק אחרון 10.30
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7
אוריון: 3 אמיגוס 9, 7, 4.30
קונן הברברי נינג'ה אמריקאי 10.30
אורנע: קשוחים שבאלה 9.00, 7, 4.30
אורנה 1: קרוקודיל דנדי 9.00, 7.00, 4.30
סמדר: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00
עדן: ניפגש בחוף 9, 7, 4.30
רון: הבוקר שאחרי 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: קיץ 9.15, 6.45

חיפה
אורה: פלאטון 9.15, 7.00
אורלי: חורה לנעורים 9.15, 7, תעתועי שחור הזקן 4.30, 11
אמפיתיאטרון: נינג'ה דרקון האש 9.15, 7.00
ארמון: ללא רחמים 9.15, 6.45, 4.30
חן: דקה לחצות 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 1: 3 אמיגוס 9.15, 7.00, 4.00
עצמון 2: ניפגש בחוף 9.15, 7.00, 4.30
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
11.30 הרולד ומוד
קריאתי: קאל 9.15, 7.00, 4.30
רון: כלא הנשים 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: צבע הכסף 9.15, 6.45, במבי 4.30, 11.00
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 9.15, 7.00, 4.30

קריות חיפה
כפיר: ללא רחמים 9.15, 7
סביון: צבע כסף 9.15, 6.45
אורות: מפרץ מוסקיטו 9.15, 7
בית העם: ניפגש בחוף 9.15, 7
היובל: האוצר בארץ האש 9.15, 7, 5
ביאן: תקלה מופלאה 9.15, 7

אשדוד
אסתר: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
אשדוד: להתחתן כבית 9.30, 7.15

אשקלון
אסתר: 3 אמיגוס 9.30, 7.30
באר: ניפגש בחוף 9.30, 7.30
רחל: הזבוב 9.30, 7.30

באר־שבע
קרן: כלא הנשים 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון
דוד: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7.15, 5.00
מלון דניאל: אדיפוריורנה: הנבל הבורגני
9.30, 7.15 מרי פופינס 5.00
כוכב: בי"ס לבלשים אהבלים 7.00
חנה ואחיותיה 9.30
תקוה מופלאה 4.00, 11.00

עפולה
במיתרון: סגור

חולון, בת ים
ארמון: ללא רחמים 9.30, 7.15
11.30 וודסטוק
מגדל: צבע הכסף 9.40, 7.15
אדיסון: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
סבוי: פלאטון 9.30, 7, 4.30
רינה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
עצמאות: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5

טבריה
אביב: הצבע ארגמן 8.15

כפר־סבא, רעננה
עמל: האוצר בארץ האש 9.15, 7
חן: ניפגש בחוף 9.15, 7
אירית: עיסקה ללא רחמים 9, 7, 4.30

לוד, רמלה
אורלי: סגור
בית העם: כובה 9.15, 7.15
ארזון: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 5.00

נהריה ועכו
הוד: סילברדו 9.00, 6.45
רון: עיר ללא רחמים 9.00, 6.45
אודיטוריום: בי"ס לבלשים אהבלים 6.00

נתניה
סמדר: חורה לנעורים 9.15, 7, תינוק מחר במשפחה 11.00
אסתר: חזיז ורעם 9.15, 7.00
שרון: פלאטון 9.30, 7, במבי 5.00, 1.00, 11.00

קרית אונו
מתניה: סגור

פתח־תקוה
שלום: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
היכל 1: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5.00
פנטזיה 11 בבוקר
היכל 2: פלאטון 9.30, 7.00, 4.15 עוץ לי גוץ לי 11 בבוקר
היכל 3: הזבוב 9.30, 7.15, האוצר מארץ האש 11 בבוקר, פנטזיה 5.00

ראשון־לציון ורחובות
ג.ג. רון 1: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30, חברי הדרקון אליוט 11 בבוקר
ג.ג. רון 2: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30 עוץ לי גוץ לי 11.00 בבוקר
מגשן: הזבוב 9.15, 7
ראשון: נינג'ה איש הזעם 9.15, 7
בית העם: סילבראדו 8.00
הוד: המשימה 9.15, 7.00
קו: האוצר מארץ האש 9.15, 7.00

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: צבע הכסף 9.40, 7
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5.00
לילי: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
הדר: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5
רב חן 1: קשוחים שבאלה 9.45, 7.25
רב חן 2: חנות קטנה ומפחידה 9.45, 7.25
רב חן 3: ג'ושוע אתמול היום 9.40, 7.10
רב חן 4: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.30
שמונה מלקולם 9.30, 7.15